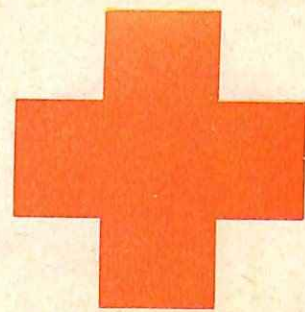

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1966

ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΟΥ ΓΑΛΑΝΟΛΕΥΚΗ

Μουσική:
Ἀλέκου Παναγιωτοπούλου

Γλυ κεία μου γα λλα νό λευ κη πό ση χα ρά εκορ
πι ζεις στα μάτια πού θέ βλέ που νε ψη λιά νά
κυ μα τί ζης! της ἰ διας της Πα τρι δας μας
τά χρώ μα τα εὐ ρί ζουν ἡ θά λασ σα κι ὁ
οὐ ρα νός τά κύ μα τα π'ὰς ρί ζουν. Ὁ
ἄς προς εταν ρός σου πάν το - τε θα εἶν' ὁ δὴ γη
της μου Πί στη, Πα τρι δα θα μι λούν στα ἄ για
της ψυ χής μου καί μέ πε ρή φα νη μα - τιά
καί μέ καρ διά γεν ναί α θα σ'άν τι κρύ ζωά
θα να τη ἔλ ἄν νι κή Ση μαί α

ΒΑΣ.
ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Τοῦ ὑπὸ τὴν ὕψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΥΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 21ον • ΜΑΡΤΙΟΣ 1966 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1091, ἄρθρον 6 : Διεύθυνσις Περιδοικοῦ : ΚΑΛΛΙΡΡΩΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρα δ' Ἰσθρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου : ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸν ἐκδοτικόν
ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Ἀθήναι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
ΣΤΡ. ΜΥΡΙΒΗΛΗ : Ἡ ποίησις τῆς ζωῆς	2
ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἄνθρωποι καὶ ζῶα	3
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Ἡ 25 Μαρτίου τοῦ 1884	4
Α. Κ. : Τὸ Ἐικοστένα σὰν πνευματικὴ πηγὴ	5
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ὁ γέρο ψαράς, ἡ μοναξιά του καὶ τὸ παιδάκι	6
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ : Ἑμμετρὲς συμβουλές	7
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ὁ ἀνθρωπισμὸς τῶν ἡγετῶν τοῦ Ἀγῶνος » Οἱ κληρικὸι τῆς Ἐπαναστάσεως	8
Θ. Σ. : Σολφερίνο - Ντυνάν	10
Ν. Δ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ὁργανισμοὶ τῆς ἀβύσσου	11
ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ἀσήμεω, ἡ πρώτη Ἀδελφὴ τοῦ Ἑλέους	12
Ν. ΔΕΛΗ - Π. ΛΑΜΨΙΔΗ : Ποιήματα	13
Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ : Ὁ Διόνυσος καὶ τὸ Ἀττικὸν Θέατρον	14
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Ὁ Ρομὰν Ρολλὰν Ἐρυθροσταυρίτης	15
» Ὁ Ε. Σ. παράγων Εἰρήνης	15
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα	15
ΣΤ. ΓΡΑΝΙΤΣΑ : Ἡ λογικὴ τῶν ζώων	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. : Ἐκδόσεις	16
ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
ΑΛΚΗΣ ΓΟΥΛΙΜΗ : Τὰ βαπτίσματα τῆς κούκλας	22
Η ΥΓΕΙΑ :	24
Α. ΠΑΠΑΔΗΜΑ : Ὁ παπὸς	25
Θ. ΣΠΗΛ. - ΑΧΑΙΟΥ : Τεχνικὴ, κυρίαρχος τῆς ἐποχῆς μας	26
Κ. ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗ : Καλὴ συμπεριφορὰ	27
Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ : Ἠλεκτρισμὸς	28
Ι. ΠΟΛΕΜΗ - ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗ : Ποιήματα	28
ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ	29
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	31
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	31
Ε. ΜΑΛΟ : Χωρὶς Οἰκογένεια	32
Α. Λ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - Α.Β. : Στίχοι, Μουσικὴ ἐσώφυλλα :	32
S. MYRIVILIS: The Poets of Life	2
ST. SPILIOPOULOS: Men and Animals	3
E. P. FOTIADIS: The 25th of March 1884	4
A.K.: The year 1821 as an Intellectual Source	5
A. KARANTONIS: The old-Fisherman, his Loneliness and the Child	6
GRANDFATHER-GRANDMOTHER: Advise in verse	7
EDITOR'S: The Humanism of the Leaders of the 1821 War of Independence	8
» The Clergy and the War of Independence	9
TH. S.: Solferino - Dunant	10
N.G. DIMITROKALLIS: The Organisms of the Abyss	11
S. PANAGIOTOPOULOS: Asimo, the First Charity Sister	12
N. DELIS - P. LAMPSIDIS: Poems	13
K. PAPAPANAGIOTOU: Bacchus and the Attic Theatre	14
EDITOR'S: Romain Rollan a Red Cross Worker	15
» The Red Cross a Factor of Peace	15
TH. KONSTANTINOU: Poem	15
ST. GRANITSAS: Sense of Animals	15
H.J.R.C. MOVEMENT IN PICTURES	16
H.R.C. and H.J.R.C. MOVEMENT - ACTIVITIES	18
AL. GOULIMI: The Christening of the Doll	22
YOUR HEALTH	24
L. PAPADIMAS: The Grandfather	25
TH. SPIL. - AHAIOS: Technic dominates our Era	26
K. ZOUMBOULIDES: Savoir Vivre	27
G. GIANNPOULOS: Electricity	28
I. POLEMIS - ST. MARTZOKIS: Poems	28
LAUGHTER	29
READERS' CONTRIBUTION:	31
PUZZLES	31
HECT. MALOT: Without Family	32
A. L. PANAGIOTOPOULOS - A.B.: Music and Verse in the Innercover	32

Τὸ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ εἶναι ἀν-
τίγραφον ἔργου τοῦ ζωγράφου
ΑΛ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΡΗΓΑ

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΜΠΑΜΠΑΣ κόβει πρωί-πρωί το φύλλο του ημεροδείχτη.

— Πρώτη του Μαρτίου! Βάλατε το Μάρτη σας παιδιά;

— Άλλες χρονιές ή μεγάλη κόρη έπαιρνε τρεις κλωνιές. Μια κόκκινη, μια χρυσή και μια άσπρη, κ' έδενε το Μάρτη στο χεράκι των δυο μικρών.

— Δεν βάλαμε! Λένε τα παιδιά εκεί που πίνουν το γάλα τους, και δείχνουν τα χεράκια τους.

— Γιατί να βάλουμε Μάρτη; Ρωτά ή μεγάλη με το θριαμβευτικόν ύφος αποστόλου της Άληθείας, που παίρνουν τα παιδιά όταν υποστηρίζουν κοινοτοπίες.

— Μα... γι' αυτό να μην τα κάψη ο ήλιος...

— Βέβαια... Για να μη μās κάψη ο ήλιος! Λένε με μια φωνή τα δυο μικρά. Θα μās γεμίση το πρόσωπο πιτσιλίες.

— Η μεγάλη γυρίζει προς το παράθυρο:

— Ο ήλιος; Πούν'τος ο ήλιος;

Πραγματικά απ' έξω ο ουρανός είναι κλειστός από παντού. Τα σύννεφα πολύ χαμηλά πάνω από το Λυκαβηττό, ραντίζουν χιονόνερο τα πεύκα.

Γυρίζουν και τα μικρά, έκπληκτα κάπως. Κατόπιν κοιτάνε το μπαμπά. Πώς συμβαίνει να μην έχει ήλιο, αφού ο μπαμπάς φοβήθηκε μην μās κάψη; Ο μπαμπάς έχει πάντα δίκιο, επομένως αν δεν υπάρχει ήλιος, ο ήλιος φταίει.

— Άλήθεια, λέει κ' ή μητέρα. Γιατί τάχα πρέπει να πιστεύουν τα παιδιά πως ο ήλιος του Μάρτη καίγει ειδικώς το δέρμα και όλα αυτά, αφού από την μια μεριά ξέρουμε πως δεν είναι αλήθεια, και από την άλλη πως ο ήλιος μόνο ζωή δίνει στα παιδιά;

— Ο μπαμπάς χαμογέλασε, χάιδεψε τα μικρά και τους είπε φεύγοντας για τη δουλειά του:

— Έτσι σās τόπα, στ' άστειά. Η μαμά έχει δίκιο.

Πού να κάθεται τώρα να τα εξηγή αυτά τα πράγματα; Αυτά είναι ή ποίηση της ζωής. Ξηγιέται ποτέ ή ποίηση; Μόλις δοκιμάσης να το κάνης, ανοίγει τα φτερά της και φεύγει. Μα τότε προς τί να την εξηγήσης; Έπειτα είναι άπίστευτο πόσο λογικά όντα είναι οί γυναίκες. Πιστεύω πως ή λογική τους είναι μια βιολογική κατάρτα, όπως μια φυσική ανάγκη. Γι' αυτό επί τόσους αιώνες δεν έδωσαν τίποτε το ενδιαφέρον στη μουσική και στις τέχνες, που ανθίζουν τα φανταστικά τους λουλούδια στο περιθώριο της λογικής.

Ενώσω είναι ακόμη παιδιά, κάτι πάει κι έρχεται, αλλά μόλις συμπληρωθούν οργανικά, πάει, τις έχασες. Η Φύσις που τις φόρτωσε με τη μεγάλη αποστολή της δικαιώσεως του είδους και προστασίας του νεογνού, τις έχασε να μη μπορούν να ιδούνε τίποτε έξω από την πραγματικότητα της λογικής. Το μεγάλο τους δυστύχημα είναι ότι πραγματικά ποτέ δεν χάνονται σε φαντασιοπληξίες.

Άλήθεια, πως θα ήταν δυνατόν να εξηγήση αυτός ο μπαμπάς στη μεγάλη κόρη και στη μητέρα, πόσο πολύτιμη ουσία ζωής υπάρχει στην ποίηση ενός έθιμου τόσο χαριτωμένου και τόσο ελληνικού, όπως είναι

ο Μάρτης; Πώς να εξηγήσης αυτή τη γοητευτική τρέλλα; Να δέσης τον πελώριο ήλιο με μια τρίκλωνη κλωστή, χρυσή, κόκκινη και άσπρη, βραχιολάκι στο λεπτό χέρι της Δροσούλας! Να τον δέσης και να είσαι ήσυχος πως δεν μπορεί πια να την κάψη. Και να συλλογίζεσαι πως αυτή τη μικρή μαγεία, την έχασαν την ίδια μέρα οί οι πρόγονοί σου, πάππου προς πάππου, επί αιώνας αιώνων. Και πως αυτό το βραχιολάκι της Δροσούλας είναι ένας σπουδαίος κρίκος μέσα στην αδιάσπαστη αλυσίδα της ήλιολατρικής παραδόσεως μιας Φυλής. Πού βρίσκεται τάχα ή άλλη άκρη της αλυσίδας των Μάρτηδων, των οποίων ή Δροσούλα κρατά τον τελευταίον κρίκον; Μυστήριο, όμως μυστήριο συγκινητικό, που σε κάνει να

Σχεδίασμα ΠΑΝΟΥ ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ

νοιώθης την αιωνιότητα της ράτσας χεροπιαστή, επομένως και την αιωνιότητα του ατόμου σου, αφού το άτομό σου δεν είναι παρά ένα μυστήριο της Φυλής, και φέρνει μέσα του όλες τις δυνατότητες και όλες τις πιθανότητες της ιστορίας της...

Και ακόμη, πως να δώσης να καταλάβη ή μητέρα, που είναι πια γυναίκα, και ή μεγάλη κόρη, που πάει πια να γίνη γυναίκα, πόσο πιο κερδισμένα ακόμη σε ζωή είναι τα δυο μικρά, που ενώ έξω ραντίζει χιονόνερο, πιστεύουν ακόμη πως ο ήλιος θα τα κάψη χωρίς το βραχιολάκι του Μάρτη;

Αυτή ή σοφία των φαινομένων, νά φτώχεια που περιέχει! Η μητέρα βιάζεται να μάθουν τα μικρά πως δεν υπάρχει καμμιά μαγική δύναμη στην τρίχρωμη κλωστή του Μάρτη. Μα μόνο αυτή είναι τάχα ή ώραία αυταπάτη; Μαζί με το μαγικό βραχιολάκι θα φύγουν να τα εγκαταλείψουν έρμα μέσα στη ζωή των βαναύσων πραγματικοτήτων τόσα και τόσα άλλα πράγματα και θάματα. Ένας κόσμος όλόκληρος, εξαίσιος, γεμάτος χρώματα και σχήματα άπίστευτα, γεμάτος γοητεία και άπιθανότητες, γεμάτος ποίησιν!

Θα φύγουν οί δέκα δράκοι με την Πεντάμορφη που την κάμαν αδελφή τους, θα φύγη ο Κοντορεβύθης, θα φύγη όλη ή μεγάλη συντροφιά των Σπανών, θα φύγουν οί νεράιδες από τα ποτάμια, οί Καλλικάντζαροι από τις καμινάδες, οί Καλοκυράδες που «κάμνουν» με τ' άδράχτια τους τις φεγγαρχτίδες μέσα στα τριστρατα. Θα φύγουν τ' άγερικά και οί Βασιλιάδες με τ' άσπρα γένεια. Και τα Βασιλόπουλα

(Συνέχεια στη σελίδα 23)

ΆΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΖΩΑ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μόνον οί άνθρωποι που χρειάζονται τη βοήθεια του Έρυθρού Σταυρού. Έχουν και τα ζώα την ανάγκη του. Και ο Έρυθρός Σταυρός τα βοηθάει, όπως βοηθάει όλα τ' αδύνατα πλάσματα. Δύο τέτοιες περιπτώσεις έχουμε αυτόν τον καιρό.

Στην Αυστρία, όπως και σ' άλλες χώρες της Εξώπης, ο έφρετινός χειμώνας είναι πολύ βαρύς. Τα βουνά είναι φορτωμένα από χιόνια και πολλοί δρόμοι είναι κλεισμένοι. Τα φορτηγά αυτοκίνητα που μετα-

τεύουν από κάθε κίνδυνον, μεταφέρουν τις ζωοτροφές στα δάση και τις αφήνουν σε μέρη όπου μπορούν να τις βρουν τα αγρίμια.

Ο Βελγικός Έρυθρός Σταυρός συνεργάζεται σε μία άλλη «επιχείρηση», που ονομάζεται «Κιβωτός του Νώε». Ξέρουμε τί είχε κάμει εκείνος ο Βιβλικός Πατριάρχης, όταν ο Θεός του φανέρωσε την απόφασή του να στείλη στη γη ένα φοβερό κατακλυσμό που μόνον τις κορυφές των ψηλών βουνών

παιδιά οργανώνονται σε ομάδες, που έχουν και ιεραρχική διαβάθμιση, ανάλογα με την ηλικία και τη σχολική τάξη των μελών.

Ας πούμε τώρα κι ένα ανέκδοτο, για να συμπληρώσουμε αυτό το σύντομο «ζωολογικό» σημείωμα.

Μια ζεστή καλοκαιριάτικη μέρα, ένας διψασμένος σκύλος μπήκε σ' ένα γαλακτοπωλείο, έκάθησε σ' ένα τραπέζι και ζήτησε από το σερβιτόρο να του φέρη ένα ποτήρι παγωμένο γάλα.

Ο σερβιτόρος του πήγε το γάλα και του άφησε και το λογαριασμό στο δίσκο. Το χαρτάκι έγραφε μία υπερβολική τιμή, ως πούμε 30 δραχμές. Ο ιδιοκτήτης του γαλακτοπωλείου, μόλις άκουσε από το σερβιτόρο το παράξενο περιστατικό, έπληγε να ιδή κι ο ίδιος τον ασυνήθιστο πελάτη. Έκάθησε κοντά του και του είπε: «Πολύ σπάνια έρχονται στο κατάστημά μου σκυλιά, για να πιούν το γάλα τους».

— Καθόλου περίεργο — του απάντησε ο σκύλος. Σε τέτοια τιμή που πουλάτε το γάλα, πως θέλετε να προτιμούν το μαγαζί σας;

Σχεδίασμα ΡΑΛΗ ΚΟΥΪΔΗ

φέρουν ζωοτροφές, δεν μπορούν να περάσουν τα διάσελα και οί κάτοικοι των όρεινων χωριών δυσκολεύονται να θρέψουν τα ζώα τους. Άλλ' ακόμη περισσότερο κινδυνεύουν από την πείνα τα μικρά, χορτοφάγα αγρίμια του λόγγου, λαγοί, κουνάβια, σκίουροι, νυφίτσες, που το παχύ άσπρο στρώμα τα εμποδίζει να βρουν τη συνηθισμένη τους τροφή.

Γι' αυτά τα τελευταία φροντίζουν τα παιδιά του Αυστριακού Έρυθρού Σταυρού Νεότητος. Φορτώνουν έλκηθρα με λαχανικά, καρπούς, σπόρους και άλλα φαγώσιμα και, με τη συνοδεία έμπειρων οδηγών και κνηγών που τα προστα-

θ' άφηνε έξω από το νερό. Απ' αυτή την ιστορία της Αγίας Γραφής έπληρε το όνομά της ή σημερινή έκστρατεία που έχει οργανωθεί στο Βέλγιο, με τη σύμπραξη του Βελγικού Έρυθρού Σταυρού. Σκοπός της είναι ή διάσωση των ζώων και γενικότερα του φυσικού κόσμου —ζωϊκού και φυτικού— που κινδυνεύει από τις συνέπειες της έφαρμογής των τεχνικών προόδων: καυσάβια, δηλητηριώδεις χημικές ουσίες που καταστρέφουν τη ζωή στη στεριά, στα ποτάμια, στις λίμνες, ακόμη και στη θάλασσα, και άλλα παρόμοια.

Ειδική διδασκαλία γίνεται στα σχολεία γι' αυτό το σκοπό, και τα

ΑΙ ΜΕΓΑΛΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙ
των σεισμοπαθών αδελφών μας της Εϋρυτανίας και της Φθιώτιδος υποχρεώνουν τον Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος ν' άπευθύνη θερμήν έκκλησιν προς όλους τους φιλάτους Έρυθροσταυρίτας αναγνώστας του όπως συντρέξουν το έργο του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ αποστέλλοντας αυτόν ό,τι δύνανται χάριν του ιερού σκοπού.

Τόσον ή γενναία προσφορά του εύπόρου, όσον και της χήρας ο όβολός άποτελούν πολύτιμον ήθικην και ύλικην ένίσχυσιν διά τ' άτυχή θύματα του Έγκελάδου.

Ο ΓΕΡΟ ΨΑΡΑΣ, Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ

Ο ΜΑΘΙΟΣ, ο γέρο ψαράς, είχε την καλύβα του λίγο πιδ έξω απ' τὸ χωριό, σ' ἕνα μικρὸ ὄρυ, πίσω ἀπὸ τὸ μῶλο τοῦ λιμανιοῦ. Αὐτὸς διάλεξε τὴ μοναξιά ἢ ἡ μοναξιά τὸν διάλεξε; Κανείς δὲν ἤξερε — ἐξ ἄλλου τόσο μεγάλα προβλήματα πού εἶναι γιὰ τοὺς μορφωμένους, κανείς δὲν τὰ συζητοῦσε στὸ χωριό, οὔτε ὁ κύριος φαρμακοποιός, ὁ πατέρας τοῦ Μιλτιάδη. Ἐκεῖνο πού ξέρουμε εἶναι πὼς ὁ γέρο Μαθιὸς ζοῦσε σχεδὸν ὁλότελα μόνος. Τὶς καλῶς νύχτες ἔβγαίνει στὸ ψάρεμα μὲ τὴ βάρκα του, τὸ πρῶτ' ἀποβιβάζει στὸ χωριὸ νὰ πωλήσῃ ὅ,τι εἶχε πιάσει τὴ νύχτα, ὕστερα γυρίζει στὸ καλύβι του, νὰ ταχτοποιήσῃ τὰ σύνεργά του, νὰ φτιάξῃ τὸ φαγάκι του. Καὶ σὰν τέλειωνε, ἔπαιρνε ἕνα σκαμνί καὶ καθότανε μπρὸς ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς καλύβας του, στυλώνοντας τὰ μάτια του στὴ θάλασσα. Θὰ μπορούσε νὰ τὸν πῇ κανείς, ἂν ὄχι εὐτυχισμένο, τουλάχιστον μακάριο, ἂν δὲν πρόσεχε τὰ μάτια του. Πολλὲς φορὲς αὐτὰ τὰ μάτια, παίρναν μιὰ ἔκφραση βαριάς μελαγχολίας. Ἰσως γιὰ τὸ Μαθιὸς ζοῦσε τόσο μόνος. Ἡ γυναίκα του εἶχε πεθάνει κάμποσα χρόνια τώρα, ἡ μοναχοκόρη του εἶχε παντρευτῇ καὶ ζοῦσε μὲ τὸ ἀγοράκι τῆς, πού ὁ Μαθιὸς δὲν τὸ γνώριζε, σὲ μιὰ μακρινή χώρα — τοῦ ἔστειλε κάποτε-κάποτε κανένα γράμμα μὲ λίγα χρήματα μέσα — ἄλλους συγγενεῖς δὲν εἶχε. Κι ἔτσι λιγάκι ἀμίλητος καὶ κλειστοδὲς χαρακτήρας πού ἦταν, δὲν εἶχε πιάσει μήτε φίλους. Δὲ γλεντοῦσε, δὲν ἔπινε. Στὸ χωριὸ τὸν εἶχαν μάθει ὅπως τὸν βλέπαν νὰ ἔλθῃ: «Ὁ Μαθιὸς ὁ ψαράς».

Μονάχα ὁ Μιλτιάδης, ὁ γιὸς τοῦ Φαρμακοποιοῦ, ἕνα ἀγόρι δεκατριῶν χρονῶν, εἶχε προσέξει τὴ μελαγχολία πού πλανιόταν στὰ μάτια τοῦ Μαθιοῦ. Ἐνα δειλινὸ πού ἔπαιζε ὁ Μιλτιάδης μὲ ἄλλα ἀγόρια κοντὰ στὸ καλύβι τοῦ Μαθιοῦ, τὸν εἶδε νὰ στέκεται ἐκεῖδ' ἀπὸ τὴν πόρτα του καὶ νὰ τοὺς κοιτάζῃ πού παίζανε μὲ τόσο παράξενη ἔκφραση! Παρακολουθοῦσε κάθε τους κίνηση μὲ προσοχή, μὲ ἀγάπη θὰ ἔλεγε, καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, ὁ Μιλτιάδης πίστεψε πὼς ὁ γέρο-ψαράς εἶχε ὅλη τὴ διάθεση νὰ παίξῃ καὶ αὐτὸς μαζί τους! Βέβαια, αὐτὸ δὲ μπορούσε νὰ γίνῃ — θὰ ἔσαν τόσο ἀστεῖο! Καὶ τ' ἄλλα παιδιὰ, μήτε πού τὸν πρόσεχαν! Τρέχαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, γύρω ἀπὸ τὸ καλύβι, φώναζαν, περνοῦσαν, κοίταζαν ποίος θὰ ρίξῃ πιδ μακρὰ, βότσαλα στὴ θάλασσα. Μονάχα σὲ μιὰ στιγμή, ὁ Μιλτιάδης πού εἶχε τυχαῖα ξεκόψει ἀπὸ τ' ἄλλα παιδιὰ, καὶ ἀργοπερπατοῦσε κοντὰ στὸν ψαρά, τὸν ἄκουσε νὰ τοῦ λέῃ:

— Ἐ, παιδί! Πὼς σὲ λένε;

— Μιλτιάδη, ἀπάντησε τὸ παιδί καὶ κοίταξε, λίγο ἐκπληκτο, τὸν ψαρά.

— Σοῦ ἀρέσουν πολὺ τὰ παιχνίδια, ἔ; Βέβαια, σὰν παιδί πού εἶσαι! Κι ἐγὼ μικρός, ἔπαιζα πολὺ. Τώρα, καθὼς βλέπεις, ἔχω μείνει μόνος. Ὁλομόναχος. Ἐδῶνὰ περνῶ ὅλη τὴ ζωὴ μου. Μέρα νύχτα. Καὶ κανείς δὲν ἔρχεται νὰ μὲ δῇ στὸ καλύβι μου, νὰ μὲ ρωτήσῃ ἂν μοῦ χρειάζεται τίποτα, λίγη συντροφιά νὰ ποῦμε...

Μιὰ δυνατὴ συμπίνα κυρίεψε τὸν Μιλτιάδη. Ἐ-

βλεπε μπροστά του τὸν γέρο ψαρά σὰν ἕνα πλάσμα ἀδύναμο καὶ μὲ τὴν παιδική του ψυχὴ, νόμισε πὼς αὐτὸς θὰ μπορούσε τώρα νὰ τοῦ φανῇ χρήσιμος σὲ κάτι. Τὸν ρώτησε:

— Καλὰ, κύρ Μαθιέ, μὰ γιατί δὲν κατεβαίνεις στὸ χωριό, νὰ σμίξῃς μὲ τοὺς ἄλλους, στὸ καφενεῖο, νὰ κουβεντιάσῃς καὶ ἐσύ. Στὸ φαρμακεῖο τοῦ πατέρα μου, κάθε δειλινὸ, μαζεύονται τόσοι καὶ μιλάνε — οὔτε κι ἐγὼ δὲν ξέρω γιατί μιλάνε!

— Ἐγὼ, ἐδῶ ζῶ, στὴ μοναξιά καὶ στὴ θάλασσα, εἶπε ὁ ψαράς. Δὲν μοῦ εἶναι συνήθιο νὰ πιάνω κουβέντες στὰ καλά καθούμενα γιὰ τοῦτο καὶ γιὰ κεῖνο καὶ νὰ φωνάζω καὶ νὰ τσακώνομαι! Ἐγὼ ζῶ μὲ τὴ θάλασσα, μὲ τὴ βάρκα μου, μὲ τὰ σύνεργά μου καὶ μὲ τὰ ψάρια. Ὁ κόσμος μου εἶναι τὸ καλύβι μου! Μὰ κάτι μοῦ λείπει! Ἐνας ἄνθρωπος, νά, ἕνα ἐγγονάκι νὰ ποῦμε νὰ εἶχα ἕνα ἐγγονάκι σὰν καὶ τοῦ λόγου σου! Καὶ θὰ εἶχα, ἂν ἡ κόρη μου δὲν πήγαινε νὰ ζῇ τόσο μακριά! Θὰ τὸ ἔχῃ ἐδῶνὰ, καὶ θὰ τοῦ μιλοῦσα γιὰ ὅ,τι ἀγαπῶ καὶ ξέρω, γιὰ τὴ θάλασσα καὶ τὰ μυστικά της, γιὰ τὸ ψάρεμα, γιὰ τὴ βάρκα μου. Καὶ θὰ τοῦ μάθαινα πὼς νὰ ψαρεύῃ καὶ αὐτὸ καὶ πὼς νὰ χαίρεται τίς τόσες ὁμορφιὲς πού μᾶς δίνει ἡ Φύση!

Πρόσεξε ὁ Μιλτιάδης πὼς τὰ μάτια τοῦ Μαθιοῦ ἦταν ὑγρά.

— Τώρα πήγαινε, Μιλτιάδη, μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ, εἶπε ὁ Μαθιὸς, χαϊδεύοντας ἑλαφρὰ τὰ μαλλιά τοῦ μικροῦ. Πότε-πότε νὰ θυμᾶσαι τὸ γέρο Μαθιό, καὶ νὰ τοῦ κάνῃς καὶ καμμιὰ ἐπίσκεψη στὴ φτωχικὴ του καλύβα, ὅταν ἔρχεστε ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη.

Ἀμίλητος ἔσμιξε ὁ Μιλτιάδης μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ. Τοῦ εἶχε κάνει μεγάλη ἐντύπωση ἡ μοναξιά καὶ τὸ παράπονο τοῦ ψαρά. Σὰν γύρισε σπίτι, δὲν εἶπε τίποτα στοὺς δικούς του. Στρώθηκε στὴ μελέτη, νὰ προετοιμάσῃ τὰ αὐριανὰ του μαθήματα, μὰ ἀπὸ τὸ νοῦ του μήτε μιὰ στιγμή δὲν ξέφευγαν ὁ Ψαράς, ἡ καλύβα του καὶ ἡ μοναξιά. Τὴν ἄλλη μέρα, μετὰ ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἀντὶ νὰ βγῇ καὶ νὰ παίξῃ μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ, ἀνοίξε τὰ βιβλία του καὶ τὰ τετράδιά του, νὰ ξοφλήσῃ μὲ τὴ μελέτη, νὰ μὴν τὴν ἔχη ἔγνοια, καὶ ἀφοῦ πείστηκε πὼς ἦταν ἐν τάξει καὶ πὼς αὐριο πάλι ἄριστα θὰ ἔπαιρνε, τράβηξε γοργὰ γιὰ τὸ καλύβι τοῦ γέρου.

Θὰ ἔλεγε κανείς πὼς ὁ Μαθιὸς τὸ περίμενε — τόσες χαρὲς ἔκαμε πού τὸν εἶδε! Μπήκανε μέσα, κάθισαν ἀπάνω στὰ δίχτυα καὶ ὁ Μαθιὸς ἄρχισε νὰ μιλά, νὰ μιλά, σὰ μιὰ βρύση πού τρέχει ἀκατάπαυτα. Πόσες κουβέντες εἶχε μέσα του σωριασμένες αὐτὸς ὁ ἀμίλητος γέρος! Καὶ μὲ πόση χαρὰ τώρα διηγόνταν στὸν Μιλτιάδη τὴ ζωὴ του, τὰ παιδικὰ του χρόνια, τοὺς πολέμους πού ἔλαβε μέρος γιὰ νὰ «μεγαλώσῃ ἡ πατρίδα», τὴ γνωριμιὰ του μὲ τὴ γυναίκα του καὶ τὸ γάμο τους, τὸ κοριτσάκι πού ἀπόκτησαν. Τοῦ εἶπε, τοῦ εἶπε γιὰ τίς χαρὲς καὶ τὰ βάσανα τῆς δουλειᾶς του καὶ τὸν πῆρε μαζί του στοὺς μαγικούς χώρους τῆς ψαρικῆς μέσ' στὴς θαλασσινὲς νύχτες. Ἐβλεπε πὰ πὼς ἡ μοναξιά τοῦ γέρου, εἶχε σκορπίσει σὰ

συννεφιά. Κι ὁ Μιλτιάδης ἦταν χαρούμενος, γιὰ αὐτὸς ἦταν ἡ αἰτία.

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα, ὅσες φορὲς εἶχε εὐκαιρία, ἀντὶ νὰ παίξῃ μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ, ἔτρεχε στὸ καλύβι τοῦ ψαρά. Τόσο, πού ὁ πατέρας του ὁ φαρμακοποιός, ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ. Ἐλεγε στὴ γυναίκα του: «Τί ἔπαθε αὐτὸ τὸ παιδί; Ξέκοψε ἀπὸ τίς παρέες του, δὲν παίζει σὰν τ' ἄλλα ἀγόρια, καὶ πού τὸν χάνεις, πού τὸν βρίσκεις, στὸ καλύβι τοῦ Μαθιοῦ τοῦ ἀμίλητου! Μὰ τί, ψαράς θὰ μοῦ γίνῃ ὁ Μιλτιάδης; Ἄ, θὰ τοῦ τὸ ἀπαγορεύσω». Ἀστον καημένη, παιδί εἶναι, πόσο θὰ κρατήσῃ αὐτό;» ἀπαντοῦσε ἡ γυναίκα του. «Κι ὁ γέρος ψαράς, τί νομίζεις; Δάσκαλος εἶναι καὶ αὐτός, καὶ πολλὰ σοφὰ πράγματα θὰ τοῦ μάθῃ τοῦ Μιλτιάδη μας. Πόσα σπουδαῖα δὲν ἔμαθα ἐγὼ ἀπὸ τὴ γριά ὑπηρετριά μας, σὰν ἡμῶνα μικρή!» Κι ὁ φαρμακοποιός, ἔδινε τόπο τῆς ὁργῆς.

Ὡς πού ἕνα δειλινὸ, ἐκεῖ πού ὁ Μαθιὸς ἱστοροῦσε στὸν Μιλτιάδη ἕνα ἀπὸ τὰ πιδ ἐπικίνδυνα ψαρέματά του, ἀκούστηκε ποδοβολητὸ καὶ χαρούμενες φωνές. Μιὰ γυναίκα μὲ πολλὰ μπαγάζια καὶ ἕνα ἀγόρι, σὰν τὸν Μιλτιάδη, νὰ ποῦμε στὰ χρόνια, μὰ ντυμένο ξενικά λίγο, φάνηκαν μπρὸς στὴν καλύβα. Ἡ γυναίκα ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἐκπληκτοῦ ψαρά, φωνάζοντας:

— Πατέρα, πατέρα, ἦρθαμε ἐπὶ τέλους, γυρίσαμε στὸ χωριό! Νά τὸ ἐγγονάκι σου! Ἐλα δῶ, Κωστάκη, πέσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ παποῦ σου!

Ἐπεσε λίγο ἀνόμεχτα ὁ Κωστάκης στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ παποῦ του καὶ ἐκεῖνος σαστισμένος ἔσφιγγε καὶ τοὺς δυό, ἐνῶ τὰ μεγάλα του μάτια ἀναζητοῦσαν τὸν Μιλτιάδη, πού συγκινημένος καὶ αὐτὸς καὶ ξαφνιασμένος, εἶχε τραβηχτῇ παράμερα.

— Κόρη μου, κόρη μου, Κωστάκη μου, κατόρθω-σε νὰ ψιθυρίσῃς ὁ Μαθιός. Κι ἄρχισε νὰ τριγυρίζῃ σὰ χαμένος, γιὰ νὰ βρῇ καθίσματα. Ἦρθατε, ἦρθατε, θὰ γεμίσῃ τώρα τὸ καλύβι μου!

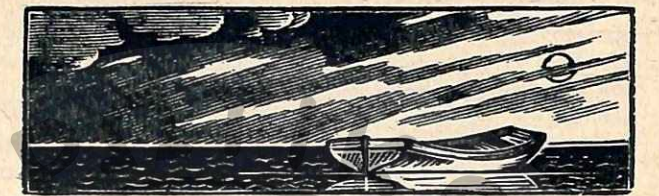
— Καλὲ πατέρα, ποῖο καλύβι; Ἐδῶ θὰ μείνουμε; Φέραμε πολλὰ χρήματα, θ' ἀγοράσουμε σπίτι στὸ χωριό, καὶ ἂν δὲ σ' ἀρέσῃ, θὰ πᾶμε νὰ μείνουμε στὴν πολιτεία! Ποῖο εἶναι αὐτὸ τὸ ἀγοράκι; εἶπε βλέπον-

τας τὸν Μιλτιάδη, πού τὸ πρόσωπό του ἦταν χλωμὸ καὶ λυπημένο.

— Εἶναι ὁ μοναδικός μου φίλος, ἀπάντησε ὁ Μαθιός, πηγαίνοντας κοντὰ στὸν Μιλτιάδη καὶ σφίγγοντάς τον στὴν ἀγκαλιὰ του. Αὐτὸς μοῦ γέμιζε τὴ μοναξιά μου, τόσο καιρὸ στὸ καλύβι! Εἶναι τὸ «δεύτερο ἐγγονάκι» μου, πρόσθεσε χαμογελώντας ζωηρά. Γιὰ μένα, κόντευε τὸ καημένο νὰ ξεχάσῃ πὼς εἶναι παιδί! Μὰ τώρα... πᾶει πιά! Τώρα πού ἦρθατε θὰ κατεβῶ καὶ ἐγὼ στὸ χωριό, νὰ ζοῦμε ὅλοι κοντὰ-κοντὰ καὶ νὰ τὰ λέμε. Τώρα ὁ Μιλτιάδης βρῆκε φίλο — τὸν Κωστάκη! Θὰ τὸν γνωρίσῃ μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ, καὶ κάποτε-κάποτε, θὰ γυρνᾶμε στὸ καλύβι, νὰ λέμε κανένα παραμῦθι! Σύμφωνοι, Μιλτιάδη;

— Σύμφωνοι κυρ-Μαθιέ, εἶπε ὁ Μιλτιάδης, καὶ ἀφοῦ χαιρέτησε τοὺς νιοφερμένους, ξεκίνησε μὲ ἀργὸ περπάτημα γιὰ τὸ χωριό. Βαδίζοντας καὶ κάπου-κάπου τινάζοντας πέρα μὲ τίς μύτες τῶν παπουτσιῶν του κανένα βότσαλο, δὲν ἤξερε τί αἰσθάνονταν, λύπη ἢ χαρὰ. Ἰσως καὶ τὰ δυό: λύπη, γιὰ τὴ τέλειωνε ἕνα παραμῦθι ζωντανό. (Μὰ τί πειράζει; Στὴ ζωὴ μας, ἕνα παραμῦθι τελειώνει, ἄλλο ἀρχίζει, μπορεῖ καὶ καλύτερο). Καὶ χαρὰ, γιὰ τὴ ἐνιωθε πὼς εἶχε φανῇ λίγο χρήσιμος σ' ἕναν ἄνθρωπο, πάνω σ' αὐτὴ τὴ γῆ.

Ὅμως, αὐτὰ θὰ τὰ καταλάβαινε καλύτερα, σὰν θὰ μεγάλωνε — θὰ γινώταν καὶ αὐτὸς φαρμακοποιός ἢ ψαράς...

Ευλογραφία ΑΓΓΕΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Ἄν βούτυρα στὸ πάτωμα ἢ λάδια σὰς χυθοῦνε, σφουγγίστε τα ἢ φροντίστε μεμιάς νὰ σφουγγιστοῦνε.

Γιὰ τὴν ἀλλεργία ἀργότερα ὅποιος ἐκεῖ πατήσῃ μπορεῖ γλιστρώντας ξαφνικά νὰ πέσῃ, νὰ χτυπήσῃ.

Ποτὲ μὴν παίζῃς μὲ γυαλιά, παιδάκι μου, σπασμένα, γιὰ τὴν κίνδυνος νὰ βγῇς μὲ χέρια ματωμένα.

Μὲ σπέρτα καὶ μὲ φώσφορα καὶ μ' ὅσα φῶκα παίρνουνε μὴν παίζετε. Πολὺ συχνὰ κακὸ μεγάλο φέρνουνε.

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Χόρτα καὶ λαχανικά

Καὶ χόρτα καὶ λαχανικά πολὺ μᾶς ὠφελοῦνε. Καὶ βιταμίνες ἔχουνε καὶ ἄλλα πολλά. Γι' αὐτὸ μεγάλοι καὶ μικροὶ ἂς τρῶνε ὅσα μποροῦνε, ἀρκεῖ πλυμένα πάντοτε νὰ τᾶχουνε καλά.

Ἐπίσης σὲ ποσότητα πολλή ὑπάρχει καὶ ὁ φώσφορος μέσ' στὰ λαχανικά, πού ἰδιαίτερα ὠφελεῖ ὅσους ἐργάζονται πνευματικά.

Ἀλλὰ καὶ οἱ χορτόσους, πῶναι καὶ νοστιμώτατες, μέσ' στὸ χειμῶνα πρὸ παντός εἶναι ὠφελιμώτατες.

Η ΓΙΑΓΙΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ἀπὸ τὰ δημοσιεύμενα εἰς τὰς στήλας αὐτὰς κείμενα καταφαίνεται τὸ ἀνθρωπιστικὸν πνεῦμα πὺν κατ' ἄνθρωπον τὰ πράξεις τῶν ἡγετῶν τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος.

Ὅταν οἱ Τούρκοι προέβαιναν εἰς ἀγρίαν ἐξόντωσιν ὅχι μόνον τῶν πολεμιστῶν πὺν ἐπεφταν στὰ χέρια τους, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν μαχομένων γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν Ἑλλήνων ἐλάμβαναν μέτρα ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν ἐχθρικών οἰκογενειῶν καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ζωῆς τῶν αἰχμαλώτων.

Ἐκτὸς τῆς προκηρύξεως τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας καὶ τῆς Ἡμερησίας Διαταγῆς τοῦ Κολοκοτρώνη, τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα παρόμοια ἐπίσημα ἔγγραφα, ὅπως: ἡ Διακήρυξις τῶν συγκεντρωθέντων εἰς τὴν Ἐπιδευροῦν πληρεξουσίων ὅλων τοῦ Ἑλληνισμοῦ (1-1-1822), πὺν τονίζει ὅτι «εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικρατείαν οὔτε πωλεῖται, οὔτε ἀγοράζεται ἄνθρωπος, ἀγρυώνητος δὲ παντὸς γένους καὶ πάσης θρησκείας ἄμα πατήρη τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος εἶναι ἐλεύθερον καὶ ἀπὸ τὸν δεσπότην αὐτοῦ ἀκαταξήτητος», τοῦ Διοικητοῦ τῆς Κρήτης Ἀφεντούλη πὺν ἀπευθύνεται εἰς τὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας τῶν ἀγωνιστῶν καὶ βεβαιώνει: «εἴμεθα διατεταγμένοι ἀπὸ τῆς ἀνωτέρας Διοικήσεως μᾶς νὰ ἐπεσπίζωμεν ζωὴν, περιουσίαν καὶ τιμὴν ἐκείνων, ὅσοι ἤθελον προσέλθῃ ὑπὸ τῶν προστασιῶν τῶν δπλων μᾶς» κ.ἄ.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Σὰς περιελείομεν ἀντίγραφον ὑπ' ἀρ. 151 τοῦ θεσπίσματος τῆς ὑπερτάτης Διοικήσεως ὑπὲρ καταργήσεως τῆς δουλείας. Ἡ ἀνθρωπότης ἐπρεπε βέβαια νὰ ἐλπίσῃ τοιαῦτα φιλανθρωπίας καὶ δικαιοσύνης φρονήματα ἀπὸ τοῦ Ἑλλήνας, αἰσθανομένου τὴν ἀξίαν τῆς ἐλευθερίας, μαχομένους ὑπὲρ αὐτῆς καὶ βδελυσσομένους τὴν αἰσχρὰν καὶ ἀπάνθρωπον ἀτιμίαν τοῦ πωλεῖν καὶ ἀγοράζειν τὸ πλάσμα τοῦ ὑπὲρ τοῦ δημιουργοῦ τοῦ παντός. Διὰ ταῦτα ἡ κεντρικὴ Διοίκησις ἐπιβάλλει πρὸς

ἅπαντας τοὺς ἐπαρχιώτας σας, ὅσοι καὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν των ἀγορασμένους Τούρκους καὶ παντὸς ἔθνους ἀνθρώπους, ἢ ἀνδρας ἢ γυναῖκας, νὰ τοὺς ἀφήσουν ἐλευθέρους καὶ νὰ μὴ τοὺς παρενοχλοῦν εἰς τὸ παραμικρόν, καθότι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει δικαίωμα ἐναντίον τῆς ἐλευθερίας τῶν ὁμοίων του λογικῶν ὄντων καὶ ὅποιοι δὲν ἐκτελέσῃ ἀνυπερθέτως τὴν δικαιοσύνην ἐπιταγὴν ταύτην, ἀνάγκη νὰ ἐναχθῇ παρὰ τῆς φιλογενεῦς Ἐφορείας πρὸς τὴν Διοίκησιν, διὰ νὰ παιδευθῇ κατὰ τοὺς νόμους. Ἐρρωσθε.

Τριπολιτσά, 21 Μαρτίου 1822
ΑΣΗΜΑΚΗΣ ΦΩΤΗΛΑΣ *
ἀντιπρόεδρος
(ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαὶ τῶν γε-
ρουσιαστῶν)

β'

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

«Ἀρχηγοί, καπεταναῖοι καὶ λοιποὶ ἀδελφοὶ στρατιῶται ὅλοι ἐπίσης. Ἐχει χρέος ὅλος τὸ στράτευμα νὰ φυλάττῃ ἀκριβῶς καὶ ἀπαρβάντως κάθε συνθήκην καὶ διαταγὴν τὴν ὁποῖαν ἤθελε κάμει ὁ στρατηγὸς μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν καὶ καπεταναίων, εἴτε διὰ τοὺς ἐχθρούς εἴτε διὰ κάθε τι.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἤθελον ρίψῃ τὰ ὅπλα των, εἴτε γενικῶς εἴτε μερικῶς, χρεωστοῦμεν ὅλοι νὰ μὴ τοὺς στοχαζώμεθα πλέον ὡς ἐχθρούς, ἐπειδὴ τοῦτο ὅχι μόνον εἶναι νόμος φιλάνθρωπος γενικῶς ἀλλ' εἶναι καὶ ἐν ἀπὸ τὰ σωτηριωδέστατα στρατηγήματα διὰ νὰ μὴ παραβιάξῃ ὁ νικητὴς τὸν νικημένον νὰ κατανατᾷ εἰς ἀπελπισίαν καὶ νὰ προτιμᾷ καλλίτερα τὸν ἐντιμον θάνατον παρὰ νὰ λάβῃ τὴν τύχην τοῦ ἀτίμου σφαγισμοῦ καὶ πρὸς τοῦτοισιν ὅταν τοῦτο δὲν φυλάττεται ἀμαυρώνεται ὁ χαρακτήρ τοῦ ἔθνους μᾶς καὶ κατακρινόμεθα ὡς ἀσπλαγχνοὶ ἀπάνθρωποι καὶ βάρβαροι. Ὅλοι ὁμοίως χρεωστοῦν, καὶ καπεταναῖοι καὶ στρα-

* Ὁ Ἀσημάκης Φωτήλας, κοτσάμπας Καλαβρύτων πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ἔπαιξε σημαντικὸν ρόλον εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Βοστίτης (26-1-1821) καὶ τὰ ἐν Ἀγία Λαύρα (Μάρτιος τοῦ 1821). Πρῶτος αὐτὸς ὑπεστήριξε τὴν ἰδέαν τῆς ἀμέσου δράσεως. Ὡς διευθυντὴς τοῦ Βουλευτικοῦ, τὸ 1822, συνέτελεσεν εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ Δράμαλι μετὰ τὰς ἐνισχύσεις πὺν ἔστειλεν εἰς τὸν Κολοκοτρώνην.

τιῶται, ἐν καιρῷ ἐκστρατείας ἀπ' ὅπου περνοῦν νὰ ἀπέχουν μακρὰν ἀπὸ κλοπῆν, ἀρπαγῆν, ὕβριν, ραβδισμόν καὶ ἀπὸ κάθε ἀταξίαν δυναστείαν καὶ κατάχρησιν ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν μᾶς Χριστιανῶν, εἴτε κοινῶς εἴτε μερικῶς ταῦτα πάντα εἶναι ὅλως διόλου ἀσυγχώρητα καὶ ὅστις πιασθῇ εἰς κανὲν τούτων θέλει παιδεύεται μετὰ ἀσπλαγχνίαν καὶ αὐστηρότητα κατὰ τοὺς στρατιωτικὸς νόμους... Ὁ κλέπτης καὶ ὁ ἀρπαξ

καὶ ὅστις πέρνει ἀδίκως καὶ δυναστικῶς καὶ κρατεῖ ὅποιονδήποτε πρᾶγμα, εἰ μὲν ἀπλοῦς νὰ ἐπιστρέφῃ μετ' αἰσχύνης τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ παιδεύεται αὐστηρῶς κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ σφάλματος καὶ πράγματος κατὰ τὰς περιστάσεις, εἰ δὲ ἀξιωματικὸς νὰ ἐπιστρέφῃ ὁμοίως τὸ πρᾶγμα μετ' αἰσχύνης καὶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ θεωρῆται ὡς ἀνάξιος καὶ νὰ χάνῃ τὸ ἀξίωμα του, ἀφοῦ κριθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἀπὸ τὸ πολεμικὸν κριτήριον ὅτι τῷ ὄντι εἶναι ἐγκληματίας...

Στρατιῶται, ἡ εὐδοκίμησις τῶν στρατιωτικῶν καὶ πατριωτικῶν ἐπιχειρημάτων μᾶς καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς πατρίδος κρέματα ἀπὸ τὴν εὐταξίαν μᾶς, τὴν εὐπειθειάν μᾶς καὶ τὴν μεταξὺ μᾶς εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν καὶ τὴν καλὴν μᾶς διαγωγήν ἂν εἰσθε γνήσια τέκνα τῆς πατρίδος, προσέχετε καλὰ καὶ εἰς ὅλα ταῦτα διὰ νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ἐλευθερωθῶμεν καὶ νὰ ἔχωμεν τῆς Παναγίας καὶ τῆς Πατρίδος τὴν εὐχὴν.

Σαραβάλι, 2 Μαρτίου 1822

ὁ Στρατηγὸς

Handwritten signature and date: 1822

ΟΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ :

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

(Ἀπόσπασμα)

Ὁ Π. Πατρὼν, καίτοι προβλέπων τοὺς κακοὺς σκοποὺς τῆς Διοικήσεως καὶ ὅτι ἡ εἰς Τριπολιτσάν συνέλευσις εἶναι ὀλεθρία διὰ τοὺς Προκρίτους, πλὴν βλέπων καὶ τοὺς ἐν Πάτραις Τούρκους ὑπόπτους καὶ ἐξηγούμενους, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν τῇ 14' Φεβρουαρίου, τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐπὶ λόγῳ διὰ τὴν Τριπολιτσάν, καὶ ἀνέβη εἰς τὰ Καλάβρυτα, ὅπου ἦλθε καὶ ὁ τῆς Βοστίτης προεστὴς Ἀνδρέας Λόντος. Διὰ νὰ ἔχουν δὲ καιρὸν νὰ σκεφθῶσι καλῶς περὶ τοῦ πράγματος, ὑπεκρίθη ὁ Π. Π. ὅτι πάσχει ἀπὸ ρευματισμοῦ εἰς τοὺς πόδας καὶ ἔμενεν εἰς τὸ κρεβάτι. Συσκεπτόμενοι δὲ, καὶ βλέποντες προφανῇ καὶ ἀφενκτον τὸν κίνδυνον εἰς ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Προεστῶτας καὶ λοιποὺς Προκρίτους, ἐὰν συνέλθωσιν ὅλοι εἰς τὴν Τριπολιτσάν, ἀπεφάσισαν νὰ μὴν ὑπάγουν, καὶ οὕτω νὰ διασώσωσιν ἐκ τοῦ κινδύνου καὶ ἑαυτούς, ὥς καὶ τοὺς προεσελθόντας. Διὰ νὰ ἀποκρύψωσι δὲ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς παραχωρήσεώς των, καὶ νὰ μὴν τὴν ἐκλάβῃ ἡ Διοίκησις, ὡς ἀρχὴν Ἐπαναστάσεως, ἔπλασαν γράμματά τινα, γεγραμμένα τάχα ἐκ τῆς Τριπολιτσᾶς πρὸς αὐτοὺς παρὰ τινος φίλου των Τούρκου, ἐν οἷς ἐδηλοποιεῖ, ὅτι μερικοὶ τῶν Προκρίτων ἀγάδων τῆς Πελοποννήσου, ἔχοντες πάθη πολιτικά, ἔκαμαν λαβὴν τοὺς λόγους, ὅπου διεσπάρησαν περὶ Ἐπαναστάσεως, καὶ ἐπεισαν τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ θανατώσῃ παραλόγως τοὺς σημαντικώτερους τῆς Πελοποννήσου Ἑλληνας. Ὅθεν, ὡς φίλος καὶ θεοφροῦμενος, τοὺς δίδει τὴν εἰδησιν νὰ παραχωρήσουν, διότι ἀφενκτως θανατώνονται, ἐὰν ἔμβωσιν εἰς τὴν Τριπολιτσάν τὰ ὁποῖα γράμματα ἐνεχείρισαν εἰς ἕνα ἀνθρωπὸν τους, παραγγέλλοντές τον νὰ τοὺς ἀπαντήσῃ πλησίον ἐν ταῖς Κατζάναις ὡς πεζοδρομῶν ἐνδεομένων. Καὶ τοῦτο ἐμεθοδεύσαν, διὰ νὰ ἀποδείξουν εἰς τὴν Διοίκησιν, πῶς αὐτὴν καὶ εὐλογον τὴν παραχωρήσιν τους διὰ τῆς μαρτυρίας, ὅπου τοὺς ἦταν συνοδοιπόροι.

Τῇ 8' λοιπὸν Μαρτίου ἐκίνησαν ὅλοι ὁμοῦ ἐκ τῶν Καλαβρύτων, ἀφάμενοι τῆς διὰ Τριπολιτσάν ὁδοῦ εἰς δὲ τὸν διωρισμένον τόπον ἀπῆλθον τὸν ἀνθρώπον μετὰ τὰ γράμματα, ἐστάθισαν ἐκεῖ, τὰ ἀνέγνωσαν, ἐκοινολόγησαν εἰς ὅλους τοὺς συνοδοιπόρους μετὰ ἀγανάκτησιν καὶ λύπην τὰ γραφόμενα, καὶ ἀμέσως ἄλλαξαν δρόμον, καὶ ὑπῆγαν εἰς ἕν χωρίον λεγόμενον Καρνεσί, καὶ ἐκεῖθεν ἔγραψαν εἰς τοὺς ἐν Τριπολιτσᾷ ἀγάδες καὶ Προεστῶτας μετὰ ἐπίτηδες ταχυδρόμον, ὅτι διευθυνόμενοι διὰ τὰ ἐκεῖ, κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τῆς Διοικήσεως, ἀπῆλθον καθ' ὁδὸν τὰ εἰρημένα γράμματα, καὶ φοβηθέντες ἐμποδίσθησαν ἐπαραιοῦντο δὲ εἰς τοὺς ἀγάδες, διατὶ ζητοῦν ἀδίκως νὰ τοὺς βλάψουν, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τοὺς παρεκάλουν νὰ τοὺς συγχωρήσωσι νὰ μείνωσιν εἰς τὰ ἴδια, καὶ εἶναι ἱκανοὶ οἱ εἰς Τριπολιτσάν καὶ θεωρήσωσι καὶ εὐπρόθετοι. Μετὰ δὲ τὴν ἀποστολὴν τοῦ ταχυδρόμου ἔμειναν ἐκεῖ τὴν νύκτα ἐκείνην. Τὴν δὲ ἐπιούσαν ἡμέραν μετέβησαν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Ἀγίας Λαύρας. Ἐκεῖ συσσεφθέντες ἀπεφάσισαν νὰ μὴ δώσωσιν αἰτίαν τινά, ἀλλὰ νὰ μείνωσι παραμερισμένοι,

ἕως οὗ νὰ ἰδῶσι τὰ πράγματα καὶ εἰ μὲν ἡ Διοίκησις θελήσῃ νὰ βιάσῃ αὐτοὺς ἰδιαιτέρως, καὶ νὰ τοὺς κατατρέξῃ μετὰ ὁποιονδήποτε τρόπον, νὰ ἐξέλθωσι τῆς Πελοποννήσου, καὶ νὰ παρατηρήσωσι τὸν καιρὸν καὶ τὰς περιστάσεις, διὰ νὰ μὴ βάλουν εἰς κίνδυνον τοὺς λοιποὺς ὁμογενεῖς παρακαίρως, εἰ δὲ καὶ καθολικεύσῃ τὸ πρᾶγμα ἡ Διοίκησις καὶ μεταχειρισθῇ τὰ ὅπλα καὶ τὴν βίαν γενικῶς ἐναντίον τῶν ὁμογενῶν, τότε ἐξ ἀνάγκης νὰ λάβωσι καὶ αὐτοὶ τὰ ὅπλα, καὶ νὰ κινήσωσι καὶ τοὺς λοιποὺς ὁμογενεῖς εἰς ὑπεράσπισιν ἑαυτῶν.

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΜΒΑ: ΠΡΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ

Χριστιανοί, συλλογισθῆτε καλὰ ὁ πόλεμος, ὅπου κάμνετε εἶναι ὁ πλέον δίκαιος τοῦ κόσμου, διότι πολεμεῖτε τὸν τύραννον καὶ τῆς πλίστεώς σας καὶ τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας σας, καὶ ἂν φερθῆτε μετὰ ὅλην τὴν προθυμίαν καὶ ἀδελφικὴν ὁμόνοιαν, νὰ ἦσθε βέλαιοι, ὅτι θὰ λάβετε τὴν ποθομένην ἐλευθερίαν σας. Ἄν ὅμως φερθῆτε εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον χωρὶς ὁμόνοιαν, χωρὶς δικαιοσύνην, καὶ χωρὶς φόβον τοῦ Θεοῦ, εἰσθε χαμένοι, καὶ μὴν ἐλπίζετε πλέον οὔτε εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ, οὔτε εἰς καμμίαν ἀνθρωπίνην βοήθειαν, αὐτὴ εἶναι ἡ περίστασις ἡ διὰ νὰ ἐλευθερωθῆτε, ἂν ἐνωθῆτε μετὰ καθαρὰν καρδίαν, ἡ διὰ νὰ χαθῆτε εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἂν ἦσθε διηρημένοι καὶ ζητᾶτε καθένας τὸ μερικὸν του συμφέρον. Μὴν ἀκούετε τοὺς ἀποστόλους τοῦ Μωάμεθ, μὴν ἀκούετε τοὺς διδασκάλους τῆς σκλαβιάς, αἱ ὑποσχέσεις τῶν τυράννων εἶναι πάντοτε ἀπιστοί, καὶ μάλιστα τῶν Τούρκων, Τούρκοι καὶ χριστιανοὶ εἶναι πλέον ὥσαν ὁ Διάβολος μετὰ τοὺς Ἀγγέλους, νὰ συζητοῦν εἶναι ἀδύνατον. Λοιπὸν στῶμεν καλῶς, στῶμεν γενναίως, διὰ νὰ τοὺς στεῖλωμεν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶχαν ἐσθῆ, διὰ νὰ ἔλθουν νὰ ταράξουν τὸν χριστιανικὸν κόσμον.

1859: ΣΟΛΦΕΡΙΝΟ - ΝΤΥΝΑΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ, συνεχίζουσα ακούραστη την πορεία της ανάμεσα στους αιώνες, έχει ανάγκη πολλές φορές, προκειμένου να συγκεντρώσει υλικό για τις σελίδες της, να κάμει σταθμούς μικρότερης ή μεγαλύτερης χρονικής διαρκείας μπροστά σε πεδία μαχών, μπροστά σε χώρους φοβερών θεομηνιών, μπροστά σε καλλιμάμαρα μέγαλα διαπρεπών μεγιστάνων, μπροστά στο κατώφλι σοφών ἐγκεφάλων, μπροστά στην πόρτα μεγάλων ανθρωπιστών. Στις 24 Ιουνίου 1859 βρέθηκε να παρακολουθή τη μάχη του Σολφερίνο, στη Βόρειο Ιταλία. Και σαν τέλειωσε η μάχη κ' η Ιστορία ήταν έτοιμη να κλείσει το βιβλίο της, είδε έναν λευκοντυμένο

νέο να πλησιάζει δειλά, σαν υπνωτισμένος, στον τόπο της σφαγής. Χιλιάδες οι δύστυχοι άνθρωποι, νεκροί και τραυματίες, πεσμένοι μέσα στο απέραντο σφαγείο. 'Η ατμόσφαιρα, βαρειά απ' τη μυρουδιά του αίματος, γιομάτη απ' τις οίμωγες και τους στεναγμούς και τις αγωνιώδεις επικλήσεις τους, ή γη σκεπασμένη από τα κορμιά τους.

Ο λευκοφορεμένος νέος γονατίζει με δέος ανάμεσα τους κι άλλων τὰ χείλη δροσίζει με το παγούρι του, άλλους χαϊδεύει απαλά κι άλλους παρηγορεί κι ανακουφίζει όπως μπορεί.

Ωρες αργότερα, με κατακόκκινη τη φορεσιά του ο νέος, σέρνει τα κουρασμένα βήματά του μακριά απ' τον τόπο της συμφοράς. Δεν εγκαταλείπει τους δύστυχους συνανθρώπους του. Βλέποντας ότι μόνος του λίγα πράγματα μπορεί να κάμει, πάει να ζητήσει βοήθεια. Πάει να χτίσει το Ναό που κάτω απ' την απέραντη, τη φιλόξενη στέγη του θα καταφύγει έκτε της ο τραυματίας του μέλλοντος.

Κι η Ιστορία, που με έκσταση παρακολουθεί, βλέπει ολοκάθαρα ένα απόκοσμο φως να περιβάλλει τον απρόσμενο επισκέπτη και νιώθει ότι κάτι το Μεγάλο γεννήθηκε κείνη τη στιγμή. 'Ανοίγει το βιβλίο της και καταγράφει ένα από τα μεγαλύτερα γεγονότα που αιώνια θα κοσμούν τις σελίδες της. Τη γέννηση της Μεγάλης 'Ιδέας. Της ιδέας που δεν θ' αργήσει να γεννήσει με τη σειρά της τον γιγάντιο, κοσμοσωτήριον Όργανισμό.

Πριν από την Ιστορία όμως, είχε παίξει το ρόλο της η Θεία Πρόνοια.

Στις 8 Μαΐου του 1828, σ' ένα αρχοντικό της Γενεύης, στην Ελβετία, γεννιόταν από γονείς θεοσεβείς το μοναχίβο παιδί τους, ο Έρρίκος.

Ο μικρός Έρρίκος πέρασε τα παιδικά του χρόνια καλλιεργώντας το πνεύμα του και την ψυχή του και βοηθώντας τους ευκατάστατους γονείς του στην ανακούφιση των πονεμένων.

Αργότερα, και σε ηλικία που οι σημερινοί νέοι μόλις έχουν εγκαταλείψει τα σχολικά θρανία, ο Έρρίκος βρίσκεται τραπεζίτης μακριά απ' την πατρίδα του, στην Αφρική.

Φτάνουμε στο 1859 κι ο ξενιτεμένος επιχειρηματίας σε ηλικία τώρα τριανταενός χρονών, αναγκάζεται να ταξιδέψει στη Γαλλία για να ζητήσει απ' τον Αδτοκράτορα το δίκιο του πάνω σε ζητήματα οικονομικής φύσεως. 'Αλλά ο μονάρχης πολεμάει στη Βόρειο Ιταλία, κι εκεί τον ακολουθεί ο θαρραλέος Έλβετός, για να φτάσει κάποτε στο αιματοκυλισμένο Σολφερίνο, λίγο αφού τέλειωσε η φοβερή μάχη που φέρνει τ' όνομά του. Κι αντί ο κουρασμένος ταξιδιώτης να βρή τον Αδτοκράτορα, βρήκε μπρός του την Ιστορία. Κι η Ιστορία έγραψε τ' όνομά του με μεγάλα, όλοχρυσά γράμματα: ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ!

Συνκινείται κανείς βαθιά όταν αναλογισθῇ πόσο ο Άγιος αυτός άνθρωπος κουράστηκε ύστερα απ' την εδωλημένη σύμπτωση της επισκέψεώς του στο αιματοκυλισμένο Σολφερίνο. Πόσο πάσχιζε για να πείσει τους συμπατριώτες του, στην αρχή, και τ' άλλα κράτη αργότερα, να οργανώσουν ένα συλλογικό όργανο βοήθειας των τραυματιών πολέμου. Πόσες απογοητεύσεις γνώρισε. Πόσο δηλητήριο αχαριστίας ποτίστηκε. Πόσο ολοκληρωτικά παραμέρισε τα άτομικά του συμφέροντα για να μπορέσει ν' αφιερώσει όλο του το χρόνο, όλο του το είναι στην υλοποίηση της Μεγάλης 'Ιδέας. Της ιδέας του.

Γεγονός παραμένει, πάντως, ότι χάρις στις ακούραστες προσπάθειες, τη συγκινητική και μέχρις εξαντλήσεως των δυνάμεών του επιμονή του νεαρού, αλλά Μεγάλου Ντυνάν, επετεύχθη εκείνο που η Θεία Πρόνοια είχε τάξει σαν προορισμό στη ζωή του νεογέννητου της 8ης Μαΐου 1828.

Έτσι, τέσσερα χρόνια ύστερα από το φοβερό εκείνο δράμα που τόσο συνεκλόνησε τον εκτάκτως ευαίσθητο χριστιανικό έσωτερικό κόσμο του Μεγάλου Άνθρωπιστού Έρρίκου Ντυνάν, τον 'Οκτώβριο δηλαδή, του 1863, στο 'Αθήναιον Πάλας της Γενεύης υλοποιήθηκε επιτέλους το εξαίσιον όνειρο του Μεγάλου 'Ιδεαλιστού. Πέντε άνθρωποι, γύρω από ένα αστραφτερό, σκουρόχρωμο τραπέζι στην κορυφή του οποίου, αποκαμωμένος, αλλά ευτυχής, καθόταν Έλβετός, ο θεοπέμπος, έχτισαν τα θεμέλια πάνω στα οποία οικοδομήθη ο ανθρωπιστικός κολοσσός. Ο ζωοδότης, ο πολέμιος της δυστυχίας, ο πανανθρώπινος Όργανισμός, του οποίου τα θεμέλια, το σεπτό σημά και το όνομα ακόμη οφείλονται στην γενναία καρδιά και το φωτεινό πνεύμα του Μεγάλου Ντυνάν: ο ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. Θ. Σ.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΑΒΥΣΣΟΥ

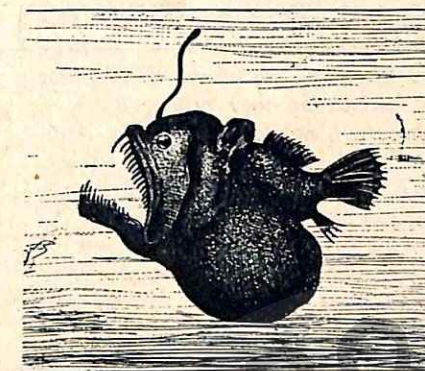
ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ θαλάσσια βάθη αποτελούν τις πιο μυστηριώδεις και τις πιο ανεξερεύνητες περιοχές της γης. Μολονότι ο άνθρωπος κατάρθωσε να κατακτήσει τις ύψιλλότερες κορυφές των όρέων, να εξερευνήσει τις αιώνιες παγωμένες πολικές εκτάσεις, να διασχίσει τις μεγαλύτερες ερήμους και τις πυκνότερες ζούγκλες, δεν κατάρθωσαν ακόμη να μάθουν πολλά πράγματα για τα βάθη των θαλασσών.

Το μεγαλύτερο, αν όχι το μοναδικό και σχεδόν ανυπέβλητο εμπόδιο για την εξερεύνηση των άβυσσων αποτελεί, όπως έχουμε είπει και άλλοτε, η τρομακτική πίεση του νερού στα βάθη εκείνα. Και ναί μὲν ο άνθρωπος κατάρθωσε, με τὰ βαθυσκάφη, που κατεσκεύασε το έφευρετικό μυαλό του, να φθάσει σε βάθη, που και να τὰ φαντασθῇ ήταν αδύνατο πριν από μερικά χρόνια. Παρά ταύτα όμως, θά περάσει ακόμη πάρα πολλὸς καιρός, ώσπου να μπορέσει να εξερευνήσει λεπτομερώς και να μελετήσει τὸν κόσμο των άβυσσων.

Παλαιότερα — το έχουμε είπει και άλλοτε — επικρατούσε η γνώμη, ότι στα μεγάλα θαλάσσια βάθη δεν υπήρχε ούτε ίχνος ζωής. Από τότε όμως που άποδείχτηκε, ότι και στα βαθύτερα σημεία των θαλασσών ζουν ζωντανοί οργανισμοί, οι επιστήμονες άρχισαν με διάφορα μέσα να εξερευνούν τους βυθούς και να μελετούν τους διαφόρους οργανισμούς, που κατάρθωναν να συλλάβουν. Διεπίστωσαν λοιπόν, ότι οι οργανισμοί αυτοί παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές από τους άλλους θαλασσίους οργανισμούς, που ζουν σε μικρότερα βάθη. Πρώτα - πρώτα τὰ ζώα των άβυσσων είναι κατά κανόνα μικρά στο μέγεθος. Σπανίως τὸ μέγεθος των ξεπερνά τὰ 10 εκατοστά του μέτρου. Άλλο χαρακτηριστικό των είναι ότι τὸ σῶμα των άβυσσαλέων οργανισμών είναι εφωδιασμένο με διάφορα — ἄς πούμε — έξαρτήματα, λεπτά σαν κλωστές, πολλές φορές πολύ μακρύτερα από τὸ σῶμα των. Τὰ όργανα αυτά θεωρούνται ως όργανα άφῆς, με τὰ όποια εξερευνούν την περιοχή που βρίσκεται γύρω των, πριν να

προχωρήσουν ἢ να πλησιάσουν. Κάποιος άόρατος έχθρὸς μπορεί να παραμονεύει μέσα στα άδιαπέραστα εκείνα σκοτάδια και πάντα πρέπει να προσέχει κανείς!...

Ίδιαιτέρως ανεπτυγμένο είναι και τὸ στόμα όλων των ζώων, που ζουν στα μεγάλα θαλάσσια βάθη, ώπλισμένο δὲ με δυνατό και κοφτερά δόντια. Όσο για τὸ στομάχι των είναι τόσο ελαστικό, ώστε με μεγάλη ευκολία μπορούν να καταπιούν και να χωνέψουν άλλο ψάρι, κατὰ δύο και τρεῖς φορές πιο μεγάλο. Η μεγάλη άνάπτυξη του στόματος και ἡ ελαστικότητα του στο-

ΜΕΑΑΝΟΧΑΙΤΗΣ, ἐν ἀπὸ τὰ παράξενα ψάρια του βυθοῦ. Νομίζει κανείς ότι πρόκειται να καταπιῇ τὰ πάντα, ώστόσο κοιτάζει πολύ να βρῇ τὴν τροφή του, κι ἂν δὲν κρατοῦσε κάτι στὴν κοιλιά του από πριν, θὰ ἐκινδύνευε να πεθάνει από τὴν πείνα.

μάχου οφείλεται στὴ σπανιότητα τῆς τροφῆς. Δύσκολα βρίσκεται ἐκεῖ κάτω. Όταν λοιπόν κάποτε τύχει, τὸ ζῷο πρέπει να φάει ὅσο περισσότερο μπορεί και για ὅσο τὸ δυνατό μεγαλύτερο διάστημα, ώσπου να τοῦ ξανατύχη άλλο θῦμα.

Ίδιαιτέρο χαρακτηριστικό των ζώων αυτών αποτελεί ἡ κατασκευή των ματιών: Τὰ μάτια των δηλαδή ἢ είναι έξαιρετικά ανεπτυγμένα ἢ, ἀντίθετα, είναι τελείως άτροφικά. Στην πρώτη περίπτωση τὰ μάτια είναι τόσο μεγάλα, ώστε καταλαμβάνουν τὸ μισό και περισσότερο μέρος τῆς κεφαλῆς. Η δὲ κόρη των ματιών μπορεί να μεγαλώσει τόσο πολύ, ώστε να καταλάβει τὰ 3/4 του ματιοῦ. Έτσι οι άβυσσαλέοι οργανισμοί μπορούν να αντιληφθῶν και τὴν πιο αδύνατη ἀκτίνα φωτός, που φθάνει στα μάτια των. Αυτό όμως παρατηρεῖται κυρίως

στοὺς οργανισμούς που ζουν σε μικρότερα σχετικά βάθη. Ἀντίθετα, τὰ μάτια των οργανισμών, που ζουν μέσα στὴν άβυσσο, είναι μικρότατα, σχεδόν άτροφικά. Τὸ πράγμα ἐξηγεῖται εύκολα. Στα βάθη εκείνα τὸ φῶς δὲν μπορεί να φθάσει, και ἐπομένως τὰ μάτια, εἴτε μεγάλα εἴτε μικρά, σε τίποτε δὲν χρησιμεύουν. Όσο για τὸ φῶς που παράγουν οι ἴδιοι οι θαλάσσιοι οργανισμοί, αὐτὸ γίνεται ἀντιληπτό και από μάτια μικρά στο μέγεθος. Τὸ φῶς αὐτὸ παράγεται από εἰδικά μικρά όργανα, τοποθετημένα στα πιο διαφορετικά μέρη του σώματός των.

Ένα ψάρι, που ἀνακαλύφθηκε σε μιὰ εξερεύνηση του δανικοῦ πλοίου Γ α λ α τ ε ι α, κατὰ τὰ ἔτη 1950 - 1952, ἔχει τὰ φωτιστικά αὐτὰ όργανα κρεμασμένα στον οὐρανίσκο του. Ἀκουμπάει λοιπόν στο βυθό — όπως λένε οι επιστήμονες — και κρατεῖ τὸ σῶμα του ἀνοιχτὸ και φωτισμένο. Κάποιο άλλο ψάρι πλησιάζει ἀνύποπτο για να ἰδῇ τί φῶς είναι ἐκεῖνο, ὅποτε τὸ στόμα κλείνεται και τὸ θῦμα καταπίνεται στὴ στιγμή, αφού ἐπιάστηκε χωρίς κόπο.

Άξιοπερίεργο είναι και ἓνα ἄλλο ψάρι, που θὰ μπορούσε να ὀνομασθῇ «ψάρι-ψαράς». Δὲν είναι ὑπερβολὴ να πούμε, ότι τὸ ψάρι αὐτὸ ψαρεύει με καλάμι, όπως θὰ ἐψάρευε ἓνας άνθρωπος. Τὸ ψάρι δηλαδή αὐτὸ ἔχει ἐπάνω από τὸ ρύγχος του ἓνα έξάρτημα μακρὸ — πολλές φορές πιο μακρὸ από τὸ σῶμα του — λεπτό, ελαστικό, λυγισμένο πρὸς τὰ ἔμπροσ, που τὸ ψάρι μπορεί να τὸ στρέψει πρὸς ὅλες τις κατευθύνσεις. Στην άκρη ὑπάρχει ἓνα εἰδικὸ όργανο που παράγει φῶς — ἀναβοσβῆνει κατὰ τὴν ἐπιθυμία του κατόχου του — σαν πραγματικό φωτεινὸ δόλωμα. Τὰ ἄλλα ψάρια, βλέποντας τὸ μικρὸ αὐτὸ φωτάκι, ἀσφαλῶς πλησιάζουν για να ἰδοῦν μήπως είναι τίποτε φαγώσιμο. Τὸ «ψάρι-ψαράς», τότε, ὁρμά πρὸς τὰ ἔμπροσ και στο λεπτό καταπίνει τὸ ἀνύποπτο θῦμα του, εξασφαλίζοντας ἔτσι τὴν τροφή του, ὥσπου να ψαρέψει καινούργια λεία.

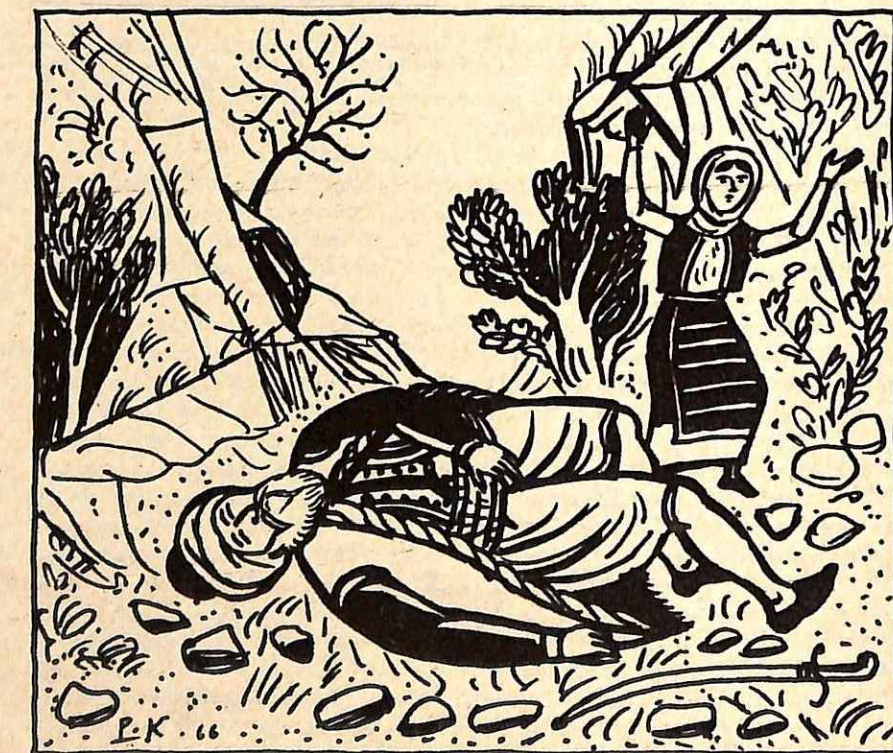
Οἱ μορφές, με τις ὁποῖες ἐμφανίζονται οι οργανισμοί που ζουν στα μεγάλα θαλάσσια βάθη είναι ἀμέτρητες — και δὲν είναι ὅλες γνωστές. Όλες προκαλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον των επιστημόνων, και παρὰ τις διαφορές που παρουσιάζουν μεταξύ των, ὁ σκοπός των είναι ἓνας και μόνος: ἡ διατήρησις τῆς ζωῆς και στα μεγάλα ἐκεῖνα θαλάσσια βάθη.

Ή ΑΣΗΜΩ, Η ΠΡΩΤΗ ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΈΛΕΟΥΣ

Η ΤΣΟΠΑΝΙΚΗ καλύβα, πού ήταν φτιαγμένη από ξερολιθιά, κλαδιά πεύκων κι άγριοχόρτα αντίκρου στην άρχαία Μονή της Αγίας Λαύρας, είχε ρημάξει. Είχε ρημάξει και τὸ μαντρί, πού άλλοτε ἀντηχοῦσε ἀπὸ βελάσματα καὶ κυπροκούδουνα. Ὅσα πρόβατα γλύτωσαν ἀπὸ τὰ νύχια τῶν Ἀγαρηνῶν, θυσιάστηκαν στὸ βωμὸ τῆς Πατρίδας, κι ὁ νοικοκύρης τράβηξε, πρὶν ἀκόμα ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς κηρύξη τὴν Ἐπανάσταση, καὶ πῆγε μὲ τὰ παλληκάρια τοῦ Πετιμεζᾶ νὰ πολεμήσῃ γιὰ τὴ Λευτεριά. Μονάχη ἡ γυναῖκα του μὲ τὴν Ἀσήμω τῇ δεκαεξάχρονη, δίχως στήριγμα καὶ βίος, πᾶσχιζε νὰ τὰ φέρῃ βόλτα μαζεύοντας σαλιγκάρια κι ἄγρια ραδίκια γιὰ νὰ κουτσοπεράσουν. Κἂνα - δυὸ φορὲς τῇ βδομάδα πῆγαινε ἀπ' αὐτὰ τοῦ γέρο - ἡγούμενου, στὸ μοναστήρι, γιὰ τὴν πολλὴ τ' ἀρέσανε. Κ' ἐκεῖνος τὴ φίλευε ροδοζάχαρη καὶ τῆς γέμιζε ἕνα μπουκαλάκι μὲ λάδι. Ἦθελε νὰ τὴν βοηθήσῃ ξέροντας τὴν ἀνάγκη τῆς, ξέροντας καὶ τοῦ σύντροφου τῆς τὴν παλληκαριά.

Περνοῦσαν οἱ ὀλόφωτες μέρες τῆς ἀνοιξῆς κ' οἱ δυὸ γυναῖκες οὔτε τὸν ἥλιο χαίρονταν οὔτε τῶν λουλουδιῶν τὰ χρώματα καὶ τὰ μύρα. Καὶ μήτε τίς γλυκὲς μαγικές νύχτες ἦταν βολετὸ νὰ γαληνέψουνε λίγο, γιὰτ' οἱ ἐγνοῖες τίς ἐσφιγγαν σὰ φίδια. Μαντάτα δὲν παίρνανε, δὲν ξέρανε πῶς θὰ ξημερωθοῦνε. Μονάχα ἡ πίστη τίς κρατοῦσε στὴ ζωὴ, ἡ πίστη στὸ Θεὸ καὶ στὴν Πατρίδα. Κι ὅταν καμμιὰ φορὰ ξεχείλιζε τὸ ποτήρι κ' ἡ θλίψη πῆγαινε νὰ τίς γονάτισῃ, ἐνιωθάν νὰ ξεπετιέται μέσα τους μιὰ σπῖθα ἐλπίδας καὶ νὰ τοὺς δῖνῃ νέες δυνάμεις. Ἡ μιὰ πᾶσχιζε νὰ παρηγορήσῃ τὴν ἄλλη διηγώντας τῆς ὄνειρα φανταστικά, ἄθῶα, ψεύτικα μαντάτα, γεννήματα ὅλα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς στοργῆς.

Ἦτανε Σαββατόβραδο, περασμένη μεσάνυχτα, ὅταν ἡ μικρὴ Ἀσήμω ἄκουσε κάποια μακρινὴ φωνή. Πετάχτηκε ἀπὸ τὸ στῶμα, ἔρριξε κάτ' ἀπάνου τῆς, γιὰτὶ τὸ κρῦο ἔτσουζε, καὶ στάθηκε ν' ἀφουγκρα-

Σχεδιασμο ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΦΙΔΗ

Ὅταν ἀκούστηκε ἀκόμα μιὰ φωνὴ ἢ φωνή, ἡ Ἀσήμω πῆρε πιά τὴν ἀπόφαση νὰ ξεπορτίσῃ. Τίποτα δὲ τὸ φόβιζε αὐτὸ τὸ ἀγοροκόριτσο τοῦ βουνοῦ, πού πολλές φορὲς εἶχε σαλαγίσει νυχτιάτικα τὰ πρόβατα, κυνηγῆσει τοὺς λύκους, παλέψῃ μὲ τὴ χιονιά, τίποτα, ἐξὸν ἀπὸ τῆς μάνας τῆς τὴν ἀνησυχία. Μὰ κείνη κοιμότανε βαθιά πού νὰ τὴν πάρῃ χαμπάρι;

Γλίστρησε σβέλτη, σερπετῇ ἔξω, κοντοστάθηκε, κ' ἔπειτα τράβηξε κατὰ κεῖ πού ἐρχότανε ἡ φωνή. Τὰ λαμπερά τῆς μάτια, συνηθισμένα στὸ σκοτάδι, ξεχώριζαν μὲ τὴν ἀστροφεγγιὰ τὸ μονοπάτι, τ' αὐτὴ τῆς ἔπιανε καὶ τὸν παραμικρότερον ἥχο.

Προχωρώντας γοργὰ κι ἀθόρυβα σὰ ζαρκάδι, δὲν ἔργησε νὰ φτάσῃ σὲ μιὰ χαράδρα γεμάτη ἀπὸ πλατάνια καὶ ροδοδάφνες. Ἀκούμπησε σ' ἕνα δέντρο νὰ πάρῃ μιὰν ἀνάσα, χαίρέτῃσε νοερὰ τὸ πέταγμα κάποιου πουλιοῦ, ἀλαφιάστηκε ἀπὸ τὸ σῦρσιμο μιᾶς σαύρας, πού τὴν πῆρε γιὰ φίδι. Ξαφνικὰ ἄκουσε καθαρὰ τὸ βογγητὸ ἐνὸς ἀνθρώπου πού ἦταν σίγουρα κάπου κοντὰ, πίσω ἀπὸ κάτι θάμνους. «Θὰ εἶναι κανεὶς δικός μας λαβωμένος, ποιὸς ξέρεῖ ἀπὸ ποιὸν ἄπιστο», σκέφθηκε ἀνατριχιάζοντας. Κ' ἔτρεξε πρὸς τὰ ἐκεῖ. Μὰ σὰν βρέθηκε κοντὰ, ἄκου-

Λπαδὶ καὶ Λύρα

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ

Εἰκοσιπέντε τοῦ Μαρτίου ἀκούστηκε ἕνα ἀηδόνι : «Πρὶν κλείσῃ χρόνος δίσεχτος, πρὶν μαραθοῦν οἱ κλώνοι Ἑλλάδα, πέρα ὡς πέρα τῆς Νίκης τὰ λευκὰ φτερά θ' ἀστράψουν στὸν ἀγέρα». Καὶ τὸ τραγοῦδι πέταξε μὲ τ' ἀγριοῦ τὰ χάρδια, τάφους ἡρώων ξύπνησε στὰ ὄρη, στὰ λαγγάδια, ἡ δάφνη τὸ μοσχόκλεισε μέσα στὰ φυλλοκάρδια· κι ὅσοι ὁρμήνεια παίρνουνε στοὺς λόγγους, στὰ ρουμάνια εἶδαν μιὰ νύχτα, μιὰ βραδιά, πού ἔλεγε τὰ οὐράνια ὀλόχρυσα ψιλόβρεχαν φεγγάρια μὲ χίλια παλληκάρια καβάλλα σὲ ἄσπρο ἄλογο τὸ Γέρο τοῦ Μοριᾶ.

Ν. Γ. ΔΕΛΗΣ

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Γενῶν οἱ κάμποι τὸ ψωμὶ καὶ τὰ βουνὰ τὴ Λευτεριά, κ' ἔχει βουνὰ γιὰ πόλεμο, κλέφτες γιὰ πανηγύρι· στὴν Ἀλαμάνη ἡχολογᾷ λεβέντικα μιὰ μπαταριά, ὁ Διάκος ζώνει τ' ἄρματα κι ἀφήνει τὸ ψαλτήρι.

Γενῶν οἱ κάμποι τὸ ψωμὶ καὶ τὰ βουνὰ τὴ Λευτεριά κ' ἡ κλεφτουριά σμίγει ταχιά μὲ τὴ δροσιὰ τοῦ Μάη, τῆς μάνας ἔχει τὴν καρδιά, τὸ γιαταγάνι στὴ θωριά καὶ μιὰ ψυχὴ, ψυχὴ βαθεῖα, χρόνους νὰ πολεμᾷ.

Γλυκοφυλάει ὁ λυτρωμὸς κάθε κορפוῦλα λυγερὴ κ' εἶναι τὸ φίλημα ἀπαλό, ὅμοιο μὲ χᾶδι κρίνων. Λεβέντες σέρνουν τὸ χορὸ, γελᾷ ἡ τρυγὸνα ἡ θλιβερὴ, λιμάνι στήνει ἡ Λευτεριά στὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων.

ΠΑΝΟΣ ΛΑΜΨΙΔΗΣ

σε κάτι λόγια πού δὲν τὰ περίμενε. «Ἀλλάχ! Ἀμάν! Γιαρντίν!» (βοήθεια).

Ἐσκυψε γεμάτη παράξενα συναισθήματα κ' εἶδε ἕναν Τουρκαλὰ ξαπλωμένον ἀνάσκελα καὶ βαριά λαβωμένο. Τὸ μακρὸ ντουφέκι του ἦταν παράμερα πεταμένο, τὸ χατζάρι του, ἄσπριζε ἀπάνου σ' ἕνα πλατύ, σκοῦρο ζουνάρι.

Τὰ πῆρε καὶ τὰ δυὸ βιαστικά καὶ τὰ κρυψε στὴν κουφάλα ἐνὸς δέντρου. Στερνὰ γονάτισε πάνω ἀπὸ τὸν πληγωμένο καὶ βάλθηκε νὰ τὸν φροντίσῃ. Πῆρε νερὸ μὲ τίς χοῦφτες τῆς ἀπὸ τὸ ρέμα καὶ τοῦ χυσε στὸ πρόσωπο, ξαναπῆρε καὶ τοῦ πλυνε τὴν πληγὴ, πού ἦτανε λίγο πιο κάτω ἀπὸ τὸ σαγόνι. Ἐπειτα ξεκούμπωσε τὴν πουκαμισὰ του γιὰ ν' ἀνασάνῃ ὁ ἀνθρώπος.

Μὲς στὸ σῦθαμπο, πού ὅσο πῆγαινε κι ἀραίωνε γιὰτ' ἦταν πιά πολὺ προχωρημένη ἡ νύχτα καὶ τὰ πρῶτα φέγγη τῆς αὐγῆς εἶχαν φανεῖ, εἶδε ν' ἀνοίγουν τὰ μάτια τοῦ

Τούρκου καὶ νὰ τὴν κοιτᾷ μὲ δέος. Τοῦ χαμογέλασε μὲ συμπόνια καὶ κείνος γαλήνεψε λιγάκι καὶ μουρμούρισε κάτι λόγια παρακαλεστικά.

Στάθηκε κάμποση ὥρα ἐκεῖ δίβουλη. Μέσα τῆς πάλαιε τὸ προαιώνιο μῖσος μὲ τὴν ἀγάπη, πού δίδαξε ὁ Χριστὸς κ' ἔφθασε νὰ μαρτυρήσῃ γι' αὐτὴ καὶ νὰ πεθάνῃ στὸ σταυρό. «Σᾶς ἔχουνε ρημάξει κι ἀτιμάσει οἱ κακοῦργοι, σᾶς ἔχουν κάψει τίς ἐκκλησίες...», ἄκουγε νὰ λένῃ μιὰ φωνή. Καὶ μιὰ ἄλλη : «Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν...». Μιὰ πονεμένη κραυγὴ ἔφτασε γιὰ νὰ τὰ ξεχάσῃ ὅλ' αὐτά. Γονάτισε ἀπάνου ἀπὸ τὸ λαβωμένο. Τί μπορούσε ἀκόμα νὰ τοῦ κάνῃ; Εἶδε τὸ χέρι του νὰ σαλεύῃ γύρω ἀπὸ τὸ στόμα κι ὁ νοῦς τῆς φωτίστηκε. Πῆγε στὸ ρέμα καὶ τοῦ ἔφερε νερὸ γιὰ νὰ πιῇ.

Κι ὅπως δυνάμωνε ὀλοένα τὸ φῶς κ' ἔδιωχνε τὸ σκοτάδι, ἔτσι καὶ στὴν ψυχὴ τῆς θέριεψε ἡ καλωσύνη σβήνοντας καὶ τὰ στερνὰ σημάδια τῆς κακίας.

Ἄγγελος Πρωτοδότης

οὐρανόθεν ἐπέμφθη

εἰπεῖν ἡ Θεοτόκῳ

ὅ «Χαῖρε!»

Μιὰ ἀνησυχία ἄρχισε ἄξαφνα νὰ τὴν βασανίζῃ : ἂν ἐρχόταν κανένας κ' εἰσάγει ἐκεῖ τὸν Τούρκο, τί θὰ γινώτανε; Δὲν ἦταν φόβος νὰ τὸν ξεκάνῃ, ὕστερα ἀπὸ τόσα καὶ τόσα πού ἔπαθε ἡ ρωμιουσύνῃ ἀπὸ τὴ φυλὴ του; Τρέμοντας σ' αὐτὴ τὴ σκέψη, ἄρπαξε τὰ ὄπλα πού 'χε κρύψει καὶ τράβηξε γιὰ τὴν καλύβα ὅσο μπορούσε πιδ γοργά.

Βρῆκε ἀπ' ἔξω τὴ μάνα τῆς, ἀναστατωμένη : Εἶχε ξυπνήσει καὶ τὴν ἔψαχνε. Χίλια κακὰ εἶχε βάνει μὲ τὸ νοῦ τῆς. Ὅταν ἡ Ἀσήμω τῆς εἶπε τί εἶχε τρέξει, ἄγριψε. Πῆγε νὰ τὴν ξεσκίση στὴν ἀρχή. Μὰ τὸ κορίτσι τῆς μίλησε μ' ἕναν τέτοιον τρόπο, πού τὴν ἔκανε νὰ λυγίσῃ. Σὲ λίγο μάνα καὶ κόρη πῆγαινε λαχανιάζοντας στὴ χαράδρα, γιὰ νὰ σώσουν τὸν πληγωμένον ἐχθρό.

Ἔτσι, ἡ μικρὴ Ἀσήμω ἔγινε ἡ πρώτη νοσοκόμα τοῦ Ἐπαναστατημένου Γένους, ἡ πρώτη Ἀδελφὴ τοῦ Ἑλέους.

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΤΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ ὠνομαζόταν καὶ Βάκχος καὶ εἶχε πατέρα τὸν Δία καὶ μητέρα τὴν Σεμέλη, θυγατέρα τοῦ Κάδμου, τοῦ βασιλιᾶ τῶν Θηβῶν. Ἡ εὐμορφὴ καὶ «λεπτοφυής» θυγατέρα τοῦ Κάδμου πέθανε πρὶν ἀπὸ τὸν τοκετό. Ὁ Ζεὺς τότε ἔτρεξε καὶ πήρε τὸ βρέφος Διόνυσον, ἀνοίξε τὸ πόδι του, τὸ τοποθέτησε καὶ τὸ ἔραψε μέσα. Ὄταν πιά ἦρθεν ὁ καιρὸς τοῦ τοκετοῦ, ἔεραψε τὸ πόδι καὶ ἔφερε σὲ φῶς τὸ βρέφος. Γιὰ τοῦτο ὠνομάστηκε τὸ παιδί «Διόνυσος ὁ Μηροραφής» καὶ «Διόνυσος ὁ Πυριγενής». Ὁ Δίας ἔδωσε κατόπιν τὸν Διόνυσον στὸν Ἑρμῆ γιὰ νὰ τὸν προσφυλάξῃ ἀπὸ δλους, θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον κίνδυνον.

Ὁ Ἑρμῆς ἀγάπησε πολὺ τὸν Διόνυσον καὶ τὸν παρέδωσε στὶς Νυσαῖες νύμφες, γιὰ νὰ τὸν μορφώσουν. Οἱ Νυσαῖες κατοικοῦσαν στὸ βουνὸ πὸν ὠνομαζόταν «Νύσα» καὶ ἀπὸ αὐτὸ πῆραν τὸ ὄνομα. Τὸ βουνὸ αὐτὸ εἶχε πολλὰς πηγὰς καὶ πολὺ πλούσια βλάστηση. Ἦταν παροραματικὸ, ἔμοιαζε μὲ ὄαση στὴν ἔρημο καὶ σκορποῦσε τὴν ὁμορφιὰ καὶ τὴν ἀκτινοβολοῦσε παντοῦ. Ἐκεῖ κάποιον σὲ ἓνα σπήλαιο, πὸν ἦταν κρυμμένο μέσα σὲ κλαδιά καὶ φύλλα κληματαριᾶς, ἐκεῖ παραμόνευαν ἡ εὐκροσία καὶ ἡ ἡδονὴ γιὰ τὰ μάτια. Ὁ θεὸς Διόνυσος ἔστρωσε τὰ σταφύλια, ἤπιε τὸ χυμὸ καὶ μέθυσε. Κι ὅλοι ὅσοι εἶχαν μαζεντῆ γύρω ἀπὸ τὸ νέο θεὸ ἤπιαν καὶ μέθυσαν. Ἀποχτήσαν λοιπὸν κέφι καὶ τὰ ἔβλεπαν ὅλα σὰν ὄνειρο. Ἦθελαν νὰ τραγουδήσουν, νὰ χορέψουν, νὰ κάμουν πνεῦμα καὶ νὰ διασκεδάσουν. Ἀνθρώποι πὸν τοὺς σκέπαζε τὸ σύννεφο τῆς λύπης, ἄλλοι πὸν ἦταν διστακτικοὶ καὶ ἀναποφάσιμοι πρὸς σκληρὰ καὶ δύσκολα ἔργα, γυναῖκες πὸν εἶχαν σβηστή τὰ δεινὰ τους ἀπὸ τὶς ἀδυσώπητες δαιμονικὲς δυνάμεις, γεωργοί, ποιμένες, ἐργάτες καὶ πολλοὶ ἄλλοι, πὸν ἀνῆκαν στὴ φτωχολογιὰ καὶ δὲν εἶχαν τὰ μέσα νὰ χαροῦν, ἔστρωσαν τὰ σταφύλια καὶ ἔπιαν καὶ τοὺς ἀνοίγεται ἡ ὄρεξὴ νὰ εὐθυμήσουν καὶ νὰ τὸ «ρίξουν ἔξω» κατὰ τὴ λαϊκὴ ἔκφραση. Οἱ φτωχογειτονιὲς ξόδευαν περισσότερο κρασί παρὰ νερό.

Συγγραφεῖς, ποιητές, καλλιτέχνες ἔπιαν γιὰ ν' ἀντλήσουν ἐμπνευσή καὶ καταφρονεμένοι, κατατρεγμένοι καὶ βασανισμένοι ἀπὸ τὴ ζωὴ ἔπιαν — καὶ τώρα πίνουμε — γιὰ νὰ ξεχάσουν. Οἱ οἰνόφυλγες (μπεκοῦδες) μάλιστα δὲν νοθεύουν ποτὲ τὸ κρασί τους μὲ νερό. Μιὰ ἀληθινὴ εἰκόνα μᾶς δίνει ὁ ποιητὴς Πολέμης, μὲ ἓνα ποιήμα του, πὸν τὸ ἐπιγράφει «Τὸ νερωμένο κρασί». Σὲ μιὰ στροφὴν τοῦ λέει: «Καταραμένη κάπελα καὶ κλέφτη ταβερναρὴν — τί τὸ νερόνεις τὸ κρασί καὶ πίνω ἀπ' τὸ ξανθὸ — καὶ πίνω ἀπὸ τὸ κόκκινο κι ἀπὸ τὸ γιοματάρι — κι ἀπὸ τὸ σῶμα τὸ τραχὺ πίνω καὶ δὲν μεθῶ;»

Κανένας θεὸς δὲν μπορούσε νὰ προσφέρει τὴ λησμονιά, τὴν εὐθυμία καὶ τὴ δυνατότητα νὰ τὰ βλέπῃ ὅλα ρόδινα ὁ κάθε χτυπημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ ὁ κάθε κρασοπατέρας. Ἡ μεγαλοφυΐα τῶν Ἀρχαίων προγόνων μας, πὸν ἐκδηλώνεται στὴν πνευματικὴ ζωὴ ὅλου τοῦ κόσμου μὲ τὴ μελέτη, τὴ μίμηση, τὴν ἐφαρμογὴ, ὅπου παίρνει καὶ τὴ μετουσίωση, ἔβαλε τὴ σφραγίδα τῆς ἐπιστήμης τῆς ὁμορφιᾶς παντοῦ καὶ ἀνακάλυψε τί χρειάζεται τὸ ἓνα καὶ τί τὸ ἄλλο. Βέβαια τὰ πνεύματα δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἀλκοόλ, γιὰτὶ τότε γίνονται οἰνοπνεύματα, ἀλλὰ εἶναι μέσα στὸν κύκλο τῆς «Εὐδαιμονίας» ἡ ἐσωτερικὴ παρόρμηση καὶ δυναμὴν καὶ φτερὰ τῶν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἱκανοτήτων κάποιον... κάποτε, σὲ κάποιους. Πέρασαν στὸ μεταξὺ χρόνια καὶ χρόνια καὶ ἐλέχθη: «Οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου». Ὑπάρχει κάτι παραπάνω, πὸν θὰ ἔπρεπε νὰ εὐφραίνει. Ὑπάρχει ἡ ἀσκήσις τῆς ἀρετῆς. Σ' ἓνα διδαστήριον ἐδημιουργήθη μιὰ ἐορτή, μὲ τὸ ὄνομα «Διονύσια». Ἦταν κάτι τὸ παρεμφερὲς μὲ τὴ σημερινήν Ἀπόκριον: Τραγοῦδια, ἀστείότητες, ἐλαφρότητες, πειράγματα ὑπὲρ τοῦ δέον, κάτι σὰν νοῦμερα, δηκτικὰ νοῦμερα, ὅπου καλλιεργοῦσαν τὸ πνεῦμα. Μέσα σ' αὐτὸ τὸ πάθος τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καὶ τὶς ἀλληλομαχόμενες ἐκδηλώσεις γεννήθηκε τὸ Ἀττικὸν Θέατρον, τὸ ὁποῖον στὴν ἀρχὴ ἦταν μιὰ ἀπλή, λαϊκὴ ἐκδήλωση, μιὰ πνευ-

ματώδης ἐκδήλωση χαρᾶς, κάτι σὰν καθολικὴ διασκέδαση.

Ὁλη αὐτὴ ἡ χαρούμενη γιορτὴ βάσταξεν ὥσπου ὁ Θεῖς ἐσχημάτισε τὸ ἄρμα του, μὲ τὴν εἰσαγωγὴν στὸ Διθύραμβο τοῦ πρώτου ὑποκριτῆ. Τὸ μέγα Ἑλληνικὸν καλλιτεχνικὸν δαιμόνιον προώθησε καὶ μετέβαλε μιὰν λαϊκὴν ἀπλή γιορτὴν σὲ μιὰ αἰσθητικὴ πηγὴ ἐμπνεύσεων, ἀπολαύσεων καὶ ὑψηλῶν πτήσεων.

Ὁ Διόνυσος εἶχε προέχουσαν θέσιν καὶ μεγάλην σπουδαιότητα καὶ σημασίαν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Τέχνης. Οἱ μῦθοι γιὰ τὸν Διόνυσον εἶναι ἐνδεικτικοὶ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ δυναμισμοῦ τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ θεοῦ. Ἡ περιπετειώδης ἱστορία τοῦ Διονύσου παρουσιάζει μέγα ἐνδιαφέρον: Θεωροῦνταν ὡς ὁ προστάτης τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ οἴνου. Τὰ θεάτρα ἦσαν «ἱερὰ τοῦ θεοῦ». Πρὸς τιμὴν του γιόρταζαν ἡ Ἀθήνα, ὁ Πειραιάς, ἡ Κόρινθος, ἡ Σμύρνη, ἡ Κέρκυρα, ἡ Νάξος, ἡ Τήνος, ἡ Σικωνία, ἡ Μίλητος, ἡ Βοιωτία καὶ πολλὰς ἄλλες πόλεις. Ἰδιαιτέρα μεγάλη σημασία δίδονταν στὴν Ἀθήνα καὶ τοῦτο γιὰ νὰ συντονιστοῦν τὰ θεατρικὰ ζητήματα καὶ προβλήματα τῆς Δραματικῆς ποιήσεως. Ἡ θεατρικὴ αὐτὴ ποιήσις ὑπῆρξεν ὅ,τι τὸ εὐγενέστερον καὶ ὠραιότερον ἐβλάστησε ποτὲ στὴν παγκόσμια λογοτεχνία. Ἦταν καὶ εἶναι τὸ κορυφαῖον τοῦ ποιητικοῦ λόγου.

Η 20ῃ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ Ο ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΕΙΡΗΝΗΣ

Ἀποφασίς, βάσει προτάσεως τῆς Ἑλλ. ἀντιπροσωπείας

Κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἔλαβε χώραν ἐν Βιέννῃ ἡ 20ῇ Συνδιάσκεψις τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ. Κατ' αὐτὴν ἐλήφθη ἀπόφασις βάσει προτάσεως ὑποβληθείσης ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας, συνταχθείσης δὲ ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ. Δ. Τσιροπινᾶ, παρέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀποτελοῦσα τίτλον τιμῆς διὰ τὸν συντάκτην τοῦ σχεδίου, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«...εὐχεται ὅπως αἱ Κυβερνήσεις συνάφουν Παγκόσμιον Μορφωτικὴν Σύμβασιν, προβλέπονσαν κατ' ἀλλήλα μέτρα διὰ τὴν πολιτικὴν (Civique — ὡς πολιτῶν) διαπαιδαγώγησιν τῶν ἀνερχομένων γενεῶν, ἐν τοῖς κόλποις τῶν ἐκπαιδευτηρίων πάσης βαθμίδος — ἀνωτέρας, μέσης καὶ στοιχειώδους — διὰ καλλιέργειας τῆς ἐπιδρώσεως ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὰ Ἑθνη, δὲν ἔχουν μόνον δικαίωματα, ἀλλ' ἔχουν καὶ τὸ θεμελιώδες καθήκον νὰ σέβωνται καὶ νὰ προάγουν εἰς σεβασμὸν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὡς καὶ νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς διὰ παντὸς μέσου ἡθικῆς καὶ ὑλικῆς ἀλληλεγγύης».

Διὰ τὴν ἐκθύμως γενομένην δεκτὴν πρότασιν ἐξεφράσθησαν μὲ ἐνθουσιασμὸν ἐπίλεκτοι ἀντιπρόσωποι Ἑρυθρῶν Σταυρῶν. Μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀντιπροσωπείας τὴν ἐπήνεσε ζωηρῶς, μέλος δὲ τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Ἰσημερινοῦ τὴν ἐχαράκτηρισε ὡς «δεῖγμα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς σοφίας».

Ο ΡΟΜΑΙΝ ΡΟΛΛΑΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΗΣ

Συμπληρώνονται ἐφέτος 100 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησιν τοῦ ἐπιφανοῦς Γάλλου συγγραφέως Ρομαίν Ρολλάν (1866-1944). Ὁ Ρολλάν ἐχηρμάτισε Καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τῆς Μουσικῆς στὴ Σορβόννη καί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γνωστότατον δεκάτομον μυθιστόρημα «Ζὰν Κριστόφ», ἔγραψε καὶ πολλὰς μελέτας γιὰ τὴν Τέχνη καὶ γιὰ μεγάλους καλλιτέχνες, ἰδιαιτέρα μουσικοὺς (Μπετόβεν, Χαίντελ κ.ά.). Στὰ 1916 τιμήθηκε μὲ τὸ βραβεῖον Νόμπελ.

Οπαδὸς τῆς διεθνούς εἰρηνικῆς συνεργασίας, πὸν τὴν ἐκήρυξε μάλιστα μὲ ὀρισμένα ἔργα του, ὁ Ρομαίν Ρολλάν ἐβλεπε τὸν Ἑρυθρὸ Σταυρὸν σὰν ἔξοχον παράγοντα εἰρήνης καὶ ἀλληλεγγύης ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους.

Στὶς ἀρχὰς τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου, συνεργάσθηκε μὲ τὸ διεθνὲς Πρακτορεῖον αἰχμαλώτων πολέμου, πὸν εἶχε ἰδρύσει ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς στὴ Γενεύη, στὰ 1914. Ἀργότερα, στὶς 25 Ἰουνίου 1917, ἔστειλε στὸν τότε Πρόεδρον τοῦ Διεθνοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Γουσταῦν Ἀντόρ ἓνα γράμμα πὸν ἀρχίζει μὲ αὐτὰς τὶς φράσεις: «Ὁ Διεθνὴς Ἑρυθρὸς Σταυρὸς ὑπῆρξε ἓνα ἀπὸ τὰ ἀγνότερα φῶτα πὸν φώτισαν τὴν ὕλην αὐτῶν τῶν τραγικῶν χρόνων. Ὑπῆρξε ὁ παρηγορητὴς ἐκατομμυρίων δυστυχισμένων, ὁ φύλακας τοῦ πνεύματος τῆς ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων μέσα στὴν παγκόσμια ὁδὸν. Γιὰ ἐκατομμύρια ψυχῶν παραμένει ὁ προάγγελος ἐνὸς καλύτερου μέλλοντος».

Τὴν ἴδια ἐποχὴν ἐδημοσίευσεν ἓνα ἄρθρον πὸν τὸ τιτλοφόρησε μὲ τὸ ἔμβλημα τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ

«Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται»

Νέοι καὶ γέροι, πλούσιοι μεγιστᾶνες, ταπεινωμένοι πένητες, πὸν ζῆτε χωρὶς ποιμένα ἀρνιά, κι ἀνησυχεῖτε σ' οὐρλιασμα λύκων γύρω ἀπὸ τὶς στάνες.

Ὅλοι τὸ ἴδιο, τ' ἄγχος δὲν μπορεῖτε τῶν «ἐθνικῶν» πὸν φέρνουν μέγα οἱ Πᾶνες, ἀπιστοί, νὰ γλυτώστε νερομάνες δὲν σβένουν ξέρα ἐντὸς σας κι ἂν θὰ πιῇτε.

Γυρίστε στὸ Θεὸ σας νὰ ἡρεμήσετε, κι ἀνάψτε τὶς λυχνίδες σας, παρθένοι, μὲ ἔλαιον πλούσιο, φρόνιμοι, ἀγρυπνήστε.

«Οὐκ οἶδατε τὴ μέρα οὐδὲ τὴν ὥρα ὅπου ὁ Νυμφίος ἔρχεται», τὰ δῶρα τὰ τίμια πάρτε ἀγνοὶ καὶ ἐτοιμασμένοι.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

«Inter Arma Caritas». Στὸ ἄρθρον αὐτὸ ἔγραφε, ἀνάμεσα σ' ἄλλα: «Ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς δὲν ἀσκεῖ μόνον εὐεργεσίαν μὲ τὴν ἀνασύνδεση, ἀνάμεσα στὸν αἰχμάλωτον στρατιώτη καὶ στοὺς οἰκείους του, τῶν δεσμῶν πὸν ἔκοψε ἡ μάχη. Μὲ τὸ εἰρηνικὸ ἔργον του, μὲ τὴν ἀμερόληπτη γνώσιν τῶν γεγονότων στὶς μαχόμενες χώρες, μπορεῖ νὰ συμβάλλῃ σὲ κάποια χαλάρωση τοῦ μίσους, πὸν τὸ φέρνουν σὲ παροξυσμὸ οἱ ἐξαλλες ἀφηγήσεις, καὶ νὰ δείχνῃ τί ὑπόλοιπο ἀνθρωπισμοῦ ἀπομένει στὸν πῶδ λυσσαλέον ἐχθρόν».

Τὸ σημαντικὸ χρηματικὸ ποσὸ πὸν τοῦ ἀπέφερε ἡ ἀπονομή τοῦ βραβεῖου Νόμπελ, ὁ Ρομαίν Ρολλάν τὸ μοίρασε σὲ φιλανθρωπικὰ ἔργα. Τὸ μισὸ ἀπ' αὐτὸ τὸ διέθεσε γιὰ τὸ Πρακτορεῖον αἰχμαλώτων πολέμου τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

Η ΛΟΓΙΚΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ἡ ἀλεπού σκέπτεται, τὸ ἴδιο κι ἡ κίσσα· ἔτσι τουλάχιστον πιστεύει ὁ λαός. «Ἡ πονηρὴ ἀλεπού πιάνεται μὲ τὰ τέσσερα», δηλαδὴ ἡ ἀλεπού, γιὰ νὰ χηλιώτερες πιθανότητες νὰ συλληφθῇ στὴν παγίδα, συγκεντρώνει τὰ τέσσερα πόδια τῆς καὶ πιηδαίει — ἔτσι ἔχει λιγώτερες πιθανότητες νὰ συλληφθῇ. Ὅριστε. Ἡ ἀλεπού σκέπτεται ὡς ἑξῆς:

Μεῖζων πρότασις: «Ὅταν ἔχω λιγώτερα πόδια, ἔχω λιγώτερες πιθανότητες νὰ συλληφθῶ. Ἐλάσσω πρότασις: «Ὅταν συγκεντρῶνω τὰ τέσσερα πόδια, εἶναι σὰ νὰ ἔχω ἓνα. Συμπέρασμα: Ἀρὰ ἔχω λιγώτερες πιθανότητες νὰ συλληφθῶ».

Βλέπετε, εἶναι πλήρης ὁ συλλογισμὸς, μὲ μερίζονα καὶ ἐλάσσονα πρότασι, καὶ ἀνήκει στὸν ἐπαγωγικὸ συλλογισμό.

Ἡ κίσσα ἐπειδὴ εἶναι πονηρὴ παθαίνει τὸ ἐξῆς: Ἀμα ἰδῇ μιὰ κλωστή γύρω ἀπὸ τὰ χωράφια, φεύγει. Ἐνῶ δὲν φοβᾶται τὰ σκιαχτρά καὶ τὰ ἄλλα παρόμοια, φοβᾶται τὴν κλωστή, γιὰτὶ τότε πονηρεύεται.

Ἰδοὺ ὁ συλλογισμὸς τῆς: Μεῖζων: ὁ ἄνθρωπος ὅταν στήνῃ παγίδες ἀφ' ἧνης σημάδια. Ἐλάσσω: Τώρα ἔχει σημάδι.

Συμπέρασμα: Ἀρὰ, μοῦ στήνῃ παγίδα.

ΣΤΕΦ. ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Ε.Ε.Ν. 9ου Δημ. Σχολ. Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης. Καθαριότητα χώρου.
Juniors of 9th Elem. School Kalamaria Macedonia. Cleaning.

Ε.Ε.Ν. Πυθαγορείου Γυμν. 'Αρρ. Σάμου με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of High School Samos with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μαυροματίου Θηβών με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of Elem. School Mavromati Viotia with gifts for indigents.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Πευκοφύτου Μουζακίου. 'Ανοικοδόμησις.
Juniors of Elem. School Petkofiton Thessalia. Reconstruction.

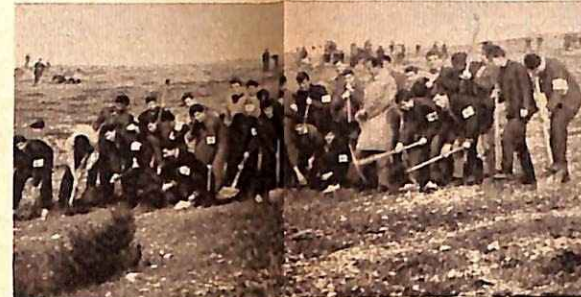
Ε.Ε.Ν. Λυκείου Μουζακίου με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of High School Mouzakion with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Γαλατίας Πτολεμαΐδος. Κατασκευή κοινοτικού έργου.
Juniors of Elem. School Galatia Macedonia. Reconstruction.

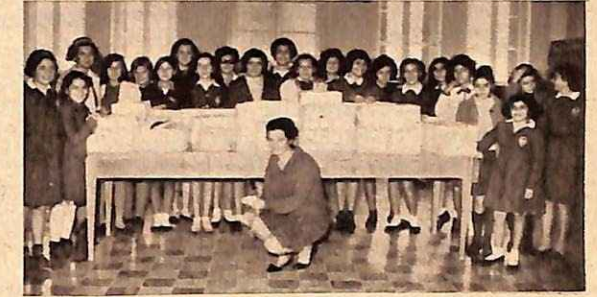
Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βασιλικών 'Ιστιαίας. Περιποίησης σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Vasilika Euboea. Looking after their school garden.

Ε.Ε.Ν. Λυκείου 'Αρρ. Κιλκίς. Δενδροφύτευσις.
Juniors of High School for Boys Kilkis. Planting trees.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Βλοχού Καρδίτσας. Περιποίησης σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Vlohon Thessalia. Looking after their garden.

Ε.Ε.Ν. Γυμν. Θηλέων Ρόδου με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of High School for Girls Rhodes with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Γυμν. 'Αμαρύνθου Εύβοίας με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of High School Amarynthos Euboea with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. 'Αργυρουπόλεως 'Αττικής με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of 1st Elem. School Argyroupolis Attica with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 2ου Γυμν. Θηλέων Πειραιώς με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of 2nd High School for Girls Piraeus with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Νομίων Μολάων με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of Elem. School Nomia Laconia with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. 1ου Γυμν. 'Ιεραπέτρας με είδη βοήθειας δι' άπόρους.
Juniors of 1st High School Ierapetra Crete with gifts for indigents.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Φτελιάς Δράμας. Καθαριότητα χώρου.
Juniors of Elem. School Ftelia Macedonia. Cleaning.

Ε.Ε.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. 'Αργους 'Ορεστικού Καστορίας με δώρα εις τούς φρουρούς τών συνόρων.
Juniors of 2nd Elem. School Argos Orestikon Macedonia with gifts for the servicemen at the frontiers.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Μαγουλάδων Κερκύρας. Πρώται Βοήθειαι.
Juniors of Elem. School Magoulades Corfou. Rendering First Aid.

Ε.Ε.Ν. 10ου Δημ. Σχολ. Δράμας με δώρα εις άσθενείς Νοσοκομείου.
Juniors of 10th Elem. School Drama with gifts for the patients.

Ε.Ε.Ν. Δημ. Σχολ. Λοφίσκου Κύμης Εύβοίας. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Lofiskos Kymi Euboea. Planting trees.

Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΕΙΣ

Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός εὐθὺς ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τῶν σεισμῶν οἱ ὁποῖοι συνεκλόνησαν τὴν Εὐρυτανίαν καὶ Φθιώτιδα, μετ' ἀποτέλεσμα νὰ καταρρεύσουν ἑκατοντάδες οἰκιῶν καὶ νὰ παραμείνουν ἄστεγα χιλιάδες ἄτομα, ἐπεκονώνησε μετὰ τῶν τοπικῶν Τμημάτων του καὶ ἀπέστειλεν ἐπὶ τόπου εἰδικευμένας Ἀδελφὰς πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀμέσων ἀναγκῶν τῶν σεισμοπαθῶν. Συγχρόνως καὶ ἐν συν-ενοήσει μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔκαμεν ἐκκλησίαν μέσῳ τοῦ Διεθνoῦς Έρυθροῦ Σταυροῦ πρὸς τοὺς ἀδελφούς Έρυθροὺς Σταυροὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν εἰδῶν βοήθειαν ὑπὲρ τῶν πληγέντων. Ἡ ἐκκλησία εὖρε ἄμεσον ἀνταπόκρισιν. Οἱ Έρυθροὶ Σταυροὶ ἔσπευσαν νὰ ἐκδηλώσουν τὰ αἰσθήματα ἀλληλεγγύης, καὶ οὕτω μέ-χρι σήμερον ἐλήφθησαν καὶ προω-θοῦνται ἢ ἀναμένονται ἐντὸς τῶν ἡμερῶν τὰ ἑξῆς ἐφόδια:

1.000 κλινοσκεπάσματα, δωρεὰ τῆς Αὐστριακῆς ὀργανώσεως «Κάρι-τας» καὶ 1.000 δολάρια τοῦ Αὐ-στριακοῦ Έρ. Σταυροῦ. 26 δέματα μετ' ὑπόδησιν καὶ 86 δέματα ἱματι-σμοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς διὰ τοὺς Έλληνας. 100 σκηναὶ Σουη-δικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ. 100 σκηναὶ Καναδικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ. 350 κλινοσκεπάσματα Ὁλλανδικοῦ Έρυ-θροῦ Σταυροῦ. 1000 κλινοσκεπάσμα-τα καὶ 18 τόννοι ἱματισμοῦ Σουηδι-κοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ. 900 κλινο-σκεπάσματα δωρεὰ Ἑλβετικῆς Κυ-βερνήσεως καὶ Ἑλβετικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ ἀξίας 15.000 ἑλβετ. φράγ-κων. 250 κλινοσκεπάσματα, δωρεὰ Βρετανικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ. 3 δέματα ἱματισμοῦ δωρεὰ τοῦ συλλό-γου «Μέριμνα διὰ τὸ ἔκθετον παιδί» ἐκ Μπάνρ Γκόντεσπεργκ Γερμανίας.

Ἐπιπροσθέτως ὁ Ε.Ε.Σ. ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως ἡ πρὸς τοὺς σει-σμοπαθεῖς βοήθεια εἶναι θετικω-τέρα, διαπραγματεύεται διὰ τὴν ἀ-ποστολὴν ξυλείας ἐκ μέρους τῶν Έρυθρῶν Σταυρῶν ἐπίσης πρὸς χρη-σιμοποίησιν τῆς διὰ τὴν κατασκευὴν ξυλίνων οἰκιῶν, προτιμωτέρων διὰ τὴν στέγασιν κυρίως τῶν ὀρεινῶν πληθυσμῶν. Αἱ διαπραγματεύσεις γίνονται μέσῳ τῆς Σουηδικῆς Κυβερ-νήσεως καὶ ἀναμένεται ὅτι θὰ εὖρη κατανόησιν μεταξὺ τῶν ἁρμοδίων.

Πολλοὶ Έρυθροσταυρικαὶ Ὀργα-νώσεις ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τῶν σει-σμῶν ἐξέφρασαν τὴν συμπάθειάν των διὰ συλλυπητηρίων τηλεγρα-φημάτων, ὅπως τῆς Γιουγκοσλα-βίας, Ἀφγανιστάν, Βουλγαρίας, Δρ. Α. Χιτμανόβα, Διευθυντοῦ τῆς Unitarian Service Committée, ἡ ὁποία συγχρόνως ἐζήτησεν πληρο-φορίαν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σει-σμοπαθῶν προκειμένου νὰ βοηθή-σῃ διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν πα-τρίδα μας.

Μετὰ συγκινήσεως ὁ Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός διεπίστωσε τὴν προθυμίαν τῶν ἀδελφῶν Ὀργανώ-σεων διὰ τὴν μετὰ σποδῆς παροχὴν βοήθειαν, αἰσθάνεται δὲ ἱκανοποίη-σιν διότι καὶ ἐκ μέρους τῶν πλη-γέντων ὑπῆρξεν ἀναγνώρισις τοῦ ἔργου του, ὡς ἀπέδειξαν τὰ ἀπο-σταλέντα παρ' αὐτῶν εὐχαριστήρια.

8η ΜΑΪΟΥ

Τὸ σύνθημα διὰ τὸν ἐφετεινὸν ἑορτασμὸν τῆς 8ης Μαΐου εἶναι: «Δὲν ὑπάρχουν σύνορα διὰ τὸν Έ-ρυθρὸν Σταυρόν».

Ὅπως καθεὶ χρόνος, ἔτσι καὶ ἐφέ-τος ἡ 8η Μαΐου θὰ ἀποτελέσῃ σταθ-μὸν τῆς Έρυθροσταυρικῆς πορείας.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ νέου συνθήματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάθεσιν καὶ τὴν θέλησιν συνεργασίας τῶν χιλιάδων Έρυθροσταυρικῶν ὅλου τοῦ κό-σμου.

Οἱ Έλληνες Έρυθροσταυριῖται, οἱ ὁποῖοι μετ' ἀφοσίωσιν καὶ συνέ-πειαν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἰδεώδη τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ εἰργάσθησαν τόσον ἀποτελεσματικῶς μέχρι σή-μερον διὰ τὴν ἐξάπλωσιν καὶ ἐμπέ-δωσιν τούτων, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ μετάσχουν μετ' ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν ἐπιτυχὴ ἐφαρμογὴν τοῦ συν-θήματος.

Μιὰ ὥραία ἐκδήλωσις συμμετο-χῆς των θὰ εἶναι ἡ ἐτοιμασία λευ-κωμάτων μετ' εἰκόνας ἀπὸ τὴν σχο-λικὴν καὶ τὴν ἐρυθροσταυρικὴν των ζωὴν, περιγραφὰς ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῆς χώρας, πινάκων μετ' ἑμβλήματα λαογραφικά, κουκλῶν μετ' ἐθνικὰς ἐν-δυμασίας, ὡς καὶ μικρῶν χειροτε-χνημάτων, τὰ ὁποῖα νὰ μᾶς ἀπο-στείλουν ἐγκαίρως πρὸς διαβίβασιν εἰς τοὺς ἀδελφούς Έρυθροὺς Σταυ-ρούς. Τοῦτο θὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν παιδιῶν ὅλου τοῦ κόσμου καὶ θὰ

συντελέσῃ νὰ γίνῃ γνωστὴ εἰς αὐτὰ καλύτερον ἡ πατρίς μας.

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΙΡΛΑΝΔΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Ἰρλανδικὸς Έρυθρὸς Σταυ-ρὸς Νεότητος ὀργανώνει καὶ ἐφέ-τος συνέδριον Ἐκπαιδευτικῶν. Εἰς τοῦτο ἐκλήθη νὰ συμμετάσχῃ καὶ ὁ Έλληνικός Ε.Ε.Σ.Ν. διὰ τῆς ἀπο-στολῆς Ἑλλήνων Ἐκπαιδευτικῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν.

Τὸ ὡς ἄνω Συνέδριον θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ Franciscan College Gormanston, Co Meath, ἀπὸ 3-11 Αὐγούστου ἐ.ε. Τὰ ἑξοδα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἀνέρχονται εἰς 1.100 δρχ. περίπου πλὴν τῶν ναύλων.

Οἱ Έλληνες Ἐκπαιδευτικοί, οἱ ὁποῖοι ἐνδεχομένως θέλουν νὰ συμ-μετάσχουν εἰς τὸ Συνέδριον, ἰδίαις αὐτῶν δαπάναις, παρακαλοῦνται ὅ-πως μᾶς γνωρίσουν ἐγγράφως τὴν ἐπιθυμίαν των τὸ ταχύτερον δυνα-τόν, ἵνα ἐνημερώσωμεν τὸν Ἰρλαν-δικὸν Έρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ο Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Έλληνικοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσεν διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Ἰανουάριον 8.375 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαις, ἐκ τῶν ὁποίων 832 ἐξηκριβωμένοι περιπτώσεις ἡσφα-λισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατη-γορίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Τραύματα, κατάγματα κλπ. 4.200. β) Παθολογικὰ νοσήματα 3.129. γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δη-λητηριάσεις, ἐγκαύματα, μέθη κλπ.) 1.046.

Χα ρα κ τ η ρ ι σ τ ι κ α ἰ π ε ρ ι - π τ ὼ σ ε ι ς:

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμα-κευτικαὶ κλπ. 196. Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακος 74. Καρδιακὰ νοσήματα 445. Λοιμώδη νοσήματα 52. Ἐγκαύματα 174. Μέθη 62. Ἡλεκτροπληξία 7.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου αἰτη-θειῶν ὁδηγιῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθενοῦντα μέλη τῶν πληρωμά-των των 7.

Τὸ Κέντρον Αἰμοδοσίας παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵμα-τος 402.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» ΣΧΟΛ. ΕΤΟΥΣ 1964 - 65

Ἡ πενταμελὴς Ἐπιτροπὴ Ἀπο-νομῆς Βραβείων «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑ-ποβληθειῶν ἐκθέσεων ἀπένει-με ταῦτα ὡς ἀκολούθως:

Ι. Α'. Βραβεῖον ἐκ 3.000 δρα-χμῶν εἰς τὰς Ὀμάδας Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολείου Πηνειᾶδος Β' Περιφ. Τρικάλων.

Β'. Βραβεῖον ἐκ 2.000 δραχμῶν εἰς τὰς Ὀμάδας Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ. Σχολείου Ἀμυγδαλέας Κοζάνης.

ΙΙ. Ἡ δρᾶσις τῶν Ὀμάδων Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολούθων 22 Σχολείων ἐκρίθη ἀξία ἀπονομῆς Διπλώματος Τιμητικῆς Διακρί-σεως.

1) Ζ' Γυμνασίου Ἀρρένων Ἀθ-ηνῶν, 2) Οἰκονομικοῦ Λυκείου Θηλέων Ἀθηνῶν, 3) Ε' Γυμνα-σίου Ἀρρένων Θεσσαλονίκης, 4) Α' Γυμνασίου Ἀρρένων Ἡρακλεί-ου, 5) Πανορμιτείου Λυκείου καὶ Γυμνασίου Σύμης, 6) Λυκείου καὶ Γυμνασίου Σητείας, 7) Ἰδιωτικῆς Σχολῆς «Ἑλληνισμός» Σταυριανοῦ Πειραιῶς, 8) Δημ. Σχολείου Μυ-γαδάλιας Γορτυνίας, 9) Δημ. Σχο-λείου Ἀγίου Ἀντωνίου Ἡρακλείου, 10) Δημ. Σχολείου Βαϊνιάς Ἱερα-πέτρας, 11) Ζ' Δημ. Σχολείου Καρ-δίτσης, 12) 6θεσίου καὶ μονοθεσίου Προτύπων Δημ. Σχολείων Ἀνω-τέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσ-σαλονίκης, 13) Β' Δημ. Σχολείου Αἰγίου, 14) Δημ. Σχολείου Ζήριος Πατρῶν, 15) Δημ. Σχολείου Δα-σοχωρίου Ἐλασσόνας, 16) Δημ. Σχο-λείου Φουρνᾶ Εὐρυτανίας, 17) 52ου Δημ. Σχολείου Γ' Περιφ. Ἀθηνῶν, 18) Δημ. Σχολείου Καρυδιάς Κο-μοτηνῆς, 19) Β' Δημ. Σχολείου Βροντάδος Χίου, 20) Δημ. Σχο-λείου Περιστεράς Καλαμπάκας, 21) Δημ. Σχολείου Μελάνων Νάξου, 22) Δημ. Σχολείου Βασιλικῆς Καλαμ-πάκας.

ΙΙΙ. Ἡ δρᾶσις τῶν ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολούθων 12 Σχολείων ἐκρίθη ἀξία ἰδιαιτέ-ρας μνείας.

1) Γυμνασίου Ἀμοργοῦ, 2) Λυ-κείου καὶ Γυμνασίου Θηλέων Ἀρ-της, 3) Γυμνασίου Καλαμακίου Ἀτ-τικῆς, 4) Β' Γυμνασίου καὶ Λυ-

κείου Θηλέων Πειραιῶς, 5) Πυθα-γορείου Λυκείου καὶ Γυμνασίου Σά-μου, 6) Λυκείου καὶ Γυμνασίου Κο-ρώνης, 7) Γυμνασίου Παραμυθίας, 8) Γυμνασίου Μελιγαλᾶ, 9) 14ου Δημ. Σχολείου Α' Περ. Πειραιῶς, 10) Δημ. Σχολείου Μεστώνης Μαν-τινείας, 11) Α' Δημ. Σχολείου Με-γάρων Ἀττικῆς, 12) Δημ. Σχο-λείου Ἀμπελακίου Ρεθύμνης.

ΙV. Ἡ δρᾶσις τῶν Ὀμάδων Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν ἀκολούθων 162 Σχολείων ἐκρίθη ἀξία Ἐπαίνου.

ΑΤΤΙΚΗ: 42ου Δημ. Σχολείου Α' Περιφ. Ἀθηνῶν, 34ου Δημ. Σχολείου καὶ 101ου Δημ. Σχολείου Β' Περιφ. Ἀθηνῶν, 57ου Δημ. Σχολείου Γ' Περιφ. Ἀθηνῶν, Ἰ-διωτ. Σχολῆς Βασ. Κρεατσούλη-Σταυράκη Ε' Περ. Ἀθηνῶν, Δημ. Σχολείου Πέτα Κουβαρᾶ Ἀττικῆς. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ: 1ου Δημ. Σχολείου Σύμης.

ΕΥΒΟΙΑ: Δημ. Σχολείου Λινα-ριᾶς Κύμης.

ΗΠΕΙΡΟΣ: Δημ. Σχολείου Με-γάρχης Ἀρτης, Δημ. Σχολείου Κα-στανέας Κονίτσης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ: Δημ. Σχολεῖα Ἀγ. Θεοδώρων, Ἀγναντιᾶς, Ἀχλαδέας, Αὔρας, Ἀγιοφύλλου, Ἀχελινάδος, Κρύας Βρύσης, Θεοπέτρας, Κονί-σκου, Κορυδαλλοῦ, Ματονερίου, Μπούρσιανης, Μηλέας, Μαυρελίου, Μουργκανίου, Ξηροκάμπου, Ὁξυ-νείας, Σπαθᾶδων, Σκεταρίου, Σαρα-κινῆς, Σταγιάδων, Τσουγκιόρου, Φωτεινῶν καὶ Φλαμπουρεσίου Κα-λαμπάκας, Δημ. Σχολ. Ἀμπελικοῦ Καρδίτσης, Δημ. Σχολ. Βρυσιῶν Β' Περ. Λαρίσης, 1ου Ἀμπελῶνος καὶ Βρυοτόπου Λαρίσης, 3ου Δημ. Σχολ. Τυρνάβου Γ' Περ. Λαρίσης, Δημ. Σχολ. 4ου, 5ου, καὶ 11ου Βό-λου, Δημ. Σχολ. Γοργογυρίου, Κε-φαλοβρύσου καὶ Κρήνης Τρικάλων.

ΘΡΑΚΗ: 4ου Δημ. Σχολ. Διδυ-μοτείχου, Δημ. Σχολ. Κ. Ἰωνικοῦ καὶ Λεύκης Ἐάνθης.

ΚΡΗΤΗ: Δημ. Σχολ. Γρηγοριάς Ἡρακλείου, Δημ. Σχολ. Γρᾶ Λυ-γιάς, καὶ Πρίνας Ἱεραπέτρας, Δημ. Σχολ. Ὀμφαλιάς καὶ 1ου Κριτσᾶς Μεραμβέλλου, Δημ. Σχολ. Ἀρμέ-νων Ἀποκορώνου, Δημ. Σχολ. Ἀ-γίας Ρούμελης Χανίων, Δημ. Σχολ. Μιαμοῦς Ἡρακλείου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: 7ου καὶ 8ου Δημ. Σχολ. Βεροίας, Δημ. Σχολ. Ἀνθο-

χωρίου, Κλεισωρείας, Μολόχας καὶ Πυλωρίου Βοῖτου, Δημ. Σχολ. Ἀ-γίου Λουκά Γιαννιτσῶν, 48ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, 1ου Καλαμπα-κίου, 1ου Προσωτσάνης καὶ Μονα-στηρακίου Δράμας, Δημ. Σχολ. Ἐ-ξοχῆς Καβάλας, Δημ. Σχολ. Με-λανθίου Κιλκίς, Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀναργυρίων Βοῖτου, Δημ. Σχολ. Κήπου Κοζάνης, Δημ. Σχολ. Ἐ-πταχωρίου Νεστορίου, Δημ. Σχολ. Κρήμνης Σταγείρων καὶ Δημ. Σχολ. Ξηρολίμνης Κοζάνης.

ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ: Δημ. Σχολ. Παμφίλων Λέσβου, 1ου Δημ. Σχολ. Σάμου, 1ου καὶ 2ου Μαραθοκάμπου Σάμου, Δημ. Σχολ. Βέσσης καὶ Συ-κιάδος Χίου.

ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ: 3ου Δημ. Σχολ. Ἀργοστολίου, Λειβαδίου, Πάλλης, Σουλάρων Κεφαλληνίας, Δημ. Σχολ. Ναγουλάδων Κερκύρας καὶ 2ου Δημ. Σχολ. Ἰθάκης.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ: Δημοστ. Σχολ. 1ου, 3ου, 4ου, 5ου, 6ου, 7ου καὶ 8ου Αἰγίου, Δημ. Σχολ. Ἀ-βύθου, Αἰγῶν, Αἰγείρας, Ἀκράτας, Ἀμπελοκήπων, Ἀνω Διακοπτοῦ, Ἀχλαδιάς, Βαλιμῆς, Βαλιμητίων, Βελλᾶς, Βοβόδης, Γκρέκα, Γρηγόρι, Δημητροπούλου, Διγελιατίων Ἐ-λαιῶνος, Ἐλίκης, Ἐξοχῆς, Ζαχλω-ριτίων, Καθολικοῦ, Κ. Ποταμιάς, Κ. Πτέρης, Κουλούρας, Κούμαρι, Κρήνης, Λόγγου, Λόφου, Μαμου-σιᾶς, Μελισσιῶν, Νεραντζῶν, Νικο-λέϊκων, Ὀάσεως, Παραλίας, Ἀ-κράτας, Παραλίας Πλατάνου, Πα-ρασκευῆς, Πλατάνου, 1ου Πτέρης, Ροδιάς, Ροδοδάφνης, Σελανιτικῶν, Σελινοῦντος, Συλιβατιωτικῶν, Συ-νεβροῦ, Τεμένης, Τούμπας, Τρα-πέζης, καὶ Χατζῆ Αἰγιαλείας, Δημ. Σχολ. Ἀγίου Ἀδριανοῦ Ἀργολίδος, Δημ. Σχολ. Ἐλάτης καὶ Πρασίνου Γορτυνίας, Δημ. Σχολ. Δάφνης καὶ 2ου Φιλίων Καλαβρύτων, Δημ. Σχολ. Ἰσθμίας, Πουλίτσης Κορινθίας, Δημ. Σχολ. Κουνουπιᾶς καὶ Πραγματεῦ-τῆς Κυνουριάς, Δημ. Σχολ. Λεήμο-νος Λακεδαιμόνος, Δημ. Σχολ. Λι-θοβουνίου καὶ Λουκά Μαντινείας, Δημ. Σχολ. Ἀσέας Μεγαλοπόλεως, Δημ. Σχολ. Ἀραχναίου καὶ Ἀρκα-δικοῦ Ναυπλίας, 26ου Δημ. Σχολ. Πατρῶν καὶ Δημ. Σχολ. Ροϊτικῶν Πατρῶν.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ: Δημ. Σχολ. Πύλης Ἀμφιλοχίας καὶ Δημ. Σχολ. Σερνιακίου Φωκίδος.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΙΣ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑΣ ΟΜΑΔΑΣ

Η Έφορεία Ε.Ε.Σ.Ν. κατά την τελευταίαν συνεδρίασίν της απέφασεν όπως χρηματικόν ποσόν εκ δραχμῶν 4.900 ἐξ εἰσφορῶν, διατεθῇ πρὸς ἀπονομὴν ἑπτὰ βραβείων ὡς ἀκολουθῶς:

2 Βραβεῖα Α' ἐκ δρχ. 1.000 ἕκαστον
2 » Β' » » 700 »
3 » Γ' » » 500 »
εἰς ἰσαριθμους ομάδας Ἐρυθροσταυριτῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ σημειώσουν ἀξιοσημεῖωτον Ἐρυθροσταυρικὴν δρασίαν κατὰ τὸν τρέχον ἔτος.

Τὰ ποσὰ ταῦτα προέρχονται ἐκ τῶν:

1. Ἀρσακείου Γυμνασίου Πατρῶν Δρδ. 723.
2. 2ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν Α' Περιφερείας Δρχ. 205.
3. Δημ. Σχολ. Γκρατίκας Ὀλυμπίας Δρχ. 60.
4. Δημ. Σχολ. Ἐλαφοχωρίου Διδυμοτείχου Δρχ. 100.
5. Δημ. Σχολ. Κάτω Κωτσανοπούλου Πρεβέζης Δρχ. 33,50.
- 6) Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίου Ρεθύμνου Δρχ. 122,50.
- 7) Δημ. Σχολ. Παλαιοκήπου Λέσβου Δρχ. 125.
8. Δημ. Σχολ. Γουβῶν Λακωνίας Δρχ. 50.
9. Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀποστόλων Πεδιάδος Δρχ. 69.
10. Δημ. Σχολ. Καρυῶν Τριφυλίας Δρχ. 35.
11. Δημ. Σχολ. Μαύρας Παραμυθίας Δρχ. 50.
12. Δημ. Σχολ. Κρανέας Ἀριδαίας Δρχ. 80.
13. Γυμν. Λιδωρικίου Φωκίδος Δρχ. 267,50.
14. Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου Κορινθίας Δρχ. 142.
15. Δημ. Σχολ. Τσελεντάτων Κεφαλληνίας Δρχ. 100.
16. Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Καλαμπάκας Δρχ. 50.
17. Λυκείου Σαππῶν Δρχ. 182.
18. Δημ. Σχολ. Λεπτοκαρυᾶς Γιαννιτσῶν Δρχ. 50.
19. Ἴδιωτ. Σχολῆς Δ. Μπουράνη Πειραιῶς Δρχ. 230.
20. Δημ. Σχολ. Ἀναρράχης Ἐορδαίας Δρχ. 300.
21. Δημ. Σχολ. Ἰβήρων Βισαλτίας Δρχ. 130.
22. Κου καὶ Κας Δόνου εἰς μνήμην Αἰκ. Σουλτάνη Δρχ. 200.
23. Κας Δανάης Ἀδ. Κύρου, εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη Δρχ. 500.
24. Κου καὶ Κας Κύρου Κύρου

εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη Δρχ. 300.

25. Κου καὶ Κας Ἀλ. Κύρου, εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη Δρχ. 300.

26. Κας Δανάης Ἀδ. Κύρου εἰς μνήμην Ἀθηνᾶς Μεσολωρᾶ Δρχ. 500.

Ἡ βράβευσις θὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπονομῆς βραβείου «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» συμφώνως μετὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ σχετικοῦ διαγωνισμοῦ, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τεῦχος τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν. (μέσω Ἐφημ. «ΕΣΤΙΑ»)

- 1) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Ἀνδρέα Δόνου 200 δρχ., εἰς μνήμην Αἰκατερίνης Σουλτάνη.
- 2) Ἡ Κα Δανάη Ἀδ. Κύρου 500 δρχ., εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη.
- 3) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Κύρου Κύρου 300 δρχ., εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη.
- 4) Ὁ Κος καὶ ἡ Κα Ἀλέξη Κύρου 300 δρχ., εἰς μνήμην Ἀθανασίου Μπεράτη.
- 5) Ἡ Κα Δανάη Ἀδ. Κύρου 500 δρχ., εἰς μνήμην Ἀθηνᾶς Μεσολωρᾶ.

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

- 1) Τὸ Γυμν. Χρυσουπόλεως, 1831 δρχ., εἰς Χριστιανικὴν Κοινότητα Οὐγκάντας.
- 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Τζιτζιφῆ Ἀποκορώνου 100 δρχ., εἰς σεισμοπαθεῖς.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Β. ΛΥΜΠΕΡΗ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε ὅπως τὸ ἐκ 1.000 δραχμῶν προσφερθὲν εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. ποσὸν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς μνήμην Β. Λυμπέρη, Συμβούλου Ἐφορείας Ε.Ε.Σ.Ν. ἀπονεμηθῇ εἰς τὰς ομάδας Ε.Ε.Σ.Ν., αἱ ὁποῖαι ἐπέδειξαν κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1964-65 ἀξιοσημεῖωτον Ἐρυθροσταυρικὴν δραστηριότητα τῶν ἀκολουθῶν Σχολείων:

- 1) 1ου Δημ. Σχολείου Δεσκάτης Ἐλασσόνης καὶ
- 2) Δημ. Σχολείου Δρακαίων Σάμου (ἀνά 500 δρχ. εἰς ἕκαστον).

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ

Οἱ μαθηταὶ τῆς Ε' τάξ. 2ου Δημ. Σχ. Κομοτινῆς δρχ. 520. Τὸ Α' Δημ. Σχολ. Κρηνίδων Καβάλας δρχ. 200. Τὸ Δημ. Σχολ. Μεταξάδων Διδυμοτείχου δρχ. 1.268. Τὸ Δημ. Σχολ. Διασέλλου Φαρκαδόνος Τρικάλων δρχ. 400. Τὸ Δημ. Σχολ. Κυλλήνης Ἡλείας δρχ. 150.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ

Ὁ πρέσβυς τῆς Ἰταλίας κ. Μαρ. Κόντι ἐνεχείρισεν εἰς τὸν τακτικὸν ἐθελοντὴν αἰμοδότῃν κ. Δημ. Σταθόπουλον δίπλωμα ἀξίας, ποῦ τοῦ ἀπένειμεν ὁ Ἰταλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, διότι κατὰ τὴν 29 Ἰουλίου 1965 προσέφερεν (εἰς μνήμην τοῦ ἱατροῦ Πασκουάλε Μεγκάλι) αἷμα του εἰς Ἰταλὸν νοσηλεύμενον εἰς τὸ Γεν. Νοσοκομεῖον Κῶ.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ μέσω Ε.Ε.Σ.Ν.)

- 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Μυκόνου (τάξις Δ, Ε, ΣΤ), εἰς μνήμην Σκόπελον.
- 2) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀλιάρτου Λεβαδείας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Κωνσταντίνου Μανωλάδος.
- 3) Τὸ 7ον Δημ. Σχολ. Χίου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 4) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Δάφνης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζακίου.
- 5) Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 6) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου Ἡρακλείου.
- 7) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἰρίων Ναυπλίας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Νέδας Τριφυλίας.
- 8) Τὸ Η' Γυμν. καὶ Λύκειον Θηλέων Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἡλείας.
- 10) Ἡ Σχολὴ Χατζηκωνσταντίνου Π. Φαλήρου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Διαβολιτσίου Μεσσηνίας καὶ Ραχῶν Γορτυνίας.
- 11) Τὸ Α' Γυμν. Θηλέων Θεσσαλονίκης (τάξις Α' καὶ Β'), εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ραχῶν Γορτυνίας.
- 12) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Ἡλιούπολεως, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 13) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Μεγάρων, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Παύλιαν Γορτυνίας.
- 14) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Δάφνης Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Πετραλώνων Ὀλυμπίας.
- 15) Ἡ Σχολὴ Χιωτέλλη Ψυχικοῦ, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ζωγράφου.
- 16) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Σχολ. Δρακοβουνίου Γορτυνίας.
- 17) Τὸ Δημ. Σχολ. Βαϊνιάς Ἱεραπέτρας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 18) Τὸ 78ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν,

εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Βομβοκοῦς Ναυπακτίας.

- 19) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Χωρεμίου Μεγαλοπόλεως.
- 20) Ἡ Σχολὴ Παπαδοπούλου-Χατζηαντωνίου Πειραιῶς, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγναντεροῦ Μουζακίου.
- 21) Τὸ Δημ. Σχολ. Γρηγοριάς Γόρτυνος, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Καλυβίων Ἀρκαδίας.
- 22) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀρνης Ἀνδρου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου Ἡραίας.
- 23) Τὸ Δημ. Σχολ. Γιαννησαίου Ἀνδρου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου Ἡραίας.
- 24) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ν. Καρλοβάσου Σάμου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ζευγολατίου Μεσσηνίας.
- 25) Τὸ 100δν Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 26) Τὸ Γυμν. Θηλέων Ν. Σμύρνης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Πυλῶν Βοῖου.
- 27) Τὸ Δημ. Σχολ. Βουνοῦ Φλατῶν Χίου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Καλυβίων Καλαβρύτων.
- 28) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀμαρουσίου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Βάλμης Λεγαίνων καὶ Γρύλλου Ὀλυμπίας.
- 29) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Χίου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Σκοπέλου.
- 30) Τὸ Δημ. Σχολ. Βαϊνιάς Ἱεραπέτρας, εἰς μνήμην Διὰ Ἀσὺλον Ἀγ. Βαρβάρας Ἀθηνῶν.
- 31) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀνω Χριστοῦ Σερρών, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Γρύλλου Ὀλυμπίας.
- 32) Τὸ Δημ. Σχολ. Ρίξης Σκυῶνος, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Λυκαίου Μεγ(λεως καὶ Κρανέας Ἀλμωπίας.
- 33) Τὸ Πανομύτιον Γυμν. καὶ Λύκειον Σύμης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Δομνίστης Εὐρυτανίας καὶ Βάτου Ρεθύμνης.
- 34) Τὸ Γυμν. Ἀρρέων Βεροίας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγιονορίου Γορτυνίας.
- 35) Τὸ 57ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἐρατεινῆς καὶ Ἀγ. Πάντων Φωκίδος.
- 36) Τὸ Δημ. Σχολ. Σολωμοῦ Κορινθίας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Γρύλλου Ὀλυμπίας καὶ Κεραμίτσης Φιλιππῶν.
- 37) Τὸ 49ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγιονορίου Ἡραίας.
- 38) Ἡ Σχολὴ Παναγία Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Νηπιαγωγεῖον Δεσποτικῶν Πωγωνίου.
- 39) Τὸ Δημ. Σχολ. Γονούσης Κορινθίας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Κυριακῆς Νεστορίου.
- 40) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Λευτίνης Τριωνίδος.
- 41) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγάλεω, 556,20 δρχ. ὑπὲρ τοῦ Ε.Ε.Σ.
- 42) Τὸ Δημ. Σχολ. Φανερωμένης Σύρου, 80 δρχ. διὰ τοὺς πλημυροπαθεῖς Ἡλείας.
- 43) Τὸ Δημ. Σχολ. Πάγου Σύρου, 120 δρχ. ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Εὐρυτανίας.
- 44) Τὸ Δημ. Σχολ. Σικίνου Κυκλάδων, 150 δρχ. ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Εὐρυτανίας.

(Ἀποστολαὶ ἀπ' εὐθείας)

- 1) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Πολυδρόσου Μουζακίου.
- 2) Τὸ Λύκειον Θηλέων Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 3) Τὸ Λύκειον Σητείας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. 27ου Δημ. Σχολ. Μάτσει Ἀνδριτσαινῆς - Κοτυλίου Μεγαλοπόλεως.
- 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Κονταΐκων Σάμου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 5) 1ον Δημ. Σχολ. Ν. Ἰωνίας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Χωρεμίου, Κυπαρισσίων καὶ Καλυβίων Μεγαλοπόλεως.
- 6) 48ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Κυριακῆς Νεστορίου.
- 7) Ἡ Σχολὴ Β. Σταυράκη, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 8) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀρχαγγέλου Πεδιάδος, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Πελάθρας Εὐρυτανίας, Παρνασσίου, Δράμας, Γρανίτσας, Εὐρυτανίας.
- 9) Τὸ Δημ. Σχολ. Βραχναϊκῶν Πατρῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Μιχοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἀνω Βασιλικῆς Ναυπακτίας.
- 10) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἀναργύρων, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Κουστογιερίου Χανίων.
- 11) Τὸ 106ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἱεραπέτρας.
- 12) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Παναιτωλίου Ἀργινίου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Χαλκίου Τριωνίδος.
- 13) Τὸ Δημ. Σχολ. Καστελλίου Πεδιάδος, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. 1ου Δημ. Σχολ. Ὀρεστιάδος.
- 14) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Ξάνθης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Εὐρυτανίας.
- 15) Ἡ Σχολὴ Χιουρέα, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 16) Τὸ Β' Γυμν. Ἀρρέων Καλλιθέας, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 17) Τὸ 26ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Δεμεστιχῶν Πατρῶν.
- 18) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πύλου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Εὐρυτανίας.
- 19) Τὸ Οἶκ. Λύκειον Θηλέων Ἀθηνῶν, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Γαύρου Ναυπακτίας.
- 20) Τὸ Γυμν. Ἀλιστράτης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 21) Τὸ Λύκειον «Ἑλληνισμός» Σταυριανοῦ, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 22) Τὸ 3ον Δημ. Σχολ. Βύρωνος, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ραυτοπούλου Εὐρυτανίας.
- 23) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 24) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Λαρίσης, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Παρασκευῆς, Ἀγ. Θεοδώρου, Καλλιρόης, Μαράθου καὶ Καταφυλίου Λαρίσης.
- 25) Τὸ Γυμν. Θηλέων Σάμου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Κισσαρίου Διδυμοτείχου.
- 26) Τὸ Γυμν. Καστελλίου Κισάμου, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. τῆς Κύπρου.
- 27) Τὸ Γυμν. Θηλέων Σερρών, εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Ἀλόνησου.
- 28) Τὸ Δημ. Σχολ. Καστελλίου Πεδιάδος Ἡρακλείου Κρήτης εἰς μνήμην Διὰ Δημ. Σχολ. Μοσχόφτου Τρικάλων.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΕΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Βασ. Παπαμιχαήλ
(Ἐρ)της Γ' Δημ.
Σχολ. Διδ/χου

Γεώρ. Κοπούκης
(Ἐρ)της Γ' Δ. Σχολ.
Διδ/χου

Γ. Διαμβακεράκης
(Ἐρ)της Α' Γυμν.
'Ἀρρ. Ρεθύμνης

Κων. Μοχανάκης
(Ἐρ)της Δημ. Σχολ.
Χαράκας Ἡρακλείου

Μαρία Μπαφάκη
(Ἐρ)σα Δημ. Σχολ.
Χαράκας Ἡρακλείου

Μαρία Βόλη
(Ἐρ)σα Δημ. Σχολ.
Μαρτίνου Λοκρίδος

Κ. Παπαβλασόπουλος
(Ἐρ)της Δημ. Σχολ.
Ρογγιάδων Κερ(ρας)

Αἰκατ. Οἰκονόμου
(Ἐρ)της Δημ. Σχολ.
'Ἀστικοῦ Θηλέων Ἀθηνῶν

Ἀνεύρον χρήματα καὶ ἀντικείμενα καὶ τὰ παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιούχους.

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα κυρίως μετὰ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἀγνοίας τοῦ σοβαρωτάτου κινδύνου περιεργάζονται ἐγκαταλείμμενα πολεμφοδία (χαροβομβίδες, νάρκες κλπ.). Γι' αὐτὸ το-νίζομεν καὶ πάλιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζονται τέτοια ἀντικείμενα, οὔτε ν' ἀφήνουν ἄλλους νὰ τὰ πλησιάζουν, ἀλλὰ μόλις τ' ἀντικρύξουν νὰ εἰδοποιῶν ἀμέσως τὴν πλησιέστεραν ἀστυνομικὴν ἢ στρατιωτικὴν Ἀρχήν.

Τὰ βαφτίσια τῆς κούκλας

— ΕΡΕΙΣ, ΜΑΝΟΥΛΑ, τί σκέφτηκε ; λέει ἡ Φανή — χοροπηδώντας μέσα στὴν κουζίνα, τὴν ὥρα πὸν ἡ μαμά μαγειρεύει. Νὰ κάνω τὴν Κυριακή τὰ βαφτίσια τῆς καινούργιας μου κούκλας. Μ' ἀφήνεις, νὰ καλέσω τίς φίλες μου ;

— Σ' ἀφῆνω Φανή, ἀποκρίθηκε ἡ μαμά, χωρὶς νὰ σηκώσει τὸ κεφάλι ἀπὸ τὴν κατσαρόλα, μονάχα ὅμως ἂν καὶ σὺ μοῦ ὑποσχεθῇς πὼς θὰ παίξεις ὁμορφα-ὁμορφα μαζί τους, χωρὶς καννάδες καὶ φωνές, ὅπως γίνεται πάντα. Γιατί ἄλλοιῶς, θάναί ἡ τελευταία φορὰ ποῦρχονται οἱ φίλες σου.

— Ἐννοια σου μανούλα, θὰ δῆς τί ὥραια πὸν θὰ περάσουμε, εἶπε ἡ Φανή. Μόνο, θὰ μοῦ κάνης ἀκόμα μιὰ χάρη : Νὰ μᾶς φτιάξης λίγο μπακλαβά.

— Θὰ σᾶς φτιάξω ἕνα ὁλόκληρο ταψάκι καὶ μὲ μπόλικο σιρόπι, πὸν σ' ἀρέσει, φτάνει νὰ φερθῇς καλὰ στὶς φίλες σου, ξανάπε ἡ μητέρα σοβαρά. Καὶ τοῦτη τὴ φορὰ, γύρισε καὶ κοίταξε τὴ Φανή μὲς στὰ μάτια : — Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι Φανή ;

— Μὰ ναι, μαμάκα, ξαναλέει ἡ Φανή, σταματώντας τὸ χοροπηδητό. Ἐνιωθε κάτω μουνδιασμένη τώρα, πὸν ἡ μαμά ἐπέμενε στὴν ἴδια κουβέντα. Ὡστόσο, ἴσως καὶ νὰ μὴν εἶχε τόσο ἄδικο ἡ μητέρα. Ἀλήθεια, πὼς τὰ κατάφερε καὶ τσακωνόταν συνεχῶς μὲ τίς φίλες της, οὔτε κ' ἡ ἴδια δὲν τῶξερε καλὰ-καλὰ. Μπορεῖ βέβαια ν᾿αφταιγαν καὶ ἐκεῖνες λιγάκι πὸν τοὺς ἄρεσε νὰ τὴν πειράζουν κάποτε. Μὰ ἴσως, πάλι, νᾶταν καὶ δικό της λάθος πὸν θύμωνε μὲ τὸ παραμικρό, ἀντὶ νὰ γελᾷ σὰν τῆς κάνανε κανένα ἀστεῖο. Τούτη τὴ φορὰ ὅμως ἡ Φανή, φαινόταν πραγματικὰ ἀποφασισμένη νὰ περάσῃ ὁμορφα μὲ τίς φίλες της. Ἡ νοιά της, τῆς χάρισε μιὰ καινούργια κούκλα. Ἐνα ἀραπάκι πὸν εἶχε ἕνα κατάμαυρο, σγουρὸ κεφάλι καὶ δυὸ μεγάλους χρυσοὺς κρόκους πὸν κρέμονταν στ' αὐτιά. Καὶ ἀντὶ γιὰ φόρεμα, εἶχε μιὰ φουστίτσα ἀπὸ πολύχρωμο χόρτο. Γιὰ νὰ βαφτίσῃ λοιπὸν αὐτὸ τ' ἀραπάκι, κάλεσε τίς φίλες της. Τὴ Λίζα, τὴ Φωφὼ καὶ τὴν Ἐλενίτσα μὲ τὸν ἀδερφεῖ της τὸ Σπύρο.

Ἡ Φανή καθόταν σ' ἕνα ἐξοχικὸ σπῆτι πὸν εἶχε κ' ἕναν κῆπο ὁλόγυρα. Καθὼς ξημέρωσε Κυριακή, σκέφτηκε νὰ γίνουν τὰ βαφτίσια μὲς στὸν κῆπο γιὰ νᾶχουν πιότερο γοῦστο. Ὡσπὸν νὰ ῥθοῦν οἱ φίλες της, ἔφαξε καὶ βρῆκε μιὰ μεγάλη γλάστρα. Τὴ σκούπισε πρῶτα ἀπὸ τὰ χώματα, τῆς ἔκλεισε τὴν τρύπα καὶ τὴ γέμισε νερό.

Πάνω στὴν ὥρα, ἦρθαν κ' οἱ φίλες της. Ἡ καθεμιὰ τῆς ἔφερε καὶ ἀπὸ ἕνα δωράκι γιὰ τὴν κούκλα : Ἡ Ἐλενίτσα τῆς ἔπλεξε ἕνα ζευγάρι κόκκινα παπουτσάκια. Ἡ Λίζα μιὰ ἄσπρη σκουφίτσα. Κ' ἡ Φωφὼ μιὰ ροζ κορδέλλα γιὰ τὰ σγουρὰ μαλλιάκα της. Μόνο ὁ Σπύρος δὲν ἔφτιαξε τίποτα τῆς κουκλίτσας, γιατί εἶναι ἀγόρι, εἶπε, καὶ τὰ ραψίματα εἶναι κοριτσιίστικες δουλειές. Μὰ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἦταν τὸ μόνο ἀγόρι στὴν παρέα, ἀποφασίσανε τὰ κορίτσια νὰ γίνῃ ἐκεῖνος ὁ νονός.

— Θὰ μοῦ τὴν πῆς ὅμως Γιαννάκη, λέει ἡ Φανή

βγάζοντας τὴ χορταρένια φουστίτσα ἀπὸ τὴν κούκλα καὶ δίνοντάς τη στὸ Σπύρο.

— Καλὰ, τῆς ἀποκρίνεται. Ὡστόσο, σκέφτηκε ἀμέσως νὰ πειράξῃ λίγο τὴ Φανή.

Παίρνει στὰ χέρια του τ' ἀραπάκι καὶ βουτώντας το στὸ νερό, λέει : — Βαφτίζεται ἡ κούκλα τῆς Φανῆς, Οὐσερτέσεν!

— Τί ; ; ; Πὼς τῶπες αὐτὸ τ' ὄνομα ; Δὲν τὸ θέλω, τὸν ἔκοψε ἡ Φανή συγχισμένη. Δὲ σοῦ εἶπα νὰ τὸ βγάλῃς Γιαννάκη ;

— Ναί, μὰ ἐγὼ εἶμαι ὁ νονός καὶ μπορῶ νὰ διαλέξω ὅποιο ὄνομα μ' ἀρέσει, ἀπάντησε ὁ Σπύρος. Καὶ μιὰ πὸν ἡ κούκλα σου εἶναι ἀραπάκι, καλλίτερα νὰ

Σχεδιάσμα ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΤΙΑΝ

τοῦ δώσουμε ἕνα ξωτικὸ ὄνομα. Ἐξάλλου, τ' ὄνομα Οὐσερτέσεν ἀνῆκε σ' ἕναν ξακουστὸ βασιλιὰ τῆς Ἀρχαίας Αἰγύπτου, συνέχισε κρυφοκοιτώντας τὴ Φανή, π' ἀρχίνησε νὰ κοκκινίξῃ θυμωμένα.

— Καὶ τί μὲ νοιάζει τί ἔταν αὐτός, φώναξε ἐκεῖνη πεισματωμένα. Ἐμένα, αὐτὸ τ' ὄνομα δὲ μ' ἀρέσει. Ἐγὼ, διάλεξα, Γιαννάκη.

— Ἐλάτε, μὴ μαλώνετε, μπῆκε στὴ μέση ἡ ἀδερφή τοῦ Σπύρου, ἡ Ἐλενίτσα. Καὶ σὺ, γυρίζει στὸ Σπύρο, γιατί θέλεις νὰ τῆς χαλάσῃς τὸ χατήρι ; Ἀφοῦ τῆς ἀρέσει τ' ὄνομα Γιαννάκης, βγάλτο ἔτσι τ' ἀραπάκι.

— Καὶ δὲν τὸ λέμε καλλίτερα Τονταγχαμών ; εἶπε ἡ Λίζα, πὸν ἦταν κι αὐτὸς ἕνας σπουδαῖος βασιλιάς στὴν ἀρχαία Αἴγυπτο ;

— Οὐφ καὶ σεις, μὲ τοὺς ἀρχαίους βασιλιάδες σας ! Μὲ σκοτίσατε ! Ἀποκρίνεται ἡ Φανή, χτυπώντας τὸ πόδι της. Εἶπα πὼς θέλω νὰ τὴν πῆτε « Γιαννάκη ». Κι ἂν ὁ Σπύρος δὲν κάνει κείνο πὸν τοῦ λέω,

τότε νὰ μὴ μοῦ τὴ βαπτίσῃ καθόλου τὴν κούκλα μου ! Καὶ λέγοντας αὐτά, δίνει μιὰ σπρωξιὰ στὸ Σπύρο νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ γλάστρα κοντά. Ὑστερα, γυρνάει στὴ Φωφὼ :

— Ἐλα, Φωφάκι, νὰ γίνῃς ἐσὺ νονὰ τοῦ παιδιοῦ μου καὶ νὰ τοῦ δώσης τ' ὄνομα πὸν διάλεξα.

— Μ' αὐτὸ, δὲ γίνεται, φώναξε ὁ Σπύρος. Ὁ νονός δίνει ὅποιο ὄνομα προτιμᾷ ἐκεῖνος.

— Δὲν ξέρω τίποτα, ξανάπε ἡ Φανή καταφουρκισμένη. Σὰν ὁ νονός διαλέγει τέτοια ὀνόματα, νὰ μοῦ λείπη. Κι ἂν θελήσω νὰ τὸ πῶ χαϊδευτικὰ τὸ παιδί μου, πὼς θὰ τὸ λέω ; Οὐσερτέσεν σου ! Ὁ μπερδεύεται ἡ γλώσσα μου. Ἀμ τ' ἄλλο, Τονταγχαμών !

— Τονταγχαμών, γέλασε ἡ Ἐλενίτσα. Ἐρεῖς ὅμως τί σπουδαῖος βασιλιάς ἦταν ; Τελοσπάντων. Γιὰ νὰ σταματήσῃ ὁ κανγᾶς, ἂς τὸ βαπτίσῃ ἡ Φωφὼ τὸ παιδί, γιατί παραμένει μὲς στὸ νερὸ καὶ θὰ κρυώσῃ κειμέσα τόση ὥρα τὸ καημένο.

— Ἐγὼ ἂν τὴ βαπτίσω τὴν κούκλα, λέει ἡ Φωφὼ γελώντας, θὰ τὴ βγάλω Ρικιή. Μ' ἀρέσει αὐτὸ τ' ὄνομα καὶ ἔχω βγάλει καὶ τὴ γατούλα μου ἔτσι.

— Ἀκου κει ! Νὰ δώσης στὴν κουκλίτσα μου τ' ὄνομα τῆς παλιογάτας σου ! Ἀμ τότε, νὰ μοῦ λείπον οἱ νονοί. Κρίμα πὸν σᾶς κάλεσα καὶ σᾶς ἔφτιαξα καὶ γλυκό ! Θὰ βαπτίσω μονάχη τὸ κουκλάκι μου.

Καὶ ζυγώνοντας κοντὰ στὴ γλάστρα, σκύβει νὰ βγάλῃ τὴν κούκλα της ἀπὸ κειμέσα. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμή, ἀφῆναι ἕνα τόσο δυνατὸ « Ἀααα ! » πὸν ἔκανε ὅλα τὰ παιδιά νὰ πλησιάσουν περίεργα νὰ δοῦνε τί ἔπαθε. Ὡστόσο, τὸ θέαμα πὸν εἶχαν τώρα μπροστά τους, τᾶκανε νὰ βάλουν τὰ γέλια : Τ' ἀραπάκι τῆς Φανῆς, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ νερὸ, εἶχε μεταβληθῇ σὲ μιὰ κάτασπρη κούκλα, ἐνῶ τὸ νερὸ τῆς γλάστρας γίνηκε κατάμαυρο.

Ἡ Φανή ὅμως, δὲ γελοῦσε καθόλου. Κι ὅσο ἔβλεπε τίς φίλες της καὶ τὸ Σπύρο νὰ ξεκαρδίζονται, εἶχε σμίξει τὰ φρύδια της, θυμωμένα, καὶ ἐτοιμαζόταν ν' ἀρχίσῃ τὰ κλάματα. Μὰ τώρα, τὴ λυπήθηκε ὁ Σπύρος.

— Ἐλα Φανούλα, μὴ στενοχωριέσαι, τῆς λέει. Μιὰ πὸν τώρα δὲν εἶναι πιὰ ἀραπάκι ἡ κούκλα σου, θὰ σοῦ τὴ βαπτίσω κ' ἐγὼ Γιαννάκη, ὅπως τῶθελες. Καὶ ξαναβάζοντάς τη στὸ σκούρο νερὸ, ἐπαναλαμβάνει σοβαρὰ-σοβαρὰ : « Βαφτίζεται ἡ κούκλα τῆς Φανῆς, Γιαννάκης ».

Μολοντούτο, τῆς Φανῆς δὲν τῆς πέρασε ὁ θυμός. Γι' αὐτὸ, τὴν ὥρα ποῦβγαζε ὁ Σπύρος τὴν κουκλίτσα ἀπὸ τὸ νερὸ, πλησιάζει γοργὰ στὴ γλάστρα. Βουτάει τὰ χέρια της μέσα καὶ ἀρχινάει νὰ καταβρέχῃ μὲ τὸ λερωμένο νερὸ τὸ Σπύρο, γεμίζοντας τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ ροῦχα του μαῦρες πιτσιλιές.

— Σταμάτα, Φανή. Σταμάτα, φώναξαν ὅλα μαζί τὰ κορίτσια.

— Κοίτα, πὼς μ' ἔκανες, εἶπε ὁ Σπύρος.

Ἀλλὰ τῆς Φανῆς ἀργοῦσε νὰ τῆς περάσῃ ὁ θυμός καὶ σίγουρα θὰ συνέχιζε νὰ καταβρέχῃ τὸν καλεσμένο της, ὅταν ξάφνου ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τῆς μαμᾶς :

— Ἐλάτε, παιδιά. Ἡρθε ἡ ὥρα γιὰ τὸ γλυκό !

Μόλις ἄκουσε τὴ φωνὴ τῆς μαμᾶς ἡ Φανή, τρόμαξε. Ἀλήθεια, δὲν τῆς εἶχε ὑποσχεθῇ πὼς δὲ θὰ μάλωνε μὲ τίς φίλες της ; Ἀχ, καὶ τώρα πὸν θᾶβλεπε σ' αὐτὰ τὰ χάλια τὸ Σπύρο, τί θᾶλεγε ; Σίγουρα, θὰ τὴ μάλωνε καὶ δὲ θὰ τῆς ἐπέτρπε ποτὲ πιὰ νὰ

ξανακαλέσῃ κανένα. Κατακόκκινη, γεμάτη ντροπὴ μὲ τὸ φέρεσίμὸ της, σκεφτότανε πὼς νὰ παρακαλέσῃ τίς φίλες της νὰ μὴν ποῦνε τίποτα, ὅταν ξεπρόβαλε μεμιάς ἡ μαμά, κρατώντας τὸ δίσκο μὲ τὸν μπακλαβά.

— Λοιπὸν ; Πὼς πῆγαν τὰ βαφτίσια ; ρώτησε γελαστά.

— Πολὺ ὥραια, εἶπαν μ' ἕνα στόμα τὰ κορίτσια, ρίχνοντας κρυφές ματιές στὴ Φανή.

— Καὶ πὼς τὴ βγάλατε τὴν κουκλίτσα ; ξαναρώτησε ἡ μαμά. Μὰ ἀμέσως μετὰ, κάνει κατάπληκτη :

— Πὼς ἔγινες ἔτσι, Σπυράκη ; Γιατί εἶναι τὸ πρόσωπό σου καὶ τὰ ροῦχα σου γεμάτα πιτσιλιές ; Σὺ γύρονα ἔβριξε καὶ μιὰ ἀστυροῦ ματιὰ στὴν κόρη της.

Ἡ Φανή, κατέβασε μονάχα τὸ κεφάλι χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. Μὰ κι ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ κορίτσια, κανένα δὲ μίλησε. Ὁ Σπύρος ὅμως βιάστηκε νὰ πῇ :

— Ἐρεῖτε τί ἔγινε ; Ἐγὼ ἤμωνα ὁ νονός. Κ' ἐπειδὴ τὴν κράτησα μὲς στὸ νερὸ, ὥσπὸν ν' ἀποφασίσου μετὰ πὸν θὰ τῆς δίναμε, ἔξβαρε ἡ κούκλα κ' ἐγὼ βουτώντας τη, πιτσιλίστηκα ...

— Ἀ, ἔτσι, ξανάπε ἡ μαμά ἐξακολουθώντας νὰ κοιτάξῃ τὴ Φανή πὸν κρατοῦσε τὸ κεφάλι της κάτω, ντροπισμένη. Φάτε τὸ γλυκό σας τώρα, κ' ὕστερα, Σπυράκη, νὰ ῥθῇς νὰ σοῦ καθαρίσω τοὺς λεκέδες, νὰ μὴ γυρίσης σπῆτι σου λερωμένος.

Σὰν ἀπομακρύνθηκε ἡ μητέρα, ἔτρεξε ἡ Φανή κοντὰ στὸ Σπυράκη. Τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε στὰ πιτσιλισμένα του μάγουλα, λέγοντας : — Σ' εὐχαριστῶ πολὺ πὸν δὲν εἶπες στὴ μαμά πόσο ἄσχημα σοῦ φέρθηκα.

Ὑστερα, φιλώντας καὶ τίς φίλες της, συνέχισε : — Εὐχαριστῶ καὶ σᾶς πὸν δὲ μιλῆσατε καὶ σᾶς δίνω τὸ λόγο μου πὼς δὲ θὰ ξαναθυμῶνω πιὰ μαζί σας. Ἐσένα μάλιστα, Σπυράκη, θὰ σοῦ δώσω καὶ τὸ δικό μου τὸ μπακλαβά. Σ' ἀξίζει ἡ διπλὴ μερίδα !

— Μπράβο, Φανή, φώναξαν ὅλα τὰ παιδιά μαζί. Κι ὁ Σπύρος πρόσθεσε :

— Κ' ἐγὼ, θὰ φέρω αὔριο τίς μπογιές μου καὶ θὰ σοῦ ξαναφτιάξω τὴν κούκλα σου, ὅπως ἦταν.

— Τότε θὰ μπορέσουμε νὰ τὴν ξαναβαφτίσουμε, εἶπε γελώντας ἡ Ἐλενίτσα, νὰ τὴ βγάλουμε Οὐσερτέσεν, Τονταγχαμών καὶ Ρικιή !

— Ναί, ναι, εἶπαν τὰ παιδιά ξεκαρδισμένα. Μὰ πὸν πολὺ ἀπ' ὅλους γελοῦσε τώρα ἡ Φανή, ποῦμαθε πιὰ πὼς δὲν πρέπει νὰ θυμῶνῃ ὅταν οἱ φίλες της θέλουν νὰ τὴν πειράζουν λιγάκι.

Η ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 2)

μὲ τὰ δυνατὰ δοξάρια, θὰ ρίξουν τίς σαῖτες τους, θὰ καβαλλικέψουν τὸ ψαρί τους καὶ θὰ φύγουν κι αὐτὰ στὸν ἀγύριστο.

Καὶ θὰ μείνουν οἱ ἄνθρωποι, ἀβοήθητοι, ὁλομόναχοι μὲ τὸ λογικὸ τους, μὲ τίς ἡλιοθεραπείες τους, μὲ τίς ἐπιστῆμες τους, μὲ τὰ ἀεροπλάνα τους, μὲ τὰ ἀντιαεροπορικά τους συνεργεῖα, μὲ τὴν τρομερὴ λογικὴ τους, πὸν ἔχει ὡς μοναδικὴ λύση τὸν πόλεμο καὶ τὴ φρίκη τῆς ψυχικῆς μοναξιάς.

Πὼς νὰ τὰ δώσης νὰ τὰ καταλάβουν αὐτά, καὶ ἀκόμη πὼς εἶναι δυνατόν νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ὑπάρχουν, ἀφοῦ τὰ ἐξηγήσης καὶ ὕστερα ; Δὲν πιάνουν μὲ τὰ δάχτυλα τίς πεταλούδες.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΛΗΝΗΣ

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Τραυματικόν σόκ καὶ καταπληξία

Όταν ένα άτομον τραυματισθῇ βαριά μπορεί νὰ προκύψῃ σοβαρά κατάστασις, τὸ «σόκ», κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπέρχεται βαθμιαίως γενικὴ κατάρπτωσις τοῦ ὁργανισμοῦ (ζωϊκὴ ἐξάντησις).

Εἰς περίπτωσιν σόκ ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος εἰς ὁλόκληρον τὸ σῶμα διαταράσσεται ἀκόμη καὶ εἰς τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὸ τραῦμα. Ὁ ἐγκέφαλος δὲν δέχεται ἀρκετὸν αἷμα. Ἡ ἀναπνοὴ γίνεται δύσκολη καὶ ἀκανόνιστη καὶ γενικῶς ὅλαι αἱ λειτουργίαι τοῦ ὁργανισμοῦ εὐρίσκονται εἰς κατάρπτωσιν. Τὸ σόκ ἡμπορεῖ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν θάνατον τοῦ πάσχοντος ἢ ἡ ἀνάρρωσίς του νὰ ἐπιβραδυνθῇ πολὺ, ἂν δὲν τύχῃ ἐγκαίριου καὶ καταλλήλου βοήθειας.

Αἰτίαι, πού ἡμποροῦν νὰ προκαλέσουν σόκ

Αἰτία τοῦ σόκ ἡμπορεῖ νὰ εἶναι κάθε σοβαρὸν τραῦμα.

Σοβαρὰ ἐγκαύματα, ἀπώλεια πολλοῦ αἵματος, κατάγματα συχνὰ ἀκολουθοῦνται ἀπὸ σόκ. Ἐπίσης μπορεῖ νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα σοβαρᾶς ἀσθενείας. Συναισθηματικαὶ διαραχαί, ὅπως π.χ. ὁ φόβος, ὀδηγοῦν καμμιὰ φορὰ σὲ πρόσκαιρες καταστάσεις σόκ, ὅπως εἶναι ἡ λιποθυμία. Ἀλλὰ καὶ ὕστερα ἀπὸ κακώσεις τῆς κοιλίας χωρὶς ἐξωτερικὸν τραῦμα ἢ βλάβη σπλάγχνων (ἀπὸ λακτίσματα) ἢ ἀπὸ πλήγμα ἰσχυρὸν κατὰ τὸν λάρυγγα κλπ., παρουσιάζεται συχνὰ παρομοία σχεδὸν κατάστασις, δηλαδή, «κατάρπτωσις τῶν λειτουργειῶν τῆς ζωῆς» ὡς «νευρικὸν φαινόμενον» καὶ ὀνομάζεται «καταπληξία», διότι τὸ θῦμα ἀρχικὰ ἐμφανίζει τὴν ὅψιν τοῦ «καταπληκτοῦ».

Τὰ γνωρίσματα τοῦ σόκ

Ἄν ἐγγίσωμε μὲ τὸ χέρι μας τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ πάσχοντος θὰ τὴν αἰσθανθοῦμε κρύα. Ὁ πάσχων φαίνεται χλωμός. Κρύος ἰδρὼς παρουσιάζεται εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὰ χέρια. Συνήθως αἰσθάνεται ναυτία καὶ κάποτε ἐπακολουθεῖ ἔμετος.

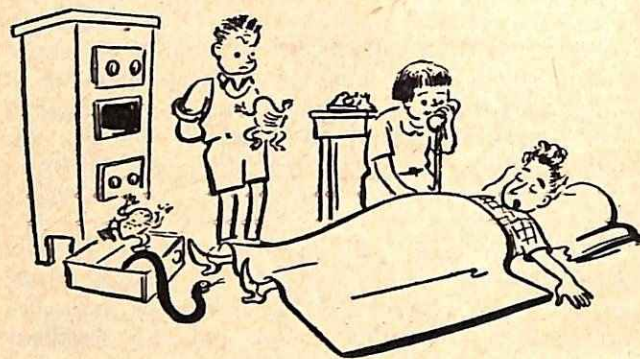
Ὁ σφυγμὸς γίνεται ἀδύνατος καὶ ταχύτερος (ζωϊκὴ ἐξάντησις εἰς αἰμορραγίας κλπ.), ἢ ἐπιβραδύνεται, γίνεται μὲλις ἀντιληπτός καὶ ἡ ἀναπνοὴ ὁμοίως (καταπληξία).

Πρῶται βοήθειαι εἰς περίπτωσιν σόκ

Πάντοτε ὅταν σὰς τύχῃ νὰ παρέχετε πρώτας βοήθειας εἰς σοβαρὰ τραυματισμένον άτομον, προσπαθήσατε νὰ ἐμποδίσετε τὸ σόκ. Ἐνεργήσατε ταχέως. Μὴν περιμένετε νὰ ἐμφανισθῇ σόκ.

Βάλετε τὸν ἄρρωστο νὰ πλαγιάσῃ ἀμέσως καὶ κατὰ τρόπον ὥστε τὸ κεφάλι νὰ εὐρίσκεται εἰς τὸ ἴδιον ἐπίπεδον ἢ χαμηλότερα ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον σῶμα. Ἄν ὅμως ἡ ἀναπνοὴ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν δυσχεραίνεται ἔνεκα στηθικῶν τραυμάτων, τοποθετήσατε τὸ κεφάλι καὶ τοὺς ὤμους ὀλίγον ὑψηλότερα. Σκεπάσατε καλὰ τὸν ἄρρωστον, ἰδίως ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι ψυχρὸς, ὅχι ὅμως τόσο πολὺ ὥστε νὰ ἰδρώσῃ.

Ὁσάκις εἶναι εὐκόλον ἡμποροῦμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν ἐξωτερικὴν θερμότητα, χρησιμοποιοῦντες θερμόφορον ἢ μπουκάλια μὲ ζεστὸ νερὸ καλὰ σφραγισμένα ἢ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ζεστὰ κεραμίδια. Προηγουμένως ὅμως πρέπει νὰ τὰ δοκιμάσωμε μήπως εἶναι πολὺ ζεστὰ καί, ἀφοῦ τὰ περιτυλίξωμε μὲ ὕφασμα, τὰ τοποθετοῦμεν εἰς τὰ πόδια, τοὺς μηρούς, τὰ πλευρὰ τοῦ ἄρρώστου, ἀλλὰ μὲ προσοχὴ ὥστε νὰ μὴ τοῦ προξενήσωμε ἐγκαύματα.

Δίδομεν ἐπίσης εἰς τὸν ἄρρωστον νὰ πιῇ ζεστὸ τσάι ἢ καφέ (ἐν ἀνάγκῃ ἓνα φλυτζάνι κάθε μισή ὥρα), ἐὰν περάσῃ μία ὥρα καὶ δὲν ἐμφανισθῇ ἱατρός. Ἐὰν ἔχῃ χάσει τὰς αἰσθήσεις του ἢ ἔχει τραύματα, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς κοιλίας, πρέπει νὰ ἀποφύγωμε νὰ τοῦ δώσωμε ὅ,τιδήποτε νὰ πιῇ. Διεγερτικὰ ὅπως ἡ ἀμμωνία, δὲν φέρουν ἀποτέλεσμα εἰς περιπτώσεις σόκ.

Δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλοῦμε τὸν πάσχοντα μὲ ἐρωτήσεις.

Οἱ περιττὲς περιποιήσεις καὶ ἡ ἀπρόσεκτος μεταφορὰ ἡμπορεῖ νὰ χειροτερεύσουν τὴν κατάστασιν. Ἐχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ὁ ἄρρωστος νὰ μείνῃ ξαπλωμένος καὶ ἡρεμὸς. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ τοῦ δώσωμε νὰ φάγῃ.

Τὰ μέτρα αὐτὰ Πρώτων Βοηθειῶν, δηλαδή νὰ βάλωμε τὸν ἄνθρωπον νὰ πλαγιάσῃ καὶ νὰ τὸν σκεπάσωμε καταλλήλως, εἶναι πολὺ σπουδαῖα. Ἐμποδίζουν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ σόκ. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐνεργοῦμε ἀμέσως.

Ὁ Παπούς

Τοῦ ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

ΣΤΗ ΓΩΝΙΑ τοῦ δρόμου στέκει ἀκουμπισμένος στὸν τοῖχο, ἓνας γερούλης φτωχοντυμένος. Τὰ μαλλιά του, λευκὰ καὶ μακριὰ, ξεφεύγουν ἀπ' τὸ παλῆ του καπέλλο καὶ μὲ τὰ γένεια του σκεπάζουν τὸ μισό του πρόσωπο.

Εἶναι συμπαθητικὸς καὶ ἀπλώνει τὸ χέρι του δειλὰ νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἀπὸ τοὺς διαβάτες...

Στ' ἀριστερὸ τοῦ χέρι ἔχει περασμένο ἓνα λουρί πού κρατᾷ δεμένο ἓνα ὄμορφο σκυλί. Αὐτὸ τὸ σκυλί εἶναι ἡ παρηγοριά του. Ἡ ἀχώριστη συντροφιά, πού τοῦ ἀπόμεινε ἀπὸ τὰ πρῶτα του καλὰ. Γιατὶ ὁ γέρο - παπούς, ὅπως τὸν φωνάζουν τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιάς, ἦταν κάποτε καλοστεκούμενος. Ἀρχοντας σωστός, πού ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν ἐκτιμοῦσαν...

Ἀ, τὸν ἀγαποῦν τὰ παιδάκια τὸν καημένο τὸν παπού καὶ τὸν σέβονται. Ὅταν τὰ βράδια γυρίζει στὴ φτωχογειτονιά μὲ ἀργὸ καὶ κουρασμένο βῆμα, τὰ παιδιὰ, πού ὕστερα ἀπὸ τὸ παιχνίδι ξεκουράζονται στὰ κατώφλια τῶν σπιτιῶν, παρέες - παρέες, τρέχουν κοντὰ του καὶ τὸν παρακαλοῦν νὰ τοὺς πῇ τίς ἱστορίες του. Καὶ κεῖνος, πάντα θὰ βρῇ κουράγιο καὶ κέφι νὰ τοὺς χαϊδέψῃ τὰ κεφαλάκια, νὰ τοὺς πῇ κάποια ἱστορία καὶ νὰ τὰ κἀνῃ νὰ γελάσουν μὲ τὰ χωρατὰ του.

Ὅμως ἀπόψε ἄδικα περιμένουν τὸν γέρο - παπού νὰ φανῇ στὴ γειτονιά. Τὰ παιδιὰ πῆγαν νὰ κοιμηθοῦν, χωρὶς παραμύθι. Οἱ μητέρες, ἀνήσυχες, ρωτοῦσαν ἢ μιὰ τὴν ἄλλη ἂν τὸν εἶδε κανεὶς.

Τὸ καημένο τὸ γεροντάκι, γυρίζοντας στὸ σπίτι του ἐκεῖνο τὸ βράδυ καὶ περνώντας ἀπὸ τὸ μεγάλο δρόμο, εἶδε ἐκεῖ στὴν ἄκρην νὰ στέκῃ ἓνα παιδάκι. Ἐνα ὄμορφο, ξανθὸ ἀγοράκι, φτωχοντυμένο, μὰ καθαρὸ. Τὰ γλυκὰ ματάκια του

κοιτοῦσαν παρακλητικὰ τὸν ἀδιάφορο κόσμον πού περνοῦσε βιαστικὸς, ἢ φωνούλα του, ἀδύνατη, ὕψωνόταν σὲ ἱκεσία γιὰ μιὰ μικρὴ βοήθεια.

— Σὰς παρακαλῶ, ἔλεγε μὲ τόνον τὸ παιδί. Ἡ μανούλα μου εἶναι ἄρρωστη...

Σχεδιασμοὶ ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

Ὁ κόσμος περνοῦσε ἀδιάφορος, δίχως ν' ἀκούῃ τὰ λόγια του καὶ νὰ προσέχῃ τὸ ἀπλωμένο δειλὰ μικρό του χεράκι.

Λίγες δεκάρες κυτοῦσαν στὴν τσεπούλα του καὶ αὐτὸ ἦταν ὅλο τὸ ἔσοδο τῆς ἡμέρας, πού δὲν θὰ ἐφθανε μῆτε γιὰ λίγο ψωμάκι.

Ἀχ, καὶ νὰ ἦταν λίγο πιὸ μεγάλο! Νὰ μποροῦσε νὰ ἐργασθῇ, νὰ βοηθήσῃ τὴν μανούλα του πού γονάτιζε ἢ δόλια ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειά...

Καθὼς περνοῦσε ὁ γέρος πλάι του, τὰ ματάκια τοῦ παιδιοῦ ὕψωναν καὶ ἀντάμωσαν τὰ γέρινα λυ-

πημένα μάτια. Οἱ δύο δυστυχίες ἐνίσωσαν ἢ μιὰ τὴν ἄλλη. Αὐθόρμητα, γεμάτη ἐμπιστοσύνη ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ μικροῦ:

— Παπού, πεινῶ. Ἡ μανούλα μου. Ἡ μανούλα μου εἶναι ἄρρωστη...

Τρυφερὰ ἀκούμπησε ὁ παπούς τὸ χέρι του στὸ ξανθὸ κεφαλάκι καὶ μὲ φωνὴ γεμάτη ἀγάπη, εἶπε στὸ παιδί:

— Πάμε σπíti σου, μικρέ μου...

Τώρα, μὲ τὸ σκύλο ἀνάμεσά τους, πού γαυγίζει χαρούμενος, τραβοῦν γιὰ τὸ σπíti τοῦ μικροῦ. Πόσο μακριὰ ἦταν ἀπὸ τὴ γειτονιά τοῦ γέρο - παποῦ! Ὅθ' εἶχε νὰ κἀνῃ τόσο δρόμο πάλι, γυρίζοντας. Ὅμως δὲν πειράζει. — Καὶ τᾶλλα παιδάκια πού θὰ περιμεναν; Δὲν πειράζει καὶ αὐτό. Φθάνει πού ἐκεῖνα δὲ θὰ 'μεναν νηστικά... Ἀπόψε ἔπρεπε νὰ μείνῃ μὲ τὸν νέο, μικρὸ του φίλο, ὁ παπούς.

Ὅστερα ἀπὸ ἀρκετὸ δρόμο, φτάσανε στὸ σπíti. Ἐνα μικρό, μὰ πεντακάθαρο δωματιάκι ὅλο καὶ ὅλο, μέσα στὸ βάθος τῆς αὐλῆς, πού ὁ ἥλιος δὲν μποροῦσε νὰ τὸ δῇ.

Σ' ἓνα κρεββατάκι ἦταν πλαγιασμένη μιὰ νέα γυναίκα μὲ πρόσωπο ἀδύνατο καὶ χλωμό. Στὰ πόδια τοῦ κρεββατιοῦ κοιμόταν ἀκουμπισμένο στὰ χεράκια του ἓνα ξανθὸ κοριτσάκι. Καθὼς ἀνοίξε ἡ πόρτα, ἡ γυναίκα γύρισε τὸ κεφάλι της καὶ τὰ μάτια της, κουρασμένα, κοίταξαν μὲ ἀπορία τὸν γέροντα. Ὁ μικρὸς ἔτρεξε κοντὰ της καὶ ἀγκιαλιάζοντας τὸ κεφάλι της εἶπε σιγὰ γιὰ νὰ μὴν ζυτνήσῃ τὴν μικρή:

— Μητέρα, ἦρθε ὁ παπούς. Τὸν ἔστειλε ὁ Χριστούλης, γιατί φαίνεται δὲν μποροῦσε νὰρθῇ ὁ ἴδιος...

Τώρα θὰ γίνῃς πάλι καλά.

— Κύριε, ψιθύρισε ἡ φτωχή. Σ' εὐχαριστῶ... Ὁ γέρο - παπούς ἔλυσε ἀπὸ τὸ λουρί τὸν σκύλο του καὶ πλησίασε τὴν γυναίκα. Ἐπίασε τὸ χέρι της καὶ ἐνίσωσε νὰ τὸν καίῃ.

— Πῆγαινε, παιδί μου, εἶπε στὸν μικρό, νὰ φωνάξῃ τὸν γιαντρά...

Γρήγορα. Φτερά ἔβαλε στὰ πόδια του τὸ παιδί καὶ σὲ λίγο γύρισε μὲ τὸν γιαντρά τῆς γειτονιάς. Ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἀκροάστηκε μὲ προσοχὴ τὴν ἄρρωστη, ἔγραψε μιὰ συνταγὴ γιὰ φάρμακα. Ὁ παπούς μὲ τὰ χρήματα πού εἶχε μαζέψῃ ἐπλήρωσε τὸν γιαντρά καὶ τὰ φάρμακα. Ἀγόρασε ἀκόμα γάλα καὶ λίγο κρέας,

(Συνέχεια στὴ σελίδα 27)

Τεχνική, κυρίαρχος της εποχής μας

ΟΛΟΙ ΕΜΕΙΣ που έχουμε την τύχη να ζούμε στο δεύτερο ήμισυ του είκοστού αιώνα, πρέπει να θεωρούμεθα προνομιούχοι. Και είμαστε πράγματι προνομιούχοι, γιατί έτυχε ακριβώς στην εποχή μας να πραγματοποιηθούν επιτέλους τα όνειρα των σοφών συνανθρώπων μας που έζησαν έρευνώντας χιλιάδες χρόνια πριν από μās.

Η διάσπαση του ατόμου, ανθρώπινο επίτευγμα γιγαντιαίων διαστάσεων, η απαγκίστρωση από την έλξη της γής και η κατάκτηση του διαστήματος από τον άνθρωπο, η τεράστια αύξηση των ταχυτήτων που έκαμε εκείνην του ήχου να φαίνεται τώρα άσημαντη και τόσα άλλα, μικρότερης σημασίας τεχνικά επιτεύγματα, έδωσαν στην εποχή μας μια καινούργια μορφή, ένα νέο χαρακτήρα.

Η Έπιστήμη βρίσκει πλέον ολοκληρωμένη την εφαρμογή της στην Τέχνη και η θεωρία μετουσιώνεται πλούσια σε πράξη. Είναι τόσο ορμητική η επέλαση της Τεχνικής, ώστε πολλές πνευματικές αξίες παραμερίζονται και προσωρινά εγκαθίστανται, έκστατοι θεατές, στο περιθώριο. Η κατάκτησή της φαίνεται πλήρης κ' έτσι ο αιώνας μας βαπτίζεται με Αιώνα της Τεχνικής.

Αμέσως μόλις κάθισε στο θρόνο της η Τεχνική άλλαξε τα πάντα. Νέαι μέθοδοι και καινούργια συστήματα εργασίας. Διαφορετικές κατευθύνσεις και άλλες επιδιώξεις. Σωστή επανάσταση, που στο ξέφρενο διάβα της παρασύρει ασθμαίνοντα τον άνθρωπο. Πριν καλά-καλά ολοκληρώσει μια μορφή της ή Τεχνική, παρουσιάζει μια νέα πιο εξελιγμένη, πιο επαναστατική, προσφέροντας στον έκτελεστικό φορέα της, τον άνθρωπο, μικρά μόνον χρονικά όρια προσαρμογής, που, αν δεν σπεύσει να τα αξιοποιήσει, θα αποδειχθεί κατώτερα της εποχής του.

Η Βιομηχανία είναι το κυριώτερο πεδίο εφαρμογής των εκάστοτε τεχνικών εξελίξεων. Στη χώρα μας το μεγαλύτερο χώρο στη βιομηχανία κατέχει, όπως είναι γνωστό, η Κλωστοϋφαντουργία του βάλυ-
 παιο.

Η Κλωστοϋφαντουργία είναι πιο

παλιά κι απ' αυτή την Ιστορία. Τη στιγμή που ο άνθρωπος έπαψε να ντύνεται με δέρματα, γεννήθηκε η Κλωστοϋφαντουργία. Αυτό δὲ που δεν κατορθώνει να επιτύχει η Ιστορία, να μās φέρη δηλ. κοντά στον άνθρωπο που έζησε πριν από 8-10 χιλιάδες χρόνια, το κατορθώνουν οι επιστήμονες στηριζόμενοι στα κατά καιρούς παμπάλαια ερήματα των έρευνητών: "Ένα σάβανο,

Σχεδιάσμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

ένα κουρελάκι, λίγες κλωστές, δείγματα μιας εκπληκτικής επιδόσεως των μακρινών προγόνων μας. Η Κλωστοϋφαντουργία χωρίζεται σε δυο μεγάλους κλάδους: την Κλωστική και την Ύφαντουργία.

Κλωστική είναι η τέχνη (σοβαρός κλάδος της επιστήμης σήμερα) του να κατασκευάζουμε κλωστή από τις λεπτότατες ίνες που μās δίνει η Φύση, κατά τις τελευταίες δε δεκαετίες και η Τεχνική με μια από τις σύγχρονες κατακτήσεις της (τεχνητές ίνες).

Οι πρώτες κλωστές που χρησιμοποιήσε ο άνθρωπος ήσαν από έντερα ζώων, λεπτές λωρίδες δέρματος και άλλα. Τις ακολουθούσαν νήματα κλωσμένα από ίνες λιναριού, κανάβεως, σπάρτου κλπ. Πρό 40 αιώνων περίπου κάνει την έμ-

φάνισή του το βαμπάκι. Το μετάξι φαίνεται πως είναι προγενέστερο, ενώ το μαλλί χρησιμοποιήθηκε μετά το βαμπάκι, προφανώς αφού ανακάλυψαν πόσο πιο ζεστά είναι τα μάλλινα υφάσματα από τα φυτικά.

Πρό 5-6 χιλιάδων χρόνων η Αίγυπτος, οι Ινδίες, η Κίνα, η Ελλάς κι άλλες ανατολικές χώρες είχαν πολύ προοδεύσει στην κλωστική. Τα νήματα που κατασκευάζαν ήσαν όχι μόνον ανθεκτικά, αλλά και λεπτότατα. Το πραγματικό μέγεθος αυτών των επιτευγμάτων γίνεται φανερό όταν σκεφθούμε ότι την κλώση την έκαναν με τα χέρια. Η καημένη ή ρόκα, πόσο περιφρονημένη είναι σήμερα! Για να την βρή κανείς θα πρέπει να την αναζητήσει στα όρεινα χωριουδάκια. Κι όμως στην εποχή της, ήταν μια μεγάλη αρχόντισσα! Οι γυναίκες της εποχής εκείνης ούτε τα παιδιά τους δεν κράτησαν στην αγκαλιά τους όσο κράτησαν την λεπτοσκαλισμένη, ξύλινη ρόκα. "Όλο τους το σώμα, απ' τη μέση κι απάνω, ήταν στην υπηρεσία της Α.Υ. της Ρόκας. Ο κορμός ήταν το στήριγμά της: τα χέρια έκλωθαν κ' έστριβαν και το μυαλό συντόνιζε. Και κράτησε η βασιλεία της ρόκας ως τον περασμένο αιώνα, που άρχισε να συστηματοποιείται η βιομηχανική κατασκευή του νήματος. Το ροδάκι ήταν ένας ακόμη τρόπος χειρονακτικής κατασκευής του νήματος, αν και λιγώτερο γνωστό στην Ελλάδα από τη ρόκα. Ήταν ο προπομπός της Κλωστήρας, της σύγχρονης δηλ. κλωστοποιητικής μηχανής.

Συγκροτημένα εργοστάσια κλωστικής δεν φαίνεται να υπήρχαν παλαιότερα. Το κάθε σπίτι έκλωθε και ύφαινε για να αντιμετωπίσει τις ίδιες του τις ανάγκες. Τα πρώτα εργοστάσια κάνουν την εμφάνισή τους πρό 3 περίπου αιώνων. Λίγα αδράχτια στην αρχή, περισσότερα κατόπιν, ώσπου μια μόνο μηχανική κλώστρια φτάνει σήμερα τα 600 αδράχτια, ενώ η δυναμικότητα ενός κλωστήριου μπορεί να φτάσει σε δεκάδες χιλιάδων αδράχτιών! Με την επικράτηση της βιομηχανίας της κλωστικής το ροδάκι μπαίνει στο μουσείο ενώ η ρόκα, όπως είπαμε, θα βρεθεί στο φτωχόσπιτο του από-μερου χωριού φορτωμένη τώρα μόνον με μάλλινη τουλούπα. Κάποτε ο πολιτισμός θα την έκτοπιση κι αυτήν ολοκληρωτικά.

(Συνέχεια στη σελίδα 27)

ΚΩΣΤΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗ

Η καλή Συμπεριφορά

Ο ΕΓΩ-Ι-ΣΤΗΣ σκέπτεται μόνο τον εαυτό του, μόνο το δικό του συμφέρον και αδιαφορεί για τους άλλους.

Θέλει να επιβάλει τη θέλησή του, τη γνώμη του, θέλει να γίνεται, τι πη εκείνος. Κάθεται σε μια επίσκεψη με τις ώρες, χωρίς να σκέπτεται ότι αυτοί που τον φιλοξενούν μπορεί να θέλουν να βγουν ή να φάνε. Κλείνει ή ανοίγει το ραδιόφωνο χωρίς να ρωτήσει αν οι άλλοι θέλουν να ακούσουν ή όχι. Διαλέγει το καλύτερο κομμάτι φαγητού, την καλύτερη θέση, κάνει τέλος ό,τι τον συμφέρει, ό,τι του άρεσει, χωρίς να σκέπτεται τους άλλους. Αυτό όμως σημαίνει ότι ο εγωϊστής αυτός αφού δεν σκέπτεται τους άλλους δεν πρέπει και να ζη με τους άλλους. Είναι άπλουστατα ακοινωνήτος.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΓΓΝΩΜΗ

Έκτος από την τυπική, τη συμβατική συγγνώμη που χρησιμοποιούμε για τις στιγμιαίες μικροενοχλήσεις που θα δώσουμε στους συνανθρώπους μας, — και για την οποία μιλήσαμε — υπάρχει και η μεγάλη συγγνώμη που πρέπει να ζητάμε από εκείνον στον οποίο κάναμε κάποιο κακό, που τον προσβάλαμε ή τον αδικήσαμε ή τον βλάψαμε κατά οποιονδήποτε τρόπο. Το να αναγνωρίζω κανείς το λάθος του, ν' μετανοιώνει και να σπεύδει να ζητήσει συγγνώμη από εκείνον που έβλαψε, είναι δείγμα όχι μόνον καλής ανατροφής και ψυχικής ευγενείας, αλλά και γενναιοφροσύνης, ανωτέρου χαρακτήρος και θαρραλέου ανδρισμού.

Είναι πάρα πολύ ωραίο το να πλησιάσει κανείς με προθυμία τον άνθρωπο που έβλαψε ή αδικήσει, να του απλώσει το χέρι και αναγνωρίζοντας το λάθος του, να του ζητήσει ειλικρινά συγγνώμη και να συμφιλιωθεί πάλι μαζί του. Και είναι τόση η δύναμη της συγγνώμης ώστε να ανανεώνει και να ενισχύει περισσότερο τη φιλία.

ΤΕΧΝΙΚΗ — ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

Τα σύγχρονα εργοστάσια κλωστικής του βαμπάκιου είναι θαύματα τεχνικής. Η άμορφη μάζα του βαμπάκιου θα περάσει από πολλά στάδια μηχανικής επεξεργασίας έως ότου απαλλαγεί από τις ξένες ύλες που περιέχει, για να καταλήξει βαθμιαία στη νηματοποίηση. Όλες αυτές οι επεξεργασίες είναι τόσο δύσκολες και τα πολυάριθμα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται τόσο πολύπλοκα και όγκωδη, ώστε δίκαια η μηχανική νηματοποίηση του βαμπάκιου έχει χαρακτηριστεί σαν ένα μηχανικό θαύμα και σαν ένα από τα δυσκολότερα επιτεύγματα της βιομηχανίας στο σύνολό της. Για να γίνει τουτο πιστευτό αρκεί να αναφέρουμε, ότι έχει κατορθωθεί να κατασκευαστεί από την άτακτη μάζα των ινών του βαμπάκιου νήμα τόσο λεπτό, όσο είναι το πάχος μιας ανθρώπινης τρίχας — ίσως και λεπτότερο.

Η κλωστική του βαμπάκιου έχει πλέον αναχθεί από Τέχνη σε Έπιστήμη και ο ειδικός επιστήμων μηχανικός που έχει την ευθύνη της λειτουργίας του Κλωστήριου, επιτελεί έργο εξ ίσου σπουδαίο όσο και οι συνάδελφοί του μηχανικοί άλλων ειδικοτήτων.

ΘΑΝ. ΣΠΗΛ. — ΑΧΑΙΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 25)

που μια καλή γειτόνισσα ανέλαβε να το μαγειρέψει.

Σε λίγο τα παιδιά είχαν ζεστό φαγάκι, κι ο πυρετός της μητέρας άρχισε να πέφτει.

Άργά, έφυγε ο παπούς απ' το φτωχόσπιτο. Έχοντας στο νου του την άρρωστη, τα παιδιά, τις ανάγκες τους, δυσκολεύτηκε να κοιμηθεί, Είδε στον ύπνο του πως οι δυστυχισμένοι αυτοί άνθρωποι κινδύνευαν να πάθουν ασφυξία και τον παρακαλούσαν ν' ανοίξει ένα παράθυρο για ν' αναπνέουν πεταχτηκε απάνω και στάθηκε λίγο συλλογισμένος. Άξαφνα γύρισε στο σκύλο του, που κοιμόταν μακάρια απάνω στο ξεφτισμένο χαλί του: — Έσύ, πιστέ μου σύντροφε, θα σώσεις την οικογένεια, είπε.

Την άλλη μέρα, έγραψε σ' ένα χαρτονάκι την λέξη (απωλείται) και το κρέμασε στο λαιμό του ζώου.

"Όταν άργα το απόγευμα κινάει για το φτωχόσπιτο ο παπούς, δεν κρατάει πια στο χέρι το λουρί με το σκύλο. Έχει όμως στην τσέπη του χρήματα, αρκετά χρήματα για να περάσουν οι μικροί του φίλοι και να γίνη καλά κι η άρρωστη μανούλα τους.

Δάκρυα αὐλακώνουν τα μάγουλά του στη σκέψη πως έφθασε ν' αποχωρισθεί τον πιστό σύντροφό του. Όμως παρηγοριέται λογαριάζοντας ότι θάχει συντροφιά τα δυο παιδάκια με την μητέρα τους. Γιατί είναι αποφασισμένος να τους πάρη μαζί στο δικό του φτωχόσπιτο, που είναι μεγαλύτερο και το βλέπει κι ο ήλιος...

Κι εκείνος θα δουλέψει όσο μπορεί για να βοηθήσει τα δυο άγγελουδάκια, να μεγαλώσουν, να γίνουν άνθρωποι χρήσιμοι στην κοινωνία καί... Και πόσα άλλα δεν σκέπτεται ο γέρο-παπούς, καθώς πάει με σταθερά βήματα, σφιχτοκρατώντας τα χρήματα που πήρε από το πούλημα του αγαπημένου του σκύλου.

ΛΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ :

- 1) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μās σταλούν το ταχύτερον: το Γενικόν Δελτίον έγγραφής του σχολείου εις τόν Ε.Ε.Σ.Ν. και εν συνεχείαι αι καταστάσεις έγγραφής Έρυθροσταυριτών.
- 2) Έπιστροφαι φυλλαδίων Περιδικού γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους του έπομένου μηνός δηλ. τεύχης Φεβρουαρίου 1966 θα γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους Μαρτίου 1966.
- 3) Τα έμβάσματα δια το Περιδικόν να μη στέλλωνται προσωπικώς, αλλά άπροσώπως: «Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», οδός Λυκαβηττού 1, — διότι άλλως δυσχεραίνεται η είσπραξις.
- 4) Υπάρχουν εις τα Γραφεία μās ωραία μεταλλικά σήματα Ε.Σ.Ν. αντί 0,50 δρχ. έκαστον, τα όποια αποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας και έμβάσματος του αντιτίμου.
- 5) Πρέπει να στέλλετε εις τα Γραφεία μās σύντομον περίληψιν της Έρυθροσταυρικής δράσεως των μαθητών δια να δημοσιεύωμεν εις τόν Περιδικόν και να ενημερώνωμε σχετικώς την Γενεύνην.
- 6) Αι αποστέλλόμεναι προς δημοσίευσιν φωτογραφίαι να απεικονίζουν Έρυθροσταυρικήν δράσιν και να είναι όσον το δυνατόν παραστατικώτεραι, ώστε η επεξηγήσις να είναι σχεδόν περιττή και τα πρόσωπα να φαίνωνται τελείως άπερροφημένα από την εργασίαν την όποιαν έκτελούν.

Ο ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

του ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ να επιτύχουμε με το ηλεκτρικό ρεύμα; Για να απαντήσουμε στο ερώτημα, πρέπει να δούμε πρώτα τι αποτελέσματα προκαλεί το ρεύμα όταν κυκλοφορεί μέσα σ' ένα κύκλωμα. Αυτά είναι τα ακόλουθα:

1) Το ρεύμα ζεσταίνει κάθε αγωγό, μέσα στον οποίο κυκλοφορεί (Θερμαντικά αποτελέσματα).

2) "Αν ζεστάνη τον αγωγό περισσότερο, μπορεί να τον πυρκαχώσει σε βαθμό που να μάζ φωτιά (Φωτιστικά αποτελέσματα).

3) Το ρεύμα αποσυνθέτει κάθε ηλεκτρολύτη (Χημικά αποτελέσματα).

4) "Αν πλησιάσουμε σ' έναν αγωγό, που διαρρέεται από ρεύμα, ταραξίζει την ήσυχία του (Μαγνητικά αποτελέσματα).

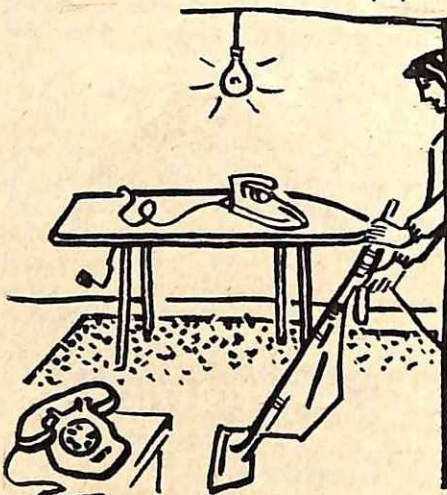
5) Το ρεύμα μπορεί να βάλει σε μηχανική παλμική κίνηση ώρισμα κρύσταλλα (Πιεζοηλεκτρικά αποτελέσματα).

6) Το ρεύμα διαρρέοντας το ανθρώπινο σώμα ή και κάθε άλλο ζωντανό οργανισμό, προκαλεί, εκτός από την ζέση, και φυσιολογικά φαινόμενα, που πολλές φορές μπορούν να φέρουν το θάνατο (Φυσιολογικά αποτελέσματα).

Η ηλεκτρική ενέργεια, λοιπόν, μπορεί να μετατραπεί σε ενέργεια άλλης μορφής, και συγκεκριμένα, σε θερμαντική — φωτιστική — χημική — μαγνητική — μηχανική και φυσιολογική. Το ρεύμα, άρα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μάζ δώση όλα τα αποτελέσματα που προαναφέραμε. Κι αλήθεια: "Η ηλεκτρική θερμάστρα, ή ηλεκτρική κουζίνα, το ηλεκτρ. σίδερο, ή ηλεκτρική φρυγανιέρα, ο ηλεκτρ. βραστήρας και τα παρόμοια, μετατρέπουν την ηλεκτρική ενέργεια σε θερμαντική. Επίσης όλα σχεδόν τα θεραπευτικά ηλεκτρ. μηχανήματα, που χρησιμοποιούν σήμερα οι γιατροί έχουν σκοπό να προκαλέσουν ζέση στα μέρη του ανθρώπινου σώματος που πάσχουν. Με τη ζέση κυκλοφορεί γρηγορότερα το

αίμα, άρα και η έναλλαγή της ύλης γίνεται ταχύτερη.

Η ηλεκτρ. λάμπα και το ηλεκτρ. τόξο των προβολέων μετατρέπουν την ηλεκτρική ενέργεια σε φωτιστική. Στην ηλεκτροδύση, στη γαλβανοπλαστική και στο συσσωρευτή, έχουμε μετατροπή της ηλεκτρ. ενέργειας σε χημική. Στους διάφορους ηλεκτροκινητήρες, από τον πιό μικρό, της ηλεκτρικής ξυριστικής μηχανής και του ηλεκτρ. ρολογιού ως το μεγαλύτερο, που δίνει κίνηση σε

Σχεδιάσμα ΗΛΕΚΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥΝΤΖΟΥ

δλόκληρα έργα, έχουμε μετατροπή της ηλεκτρικής ενέργειας σε μηχανική. Και αυτή πιά, με τις ιδιότητες που παρουσιάζει, μετατρέπεται σε μηχανική ενέργεια.

Με ώρισμα κρύσταλλα (χαλαζίας, τουρμαλίνη κτλ.) μετατρέπουμε την ηλεκτρική ενέργεια σε μηχανική. Τέτοια κρύσταλλα χρησιμοποιούνται σήμερα πολύ σε ραδιοηλεκτρονικούς ή ραδιοφωνικούς σταθμούς και σε μετρητικά όργανα. Τα φυσιολογικά αποτελέσματα του ρεύματος φαίνονται στις ηλεκτροθεραπείες και στις ηλεκτροπληξίες.

Με λίγα λόγια λοιπόν: Με το ηλεκτρικό ρεύμα μπορούμε να ζεσταθούμε, να μαγειρέψουμε, να σιδερώσουμε, να φωτισθούμε ν' αποσυνθέσουμε διάφορα σώματα, να

κινήθουμε, να βάλουμε σε παλμική κίνηση ώρισμα κρύσταλλα, να θεραπευθούμε. "Όπως όμως ή ηλεκτρική ενέργεια μπορεί να μετατραπεί σε θερμαντική, φωτιστική, χημική, μαγνητική, μηχανική και φυσιολογική, έτσι και όλες αυτές οι μορφές της ενέργειας μπορούν να μετατραπούν με την σειρά τους, σε ηλεκτρική ενέργεια.

Στα θερμοηλεκτρικά στοιχεία μετατρέπουμε την θερμαντική ενέργεια σε ηλεκτρική. Στα φωτοηλεκτρικά στοιχεία μετατρέπουμε το φως σε ηλεκτρική ενέργεια. Στο γνωστότατο ηλεκτρικό στοιχείο που χρησιμοποιούσαμε άλλοτε για τα κουδούνια των σπιτιών μας, τις στήλες των φαναριών της τσέπης, μετατρέπουμε τη χημική ενέργεια σε ηλεκτρική. Το ίδιο γίνεται και στον συσσωρευτή. Με τη μαγνητική ενέργεια του μαγνήτη γεννάμε πάλι ηλεκτρική ενέργεια. Με μηχανική ενέργεια άπάνω σε ώρισμα κρύσταλλα, γεννάμε επίσης ηλεκτρική ενέργεια. Τέλος, η κίνηση των μυών του σώματός μας και κυρίως της καρδιάς μας γεννά ηλεκτρική ενέργεια.

Σήμερα έχουμε και ηλεκτρικές πηγές, που η αρχή της λειτουργίας τους βασίζεται στη μετατροπή ή της θερμαντικής, ή της φωτιστικής, ή της χημικής, ή της μαγνητικής, ή της μηχανικής ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια.

"Ας κάνουμε όμως τώρα και ένα ερώτημα: "Όταν μετατρέπουμε την ηλεκτρική ενέργεια σε ενέργεια άλλης μορφής, χάνουμε καθόλου ηλεκτρόνια; Καταστρέφεται κανένα από αυτά; — Τίποτα! Απολύτως τίποτα. Ούτε ένα ηλεκτρόνιο. Τα ηλεκτρόνια μάζ διαθέτουν μονάχα τη δύναμή τους για να μάζ κάνουν ένα έργο. Το ίδιο δέ γίνεται και με τους εργάτες που χτίζουν ένα σπίτι; Δεν πιστεύω, όμως, να υπάρχει κανείς που να υποστηρίξει πως οι εργάτες, χτίζοντας το σπίτι, χάνονται και αυτοί μέσα στους τοίχους του. Οι εργάτες μάζ διαθέτουν μονάχα την δύναμή τους για να γίνη ένα έργο.

"Όταν πληρώνουμε, λοιπόν, κάθε μήνα το λογαριασμό μας στην "Ηλεκτρική Έταιρία, δεν πληρώνουμε τα ηλεκτρόνια που έχασε αυτή, γιατί αυτά δεν χάνονται. Πληρώνουμε μονάχα τη δύναμη που μάζ διέθεσαν για να μάζ κάνουν ώρισμα δουλειά, ν' ανάψουν π.χ. τις λάμπες μας. Κι αυτήν ακριβώς την δύναμη ονομάζουμε δλοι "Ηλεκτρισμό.

ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΟΥ

Κατά τον "Ιεροκλή, ένας σχολαστικός έκανε τις εξής ευφύεστατες πράξεις:

1. "Όταν έτυχε σε νανάγιο πλοίου κι είδε τους άλλους επιβάτες ν' αγαλιάζον από κατιτί ο καθένας — μια σανίδα, ένα κουπί κλπ. — «έκείνος μίαν των άγκυρών περιεπλέξατο».

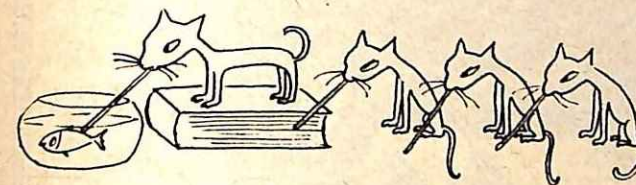
2. Μη πιστεύοντας ότι το κοράκι ζή 200 χρόνια, καθώς του είπανε, άγόρασε ένα και «εις απόπειραν έτρεφε».

3. Βλέποντας σ' ένα δέντρο πλήθος σπουργίτια, άπλωσε χάμου ένα πανί κι άρχισε να κουνά τον κορμό «ως υποδεξόμενος τα στρουθία».

4. "Όταν μιά μέρα άντάμωσε το γιατρό του βιάστηκε να του ζητήσει συγγνώμη «ότι ούκ ενόσησε».

5. Θέλοντας να πουλήσει το σπίτι του έβγαλε ένα άγκωνάρι «και εις δείγμα περιέφερε».

6. "Όταν έμαθε ότι πέθανε ο ένας από δύο γνωστούς του διδύμους κι άντάμωσε αυτόν που ζούσε, τον ρώτησε: «Συ απέθανες ή ο άδελφός σου;».

ΟΜΑΔΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ
Γελιογραφία Σ. ΣΠΑΗΝΑΚΗ

*

ΜΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΚΗ

Πριν από χρόνια έγινε στο Παρίσι μιά δίκη που άναστάτωσε τους καλλιτεχνικούς κύκλους: "Ενας διαπρεπής ζωγράφος, που είχε χαρίσει στον "Αλέξανδρο Δουμά μιά σύνθεσή του με θέμα έναν "Εβραίο έμπορο σε στιγμή συναλλαγής, έμαθε πως ο διάσημος μυθιστοριογράφος την πούλησε. Για να τον εκδικηθεί ζωγράφισε μιά άλλη έντελως όμοια, με τη διαφορά πως στη μορφή του "Εβραίου είχε δώσει τα χαρακτηριστικά του Δουμά. Σε μίαν ομαδική έκθεση, που λειτουργούσε τότε, έστειλε τον πίνακα αυτόν, και φυσικά έκανε πολλούς να μάθουν τα καθέκαστα και να διασκεδάσουν. Κάποιοι φίλοι όμως του Δουμά θύμωσαν, άρχισαν να βρίζουν το ζωγράφο, να λένε πως δεν είχε χαρίσει, άλλ' ακριβοπουλήσει τη ζωγραφιά σ' εποχή οικονομικής στενοχωρίας. Κι ο γαμπρός του, μόλις του τό είπαν, πήγε στην έκθεση και έξοχισε με το μπαστούνι του την εικόνα. "Ο καλλιτέχνης του έκανε άγωγή, ζητώντας μιά μεγάλη αποζημίωση, μα τό τί έχει απορίνει δεν τό ξέρουμε, γιατί την είδηση την πήραμε από μιά έφημερίδα του 1882!

ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ

Σε κάθε της πατρίδας μας μεριά ή γαλανή σημαία κυματίζει. Στη θάλασσα και σ' όλη τη στεριά, ή θεία των προγόνων Λευτεριά τη δόξα, στα παιδιά της τη χαρίζει. Στα κάστρα, στα βουνά, και στα χωριά ο "Ελληνας με πόθο ξεστομίζει «Ζήτω ή "Ελλάδα, ζήτω ή Λευτεριά»!

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

*

ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

Γλυκό του κόσμου στήριγμα, άθάνατη Μαρία, έσύ π' άκους την δέηση που ύψώνουν τα παιδιά, άκου κι έμάς που ύψώνουμε σ' έσε την προσευχή μας που άπ' την άγνη ψυχή μας βγαίνει για σε θερμή.

Ευλόγησε τα δάκρυα, καλή μας Παναγία, όπου με πάθος χύνονται έμπρός στη δυστυχία. Συγχώρησε και φώτισε εκείνον που πλανήθη και χύσε του στα στήθη την πίστη τη γλυκειά.

Βοήθα την "Ελλάδα μας, την όμορφη πατρίδα, σ' όλο τον κόσμο δείχνε την με σκήπτρο και χλαμύδα κάμε να σφίξη έλεύθερη μες στη θερμή αγαλιά της, και τ' άλλα τα παιδιά της, που ζούνε στη σκλαβιά.

ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ

Πολλοί των κ.κ. Διευθυντών Σχολείων αποστέλλουν προς τον "Ελληνικόν "Ερυθρόν Σταυρόν Νεότητος έγγραφα χωρίς να έπικολλούν επί του περιέχοντος ταύτα φάκελλο το ανάλογο γραμματόσημον.

Προς παραλαβήν των ο Ε.Ε.Σ.Ν. καταβάλλει την αξίαν του γραμματοσήμου εις το διπλάσιον της κανονικής.

Διά την άνευ γραμματοσήμου αποστολήν προς τον Ε.Ε.Σ.Ν. έγγραφων είναι άπαραίτητον εκτός της σφραγίδος του Σχολείου, ο περιέχων ταύτα φάκελλος να κλείεται μόνον διά καρφίδος ή να παραμένη άνοιχτός.

Παρακαλούμεν όπως ή άνωτέρω σύστασις τύχη της δεούσης προσοχής προς άποφυγήν περιττής δαπάνης.

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΛΚΗΣ

Ξυλογραφία ΣΠΥΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

‘Ο Διγενής ψυχομαχεί κ’ ή γής τονε τρομάσσει
κ’ ή πλάκα τόν ανατριχιά πώς θά τονε σκεπάσει.
Κ’ έκειδα πού ψυχομαχεί, λόγια άντρειωμένα λέει :
— Νά ’χεν ή γής πατήματα, κι ό ούρανός κερκέλλια*,
νά πάθιουν τά πατήματα, νά ’πιανα τά κερκέλλια,
ν’ άνέβαινα στόν ούρανό νά διπλωθώ νά κάτσω,
νά δώκω σεισμα τ’ ούρανοϋ, νά βγάλη μαύρα νέφη,
νά κάμω χιόνι στα βουνά και τó νερό στούς κάμπους!

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

(Νεοελληνικόν ‘Αρχεϊον)

* κρύμους, γάντζους.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

“ΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ
ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΑΣ,,

Υ*
ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μάζεψα λίγες βιολέττες από τó σχολικό μας άνθόκηπο με καθαρά χέρια σήμερα πολύ πρωτ, πήγα στην Έκκλησία και ή ίδια τις τοποθέτησα εις ένα άσημένιο δίσκο πού μέσα ό παπάς θά βάλη τόν Τίμιο Σταυρό. ‘Αργότερα ένωσα τόν έαυτό μου ντροπιασμένο και κατέβασα τó κεφάλι, γιατί έβλεπα κάποιο φώς δυνατό νά με θαμπώνη. ‘Αντέδρασα όμως. “Ανοιξα τά μάτια της ψυχής μου, με δύναμι και με πεποίθησι κοίταξα τó Τίμιο Ξύλο και τόν άφησα νά γεμίση την καρδιά μου θάρρος. Τήν ώρα εκείνη, ό παπάς διάβαζε τó κατά Μάρκον Ευαγγέλιον-Κεφάλαιον θ-34- και μπροστά μου, σαν όπτασία ξανοίχτηκε μιá κοσμοπλημύρα πού στη μέση της είχε τόν Κύριο νά μιλάη. Μού μιλούσε λοιπόν ό Κύριος, τή στιγμή αύτή και αύτός μού έδωσε δύναμι νά σηκώσω τά μάτια μου ψηλά, νά τόν άτενίσω με έκστασι Χριστιανική: «Βρίσκομαι πάντα στο σταυρό, χαρακώνουν τó πρόσωπό μου οι πόνοι. Τό αίμα μου χύθηκε για σένα και τόν κόσμο όλο. Θέλεις νά με ακολουθήσης; Θέλεις νά γλυκάνης τις πληγές μου;” ‘Ακουσε λοιπόν τις συμβουλές μου: ‘Απαρνήσου τόν κακό έαυτό σου, προσπάθησε πάντοτε νά διαλέγης και νά ζής τις χαρές εκείνες πού βγαίνουν από τή δική μου διδασκαλία. Πάντα νά αποκτάς θησαυρούς καλών έργων. Ποτέ μη ντρέπεσαι και νά μη φοβάσαι νά μαρτυρής ότι είσαι δικό μου παιδί και ζής για μένα. ‘Ετσι θά αποκτήσης αύτά για τά όποια με έσήκωσαν έδω πάνω, τήν ‘Αλήθεια, τήν ‘Αγάπη, τήν Αιώνια ζωή».

Κατέβασα τά μάτια μου, τά μάτια τού προσώπου μου, έκαμα εύλαβικά τó σταυρό μου, και γύρισα σπíti μου, άποφασισμένη στο μέλλον νά μη φοβοϋμαι νά κοιτάζω ώρες άμέτρητες τó Σταυρό, ό όποιος σήμερα μού έδωσε καινούργιες δυνάμεις, μού έζήτησε έλάχιστα, ενώ μού έποσχέθηκε ένα μεγάλο, ασύγκριτο και άφθαρτο δώρο, τήν σωτηρία της ψυχής μου.

ΜΑΝΤΟΥΛΑ ΠΡΟΒΑΤΑ (Ε’τάξ).
Δημ. Σχολ. Καλλαβουρίου Κερκύρας

Τό α’ μέρος έδημοσιεύθη στο τεϋχος Δεκεμβρίου σελ. 30, τó β’ στο προηγούμενο σελ. 20.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	■							■
2		■						
3			■					
4				■				
5					■			
6						■		
7							■	
8	■							■

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) “Όπλο τών Μακεδόνων. 2), νέα, νέον. 3) Ξενικόν σύμφωνον όπως προφέρεται — ‘Υποθετικός Σύνδεσμος — Ξενική άρνησις. 4) Είς έν — Γράμματα από τή λέξη ‘Ανδόρα. 5) Σύνδεσμος — Νότα. 9) Νότα — Θεός τών αρχαίων Αιγυπτίων — Είμαι, όπως προφέρεται, άγγλικά. 7) Μέρος τού λόγου. 8) Νομός (Γενική).

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Τού Κάδμου κόρη. 2) ‘Ιερόν όρος. 3) ‘Υποθετικόν — τó πρώτο και τó τελευταίο γράμμα της αλφαβήτου — Δύο όμοια σύμφωνα. 4) ‘Αρχαία θεά κόρη τού Ούρανοϋ και της Γής — Γράμματα από τήν λέξη ΡΗΤΩΡ. 5) Βιομηχανία Σοκολατοποιίας — ‘Υποθετικός Σύνδεσμος — Προτρέπει. 7) ‘Υπάρχει στο πεντάγραμμο. 8) . . . και Γόμορα.

Γ. Κ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Γυμνασιού Περάματος

ΠΡΩΤΟ

Ζεστός ήλιος λάμπει,
όμορφος, χρυσός,
και βουνά και κάμποι
λουζονται στο φώς.

Ψάλλουν τά πουλάκια
ξσμα πρωινό
κι ύμνους τά παιδάκια
στο Δημιουργό.

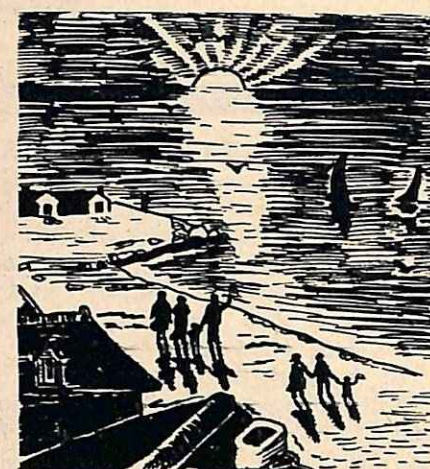
ΝΙΚ. ΧΡΟΝΗΣ
Δημοδιδάσκαλος

ΣΤΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

‘Ο ‘Αφηρημένος άφού έδωσε τó εισιτήριό του:

—“Έχετε τήν καλωσύνη, παρακαλώ, νά κάνετε στάσι στο τέρμα;

ΘΕΟΦ. ΓΥΡΙΧΙΔΗΣ
Γυμνάσιον Γιαννιτσών

ΓΕΩΡΓ. ΚΟΙΛΙΑΣ
Γυμνάσιον Αίγιου

*

ΟΡΘΟΓΩΝΙΟΝ

Τοποθετήσατε τούς αριθμούς: 2, 3, 4, 5 και 6 καταλλήλως ώστε νά σχηματισθῇ καθέτως και όριζοντίως άθροισμα 20.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΧΑΤΖΑΚΗΣ
Α’ Λύκειον Τριπόλεως

*

ΣΚΑΛΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

- 1) . . . Νήσος Δωδεκανήσου.
- 2) Ποταμός Β. Σιβηρίας.
- 3) Πόλις Βελγίου.
- 4) Πόλις Κ.Α. Σουηδίας.
- 5) Πόλις Δανίας.
- 6) Κράτος Α. ‘Αφρικής.
- 7) Πόλις Μ. ‘Ασίας παρά τόν Εϋφράτην.
- 8) Πόλις τών Α. ΗΠΑ (εις Μέριλαντ).
- 9) Πόλις της Ν. Μεγ. Βρετανίας.

Τά αρχικά τών λέξεων σχηματίζουν ποταμόν τών Δ. ΗΠΑ.

ΓΕΩΡΓ. ΚΟΙΛΙΑΣ
Γυμνάσιον Αίγιου

ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΟ
Χωρίς Οικογένεια
Μυθιστόρημα - Τόμος Γ'

(6) - **Επί τέλους!** -

«Η φωνή έρχόταν από τη βιλλίτσα.
- Ποιός νά 'ναι, με ρωτά άπορημένος ο Ματτίας.
- Είναι... είναι η φωνή του 'Αρθούρου, κατορθώνω νά του πώ με δυσκολία από τη συγκίνηση!...
Ναί, η φωνή ήταν του 'Αρθούρου! Τά σκυλάκια έβγαζαν σιγανά γαβγίσματα κι έδειχναν μιά μεγάλη χαρά. Δεν μπόρεσα νά κρατηθώ.

- Ποιός τραγουδεί; φώναξα.
Κι η φωνή απάντησε: Ρεμύ...
Και καθώς στεκόμαστε ο Ματτίας κι εγώ σαστισμένοι, είδα, πάνω από ένα φράχτη, ένα μαντήλι που κάποιος τό κουνούσε στον άέρα. Τρέχουμε τότε άμέσως πρós τά εκεί και βλέπουμε πώς τό μαντήλι τό κουνούσε ο 'Αρθούρος!

«Α! Τόν άνακαλύψαμε τελοσπάντων!

- 'Αρθούρο μου, του φωνάζω, αγαπημένε μου 'Αρθούρο!

- 'Ω, Ρεμύ μου, τί χαρά, τί χαρά! Έκανε εκείνος. Πώς βρέθηκες έδω;

- Τόσον καιρό τρέχω νά σε βρώ, μαζί με τόν Ματτία, τό φίλο μου από δώ. Για σένα ήρθα και για τή μητέρα σου. Πού είναι η κυρία Μίλλιγκαν;

- Τώρα είναι στον κήπο, μου λέει.

Στό μεταξύ τά σκυλάκια κάνανε σάν τρελλά, βλέποντας τόν παλιό τους φίλο, τόν 'Αρθούρο, που τόσο ώρες είχα περάσει τότε κοντά του μέσα στον «Κύκνο».

- Τί κάνεις Κάτι, τί γίνεσαι, Ζερμπίνο, τούς είπε ο άδελφός μου.

Κι εκείνα διπλασίασαν τούς πήδους, ενώ οι ούρίτσες τους θαρρούσες πώς θά ξεκολλήσουν από τό πολυ κούνημα.

Ξαφνικά, εκεί που παρατηρούσα τό άδελφάκι μου κατευχαριστήμενος, γιατί χρώμα είχε καλό και παχουλός ήταν ήταν τώρα και γενικά φαινόταν πώς ήταν άρκετά δυναμώμενος, είδα μακριά στον κήπο, στη στροφή μιάς δεντροστοιχίας, τή μητέρα μου νά περπατά σιγά-σιγά, κρατώντας τή ανοιχτή όμπρέλα για τόν ήλιο. Από τή μεγάλη συγκίνηση τά έχασα για μιά στιγμή. Ο-

πότε, βλέπω μερικά βήματα πιο πίσω της και τόν άπαισιο θείο μου, τόν Τζέιμς.

Σκύβω άμέσως, κρύβομαι πίσω άπ' τό φράχτη και λέω του Ματτία νά κάνει κι αυτός τό ίδιο, χωρίς νά σκεφθώ πώς ο Τζέιμς δεν τόν είχε δει τότε στού Δρίσκολ, κι έτσι δέ θά του γεννιόταν καμιά ύποψία.

- Σταθίτε, μάς λέει τώρα ο 'Αρθούρος, νάρθω στην ξώπορτα νά σάς άνοιξω νά μπήτε. Μά... πού είσαι, Ρεμάκο, γιατί κρύφτηκες;

- Μή φωνάζεις, 'Αρθούρο μου,

του είπα και

σηκώθηκα

λίγο για νά

με δει. Ξέρεις; Τώρα είδα εκεί στο

βάθος τό θείο σου τόν Τζέιμς.

Μ' αυτός δεν πρέπει νά με δει. Θά

σου πώ άλλη ώρα τί τρέχει. Δεν

κάνει ούτε νά μάθη πώς βρίσκομαι

έδω. Πρόσεχε λοιπόν μή σου

ξεφύγει καμιά λέξη. Τώρα φεύ-

γομε και σε δυό ώρες θά περάσω με

πάλι. Στό μεταξύ λοιπόν συνεν-

νόησον με τή μαμά σου πώς μπο-

ρούμε νά τή δούμε κρυφά και μās

λές. Γειά σου, 'Αρθουράκο. Σε δυό

ώρες, έδω, στο ίδιο μέρος.

Κι άπομακρύνθηκα με τό φίλο

μου βαδίζοντας τοίχο-τοίχο, ώστε νά μήν τύχη και με δει τό φριχτό αυτό τέρας που λεγόταν θείος μου. 'Από κει τρέχοντας χωθήκαμε σ' ένα πάρκο, κι άφου εξασφαλισθήκαμε πίσω από μερικά πυκνά δένδρα, σταθήκαμε λίγο για νά μιλήσωμε.

Τά πρώτα που είπαμε ήταν για τή χαρά μας, για τή σπάνια αυτή χαρά που δοκιμάσαμε πριν από λίγο! 'Εγώ όμως δεν ξέχασα νά μιλήσω στον αγαπητό μου σύντροφο και για τή σπάνια άνατριχίλα που ένιωσα όταν είδα από μακριά τόν Τζέιμς. Κι ύστερα από λίγο ο Ματτίας μου είπε:

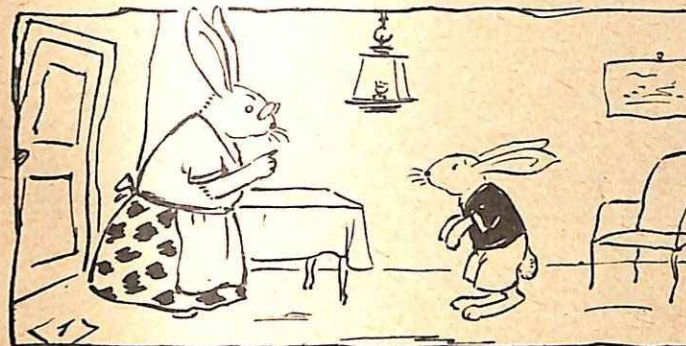
- Ξέρεις κάτι, αγαπημένε μου Ρεμύ; Πηγαίνοντας σε δυό ώρες πάλι εκεί, έξω από τόν κήπο και τή βίλα που μένει η μητέρα σου, δες προφυλάξεις και νά πάρωμε, έντελώς εξασφαλισμένοι δέ θά είμαστε. Δεν ξέρει κανείς πώς μπορούν νάρθουν τά πράγματα και ξάφνου από μιά μεριά νά σε πάρη τό μάτι του... λατρευτού σου θείου. Λοιπόν δεν υπάρχει άμφιβολία ότι τό πιο καλό, τό πιο σίγουρο είναι νά πάω εγώ μόνος μου, νά πάρω τήν απάντηση τής μαμάς σου από τόν 'Αρθουράκο και νάρθω νά σου τήν πώ.

ΔΙΑΣΚΕΥΗ Β.

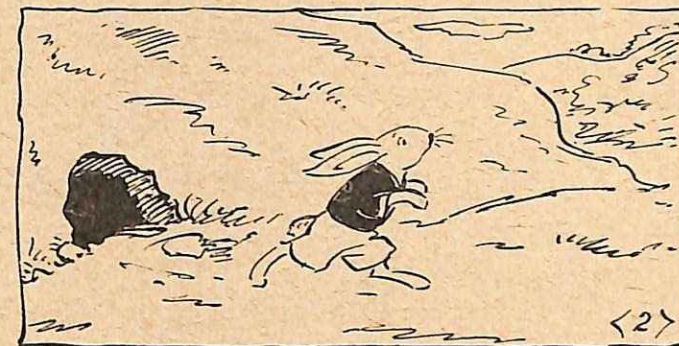
(Συνεχίζεται)

Τό άμυαλο κουνελάκι

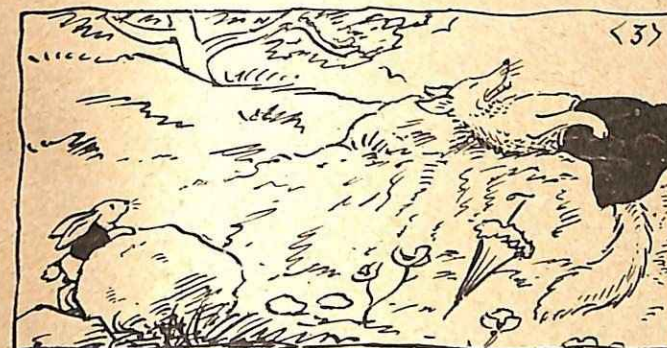
Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

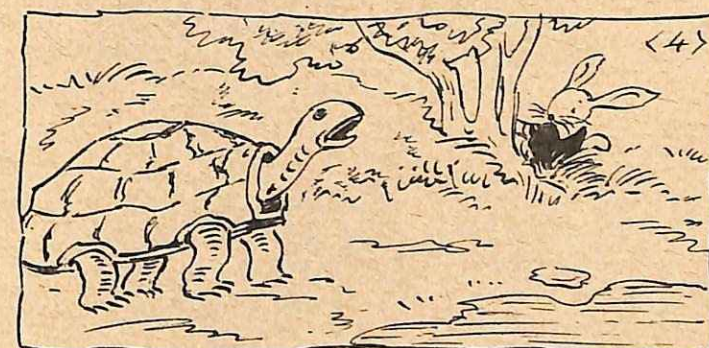
Συχνά η κουνέλα έλεγε στο γιό της τό μικρούλη:
- Χθές πάλι τό κακό θεριό, αγαπητέ μου Φούλη, λίγο πιο εκεί τό αγνάντεψα. Γι' αυτό νά μήν τολμήσης άπ' τή φωλιά μας μόνος σου ποτέ νά ξεπορτίσης.

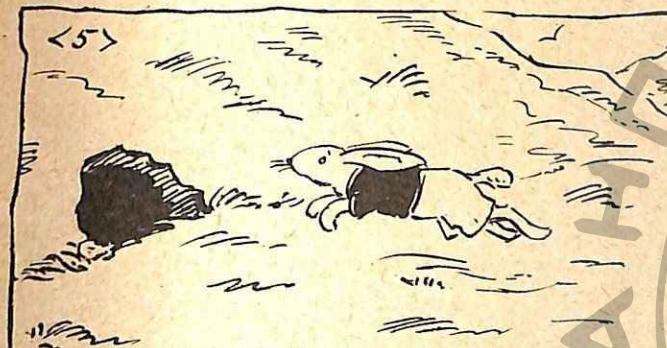
Όμως ο Φούλης τό σκασε μιά μέρα άπ' τή φωλιά του. Μά μή ξεχνώντας κι όλα αυτά που του 'λεγε η μαμά του είχε τό νού του, μόλις δει θεριό νά ξεπροβάλλη, με μιά τρεχάλα νά βρεθή στην άγκαλιά της πάλι...

Και νά ένα ζωο μαλιαρό στον ήλιο ξαπλωμένο. Τό βλέπει ο Φούλης βαρετό και μισοκοιμισμένο, και λέει: «Μπά! Ποιό νάν' αυτό τό ήμερο ζώάκι με τήν τετράπαχη ούρά! "Αχ, τί γλυκό μουτράκι!»

Πάει καλημέρα νά του πει, όμως πιο πέρα πάλι βλέπει ένα τέρας φοβερό με σάν φιδιού κεφάλι και με κοκκάλινο παλτό, και λέει: «Συμφορά μου... Αυτό θά είναι τό θεριό, που μου 'λεγε η μαμά μου...»

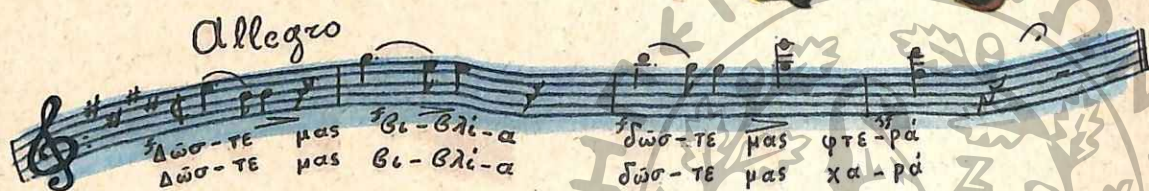

Και με τρεμούλα ο δύστηνος, μαζεύοντας τ' αυτιά του, τρέχει μεμιάς και χώνεται μες στη μικρή φωλιά του κι όλα τά λέει στη μάνα του γονατιστός έμπρός της. Κ' εκείνη, μόλις άκουσε όσα τής είπε ο γιός της,

του λέει: «Αυτό με τήν ούρά, για ήμερο που μοιάζει, ήταν η Μάρω η άλεπού, που τά κουνέλια άρπάζει. Και τ' άλλο, που τό λές θεριό, μικρό ξεμυαλισμένο, ήταν τό πιο άκίνδυνο, χελώνα που τό λέει.»

«Αλήθεια;! κάνει ο Φούλης μας. Μ' αυτό, μαμά, ποτέ μου δέ θά τό φανταζόμουννα». Κι αυτή του λέει: «Κουτέ μου, ποτέ μήν κρίνης κάποιον άπ' τήν καλή θεωρία του. Νά βλέπης μόνο πρόσεχε τί κρύβει στην καρδιά του.»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.846

- ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ
- ΟΙ ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ